

Krenuli smo ovih dana u novu godinu, novo stoljeće, novi milenij - a toliko ima toga o čemu bi se moglo pisati - od onih naših "kućnih" stvari, koje nas pritišću u Kanadi, pa do onih koji pritišću samo nas Hrvate, nas dijasporu, kao i Hrvate u domovini. Izbor je velik: recimo mogli bi pisati o tome kako uopće više ne reagiramo na užasne napise po novinama, posebno Toronto Star-a (da vas podsjetim na članak od 20. prosinca "A taste of Serbia in Toronto" - jesti li reagirali??? Ako ne znate o tom članku, javite se uredništvu, imamo spremne kopije za svakoga od vas i poslati ćemo vam putem faksa.) Ili recimo, mogli bi pisati o tome kako se niti jedan od hrvatskih državnih čelnika nije sjetio nas iz dijasporu u svojim božićnim čestitkama! Očito da im je jako stralo do nas!! Mogli bi pisati i o tome kako se baš nitko od nas ovdje u Kanadi ne trga da lobira za Hrvatsku pri kanadskoj Vladi, a zašto i bi, kad bi onda dobio frontalni napad od mnogih "pametnjakovića" iz naše zajednice! Mogli bi isto tako mnogo napisati o tome kako neke manje hrvatske zajednice imaju i domove i sportske dvorane i staračke domove - a mi, ogromna zajednica u ogromnom gradu nemamo ništa! A da ne kažem da bi stranice i stranice mogli ispisati o "neutralnom" haaškom sudištu!!! O mnogo čemu bi se moglo pisati, no na početku godine ja bih vam željela svratiti pozornost na ono što nas određuje na naš hrvatski jezik i sve ono što nas time odjeljuje od drugih, i važno je za budućnost nas Hrvata i naše zajednice.

Prezime moje obitelji - Krčmar - zaista je teško za Kanađane. Formalno "krkljaju" dok ga izgovaraju! Nerijetko nam je rečeno 'kako se to ne može izgovoriti', 'kakvo je to prezime', 'tako se to ne može pisati', i 'što ga ne promijenite u nešto jednostavnije' itd. No, to je prezime mog supruga i mi ga ne želimo mijenjati, čak ni u izgovoru, iako negdje u samom dolasku u Kanadu na kratko - na minutu ili dvije - pomišljali smo kako bi da možda i malo promijenili - možda s dodatkom jednog sa-moglasnika. No to razmišljanje, kako rekoh, trajalo je tek minutu ili dvije i nikad više. Naše prezime na koje smo mi oboje jako ponosni, kao i naša djeca - ostaje, a Kanađani i svi ostali koji imaju problema sa izgovorom neka se nauče ili dobro potruže izgovoriti ga i pisati jer mi ne primamo nikakve promjene - već čisto prezime koje su nosili i otac i djed i pradjedovi moga supruga.

U istom dahu moram vam reći da sam zaista ponosna na mog najstarijeg sina Sašu, koji piše svoje ime sa 'š', čak i na službenim dokumentima, a moj sin je O.L.S. (Ontario Land Surveyor) tako da ga često pitaju kako se to izgovara, pa mu to daje priliku da objasni da je Hrvat porijeklom, da su mu tata i mama dali to ime, koje on jako voli, posebno sad kad je odrastao, i piše ga točno onako kako smo ga pisali na krsnom listu. Isto tako i moja kćer Maja voli svoje ime i od kad je progovorila ovdje u Kanadi svima je objašnjavala kako se izgovara i nije primala nikakve izmjene imena.

Zašto ovo sve?

Eto, ovog ljeta bila sam na jednom organiziranom događaju gdje su me dočekali neki čelnici te udruge, koji su zaista strastveni u svom radu, govore izvrstan hrvatski, rade kad god i gdje god zatreba. Predstavili su mi se : "Ja sam Steve...." Ja sam se tako začudila da je jedan takav čovjek koji se upravo kune u svoje hrvatstvo - promijenio ime koje mu je njegova majka dala na krštenju, lijepo ime Stjepan u Steve!!

Eto, gotovo svaki dan čujem kako su neki Hrvoje promijenili ime u Greg, ili Thomas je u stvari bio naš Tomislav, ili Charles je bio Dragec! Umjesto lijepog imena 'Marija' neke naše žene počinju zvati 'Mary' ili mijenjaju naglasak. Prezimena isto tako mijenjamo dodajući im 'ch', ili neku drugu varijantu - nešto što se "lakše izgovara".

Lakše izgovara?! Molim Vas lijepo, zar nije vrijeme da pogledamo oko sebe pa se upitamo zašto mi to radimo? Da li je jedan Kanađanin promijenio svoje prezime 'da ga MI lakše izgovarimo'? Da ne kažem neki drugi, recimo iz Indije, Italije, Francuse ili recimo Srbije? Tu i tamo naći ćete primjere nekih koji su brzi da udovolje onima oko sebe - no vrlo, vrlo rijetko - uopće ne razmišljajući kako će ta promjena djelovati na njegovu obitelj, okolicu, zajednicu. Nažalost, kod nas Hrvata u Kanadi ima dosta, čak i puno promijenjenih imena, a posebno u izgovoru.

Čini mi se da idemo krivim putem, jer koliko god da mi netko pokušava objasniti kako se trebamo 'uklopiti' u kanadsku zajednicu - ja mijenjanje imena i prezimena, i davanje stranih imena tek rođenoj djeci, ne vidim kao uklapljanje u kanadski život. Nemojmo ovdje govoriti o ljudima koji su došli nakon II. svjetskog rata i morali su pronaći svoj put nekako u strahu od običnih stvari - nemojmo te ljude stavljati kao primjer, jer ono što su oni prošli, strašno je, dajmo njima mira. Pogledajmo sebe, svoju generaciju, onu nešto mlađu i one koji dolaze iza nas. Netko će mi od vas reći kako moramo živjeti u skladu s ovom zajednicom. Tu se slažem, iako mi tu riječ 'sklad' izgleda ne razumijemo. U ovom slučaju "sklad" bi trebao značiti poznavanje jezika (i to odlično, ne onog broken English koje stalno slušam oko sebe), poznavanje i uključivanje u kanadske zajednice, tako da u svakoj kanadskoj udruzi, političkoj stranci, organiziranom događaju ili bilo čemu što predstavlja kanadsku panoramu života postoji netko ili nešto što će dostojno predstavljati i nas Hrvate (što je vrlo rijetko, gotovo nikada). Mijenjanje imena i prezimena ne znači "sklad" sa kanadskom zajednicom, već jedna vrsta poltronstva, podilaženja, ulizivanja toj zajednici, koja nemilosrdno guta slabu pojedince i zajednice.

Mislim da je vrijeme da se vratimo našim korijenima, našim lijepim hrvatskim imenima koja su nam dali naši roditelji na krštenjima, našem lijepom hrvatskom jeziku. Vrijeme je čak i ako smo bili, recimo, slabi i zbog posla promijenili ili ime ili prezime - da se vratimo natrag na početak i ponovno upotrebljavamo ono za što su se naši stari borili i izborili. Nedajmo se engleskom jeziku, koji tako proždrljivo guta sve slabe i nemoćne jezike oko njega. Mi svoj jezik imamo od stoljeća sedmog, čak prije postanka engleskog jezika - sjetite se one prekrasne pjesme koja kaže:

...Bez jezika narod nema više sreće,
djeca roda povist neće znati...

Potom svoj na svome neće bit Hrvati". (Od stoljeća sedmog", Ivo Cvitić)

Kako su to znakovite riječi.....

Promjena imena i prezimena je prva stvar koja govori koliko smo slabi ili se damo podčiniti. Nedajmo se - nedajmo im svoja imena i prezimena, nedajmo im svoj jezik. To je naša svetinja.

Tako ja mislim.

Valentina

"HRVATSKA ISKRA" - Broj 74, 15. I. 2001.

Cijena \$2.00

Broj 74 - 15. I. 2001.

Hrvatska ISKRA

Kanadsko - Hrvatski Vjesnik • Canadian Croatian Journal

(bivši "CIRKULAR" za Toronto i okolicu)

Čitajte
U OVOM BROJU :

- **Pišite haaškim zatvoreniciima!**
- **Haag optužuje RH zbog napada na "Republiku Srpsku Krajinu"**
- **Haaški sud bi mogao postati parodija!**
- **Haag traži zapisnike za sastanaka!**
- **Zašto Amerika neće Miloševića u Haag?**
- **Nezaposlenost politički problem broj jedan**
- **Krleža - pisac 20. stoljeća**
- **Okvir za portret: Gđa. Ankica Zoretić**
- **Događaji u zajednici**

Sretan 96. rođendan, gosp. Dorić!

(na slici sjedi gosp. Drago Dorić i njegova supruga Mara)

Hrvatska

ISKRA

(Bivši "CIRKULAR" za
Toronto i okolicu
Kanadsko - Hrvatski Vjesnik
Canadian Croatian Journal

Izlazi dva puta mjesečno

Editor-in Chief
Glavni Urednik :
Valentina Krčmar

Contributing Editors:

Damir Borovčak, dr. Darko Desaty,
Višnja Geoheli, Zlata Jurić,
Biserka Milinković, Ivica Puhalo,

Address • Adresa :
1137 Centre Street
Thornhill, Ontario
L4J 3M6

Novi "E-mail": iskra1@look.ca

Telephone • Telefon :

(905) 738 - 0053

Fax :

(905) 738 - 9853

Yearly Subscription - Godišnja

Pretplata :

KANADA: \$60.00

USA: \$50.00

Subscription to "ISKRA" can be
made directly, to the Editor-in-Chief.
Pretplata na "ISKRU" može
se učiniti kod Glavnog Urednika.

Advertising rates :

1/2 page - \$100.00 per issue

\$1,000.00 yearly

\$500.00 per six months

1/3 page - \$50.00 per issue

\$500.00 yearly

1/8 page (business card)

\$25.00 per issue

\$500.00 yearly

Advertising is payable in advance.

"Hrvatska ISKRA" Broj 74, 15. Siječanj, 2001.

Sadržaj:	
Pismo urednice	2
Vijesti iz Toronta	3
Najnovije	4
Otvoreno pismo svim Hrvatima	5
Graham Blewitt od 1993 ima dokumente ..	6
Sud u Haagu pozvao B. Plavšić	6
Haag optužuje RH zbog napada na	
Republiku Srpsku Krajinu	7
Gen. Stipetić okrivljenik	8
Hrvatski mediji politiziraju Haag	8
Haaški sud bi mogao postati paradija	8
Svi zajedno kod Carle del Ponte	9
Haag traži zapisnike sa sastanaka	9
Vlada mijenja zakon o suradnji	10
Sastanak Vlade demokratskog jedinstva ..	10
Zašto Amerika neće Miloševića u Haagu ..	11
Zagrebu vraćen Trg žrtava fašizma	11
Gospodarstvo	12

Damir Borovčak, Hello Toronto	13
Osnivanje Žrtvoslovnog društva	14
Peti talijanski vojnik umro	14
Račune polažem samo Svetom Ocu	15
Badnjak na Sijemenu	16
Doček Nove u Hrvatskoj	17
Krleža hrvatski umjetnik 20. St.	19
M. Krleža, Tri domobrana	19
Nove knjige	20
Okvir za portret, Ankica Zoretić	21
Događaji u našoj zajednici	23-26
Razgovori, Dr. Željko Sreblić	27
Ivica Puhalo, Pun mi je kufer	29
Vaša pisma	30
Vaše zdravlje	31
Motrište	32

Prilog HRVATSKOJ ISKRI, Petar Stipetić,

Urednica piše:

Dragi prijatelji,

Prije svega, želim zahvaliti mnogima koji su poslali božićne čestitke, kolače, knjige ili poklone ovim novinama - od srca vam svima hvala! Hvala svima koji ste uputili telefonske pozdrave i najbolje želje za "našu", kako ste rekli, Iskru! No, možda najinteresantnije čestitke mislim da su bile iz usta ljudi koji su pitali 'a kad će izići nova Iskra?' Svako vaše zanimanje i svaka vaša dobra želja velika su pomoć i meni, urednici, kao i svakom tko radi u ovim našim novinama.

I predimo na novi broj HRVATSKE ISKRE: Ovaj puta, kad otvorite ISKRU vidjet ćete da smo gotovo cijeli prostor političkih vijesti posvetili Haagu i događajima oko Haaga. Koliko god se danas događalo u Hrvatskoj, sve se uglavnom vrti oko Haaga, i, jasno, oko vrlo teških gospodarskih prilika, tako da je naš izbor članaka za ovu HRVATSKU ISKRU bio o ovim događajima, po mogućnosti u kronološkom poretku. Svakome od vas biti će teško čitati o tim događajima, jer čovjek si nekako misli: "Pa branio sam se, bio sam napadnut!" No, izgleda da to u knjigama svijeta nije tako. Izgleda da si kriv zato što si se branio. No, pitanje se vama postavlja: koliko smo i mi, ovdje u Kanadi, odgovorni za ovu situaciju? Nema više lobista, nema onih ljudi koji su bili spremni sjesti sa čelnicima Kanade i reći im u lice što ih ide! Ti isti ljudi bi danas mogli malo i "pročakati" po Haagu, po onima koji su zagovarali "sankcije" ili "mirovnjacija". Kad smo kod "mirovnjaka" molim vas, svakoga od vas, pročitajte knjigu Carol Off "The lion, the fox and the eagle". Možda ćete dobiti kakvu ideju....

Uz Haag, dajemo nažalost puno premalo materijala iz Lijepe naše! Eto, prostor nam ne dozvoljava pa se ispričavamo svim suradnicima, koji su poslali materijale, za netiskanje u ovom broju HRVATSKE ISKRE. Obraćamo da će sve biti tiskano u idućem broju. Nažalost, izgleda da je 32 stranice puno premalo za sve što bi se trebalo reći, no financije ovog lista jednostavno ne dozvoljavaju širenje.

I na kraju, pred velikom smo obljetnicom: 15. siječnja! Pred devet godina, 1992. godine - Hrvatsku, tada još djelomično okupiranu, priznale su mnoge zemlje svijeta; prva, jasno, Sveta Stolica, čak 13. siječnja! U moru obljetnica koje stalno spominjemo, ova je svakako jedna od najvažnijih, ako i ne najvažija. Da vas podsjetim na događaje u Kanadi: tog dana "Bedem ljubavi" je organizirao protestacije u slučaju da Kanada ne prizna Hrvatsku, no - slavili smo na užasnoj hladnoći zimske večeri pred Queens Park-om, a kasnije u Litvanskoj dvorani. Ne zaboravimo to slaviti danas, a na 15. siječnja dignite čašu za one koji su dali sebe za Hrvatsku.

I, molim vas, obnovite vaše pretplate, ukoliko to niste do sada učinili! Jasno, i nove pretplate se primaju!

Puno pozdrava,

Valentina

Vaše zdravlje

SAVIJETI ZA ZDRAVU PREHRANU

Što je kanadski Prehrambeni vodič (Food Guide) o zdravoj ishrani? To je savjetnik za razborito odabiranje živežnih namirnica za vašu pravilnu ishranu. Duga u četiri boje na prvoj stranici vodiča stavlja hranu u četiri grupe: (1) žito i ostala zrna, (2) povrće i voće, (3) mliječni proizvodi i (4) meso i slične namirnice. Osim toga pokazuje i koju vrstu hrane treba odabrati za zdravu ishranu. Druga strana vodiča pomaže pri odluci koliko hrane iz pojedine grupe treba uzeti dnevno. Također navađa veličine porcija (*serving*) različitih namirnica. Na primjer jedna osrednja veličina povrća ili voća predstavlja jednu porciju. Preporuča se uzeti dnevno pet do deset sličnih porcija povrća i voća. Na koncu spomenuta je i tzv. "ostala hrana", koja ne spada u osnovne četiri grupe i koju treba uzimati umjereno.

Smjernice za zdravu prehranu

Kanadski Prehrambeni vodič, izdan od *Health Canada*, zasniva se na slijedećim smjernicama: (1) uživajte u raznolikosti hrane, (2) uzimajte najčešće kruh, ostale žitarice, povrće i voće, a rjeđe mliječne i mesne proizvode, (3) odaberite mliječne proizvode s manje masnoće, krto meso i hranu pripremljenu s najmanjom mogućom količinom masnoće, (4) postignite i održite zdravu težinu tijela redovitom fizičkom aktivnošću i zdravom ishranom i (5) ograničite sol, alkohol i kofein.

Uzimanje hrane je jedna od najboljih stvari koje pruža život. Hrana je dio svetkovine koju slavite s porodicom i prijateljima. Ona hrani tijelo i daje mu snagu za dnevne napore. Pravilna prehrana s ujednačenom ravnotežom između raznih vrsta hrane i redovna tjelovježba može zadržati normalnu tjelesnu težinu.

Ne morate se odreći svoje najdraže hrane radi boljeg zdravlja. Jedino morate težiti za umjerenom i raznolikom hranom.

Savjeti za odabiranje hrane

Uživajte dnevno raznoliku hranu iz svake grupe. Iskušajte neku novu hranu iz svake pojedine grupe! Vi trebate odabrati namirnice iz sve četiri grupe jer svaka grupa priskrbljuje posebne hranjive tvari. Također odaberite razne namirnice unutar pojedinih grupa tako da upotpunite sve sastavne dijelove zdrave prehrane (proteini, ugljikohidrati, masti, minerali i vitamini).

Odaberite češće hranu sa smanjenom količinom masti.

Svatko treba nešto masti u dijeti, ali većina ljudi jede previše masti. Zato odaberite manje masno pecivo, kolače, mlijeko, umake, meso, perad, ribu itd., a jako masnu hranu jedite vrlo rijetko. Na taj način ćete moći uživati u hrani koju volite, a usput ćete jesti i zdravu hranu. Ako jedete više kruha, žitarica, povrća, voća, krumpira, graha i leće smanjiti ćete potrebu za masnoćom.

Odaberite češće proizvode od žitarica i drugog zrnja koje sadrži i vanjsku ljusku (čitavo zmo, *whole grain*) radi prisustva vlakna, koji se smatra potrebnim sastojkom pravilne prehrane. Pokušajte jesti kruh napravljen od raznovrsnog zrnja (*multi-grain*) - vidjet ćete da je tečniji, a i zdraviji! Za doručak uzmite cerealijske s vlaknom (*fiber, bran*), suhim voćem i orasima, kašu od zobenog brašna (*oatmeal*) s medom ili tamne bejgle s demonom.

Odaberite češće povrće tamno zelene ili narandaste boje. To povrće je bogatije na važnim prirodnim sastojcima kao što je A vitamin i folna kiselina. Južno voće sadrži važni C vitamin. Pripremite brokulu, prokulice, kelj, špinat, bučicu, rajčicu, slatki krumpir i mrkvu u ukusne obroke. Želje, salatu, dinju, narandu i suhu marelicu uživajte sirovu. Statistika kaže da Kanađani ne uzimaju dovoljno folne kiseline i dijetetskog vlakna.

Odaberite češće mliječne proizvode s manje masti pošto ti proizvodi iako imaju manje kalorija i nadalje pribavljaju visoko-

kvalitetne proteine i kalcij - bitne sastojke zdrave prehrane. Uporedite etikete i odaberite mlijeko, jogurt ili sir s najmanjim postotkom mliječne masti (%M.F. ili %B.F.). Statistika tvrdi da Kanađani ne primaju hranom dovoljne količine kalcija.

Odaberite češće krto meso, perad i ribu, kao i suhi grašak, grah i leću. Takova hrana dopušta da primite potrebne proteine i ostale hranjive tvari bez suviška nepoželjne zasićene životinjske masti. Svakako odrežite svu vidljivu masnoću s mesa. Pripremite meso pečenjem u pećnici ili na roštilju, ali nikako ne prženjem, friganjem ili pohanjem u masti. Napravite tečnu salatu od graha s lukom, juhu od suhog graška ili složenac od leće!

Što sve spada u "ostalu hranu"?

U tu grupu namirnica (izvan one 4 glavne grupe) spadaju:

- maslac, margarin, ulja za kuhanje i mast
- šećer, dem, med, sirup i bomboni
- grickalice ("snack" jela), krekeri, čips, pereci itd.
- napitci kao voda, čaj, kava, alkohol i gazirana pića
- začini, mirodije, sol, ocat, gorušica, kečap itd.

Ove namirnice uglavnom služe kao dodatci kod pripreme hrane i troše se u malim količinama. Iznimka je voda koju treba uzimati redovito do 8 čaša dnevno ili više za vrijeme vrućine ili aktivnog rada. Alkohol ne treba uzimati dnevno više od 50 ml u obliku žestokog pića, 150 ml vina ili 350 ml piva. Kofein treba uzimati umjereno. Ne više od 4 šalice kave dnevno. Nalazi se i u čaju, koka-koli i kakau. Sol treba također uzimati umjereno. Često je ima previše u industrijski pripremljenoj hrani. Odaberite neslane kekere i ostale manje slane grickalice. Oprezno solite hranu. Umjesto soli upotrijebite začine, mirodije ili limunov sok.

Koliko porcija trebamo iz svake grupe?

Broj porcija koje trebamo dnevno iz svake od četiri grupe živežnih namirnica ovisi o našoj dobi, tjelesnoj težini, intenzitetu aktivnosti i spolu. Na primjer djeca, noseće žene i dojilje trebaju malo više mliječnih proizvoda nego ostali ljudi.

Budući da razni ljudi trebaju razne količine hrane, Prehrambeni vodič navodi donju i gornju granicu za svaku od četiri grupe namirnica. Djeca mogu odabrati donju granicu. Većina osoba će trebati više porcija od navedene donje granice, pogotovo ako su trudne i dojilje. Mladići i vrlo aktivni pojedinci će vjerojatno odabrati navedenu gornju granicu.

Vodič navodi ove količine porcija (ukupno 1800-3200 kcal):

Žitarice i riža (žuto polje) 5 - 12 porcija dnevno

Povrće i voće (zeleno polje) 5 - 10 porcija dnevno

Mliječni proizvodi (plavo p.) 2 - 4 porcije dnevno

Meso, riba i tofu (crveno p.) 2 - 3 porcije dnevno

Dakle, najviše treba jesti žitarica, riže, krumpira, graha, povrća i voća, a manje mliječnih proizvoda, maslaca i mesa.

Previše porcija? Ako izgleda mnogo, provjerite koliko vam zaista treba. A možda jedete i više porcija nego što mislite. Na primjer, veliki tanjur tjestenine može vrijediti kao 3 - 4 porcije iz grupe žitarica, a 250 ml voćnog soka vrijedi kao 2 porcije voća. Ako ne jedete mnogo hrane, važno je da razborito odaberete obroke iz svake pojedine grupe namirnica. Na primjer, žene bi trebale odabrati hranu s mnogo željeza kao što je krto meso, obogaćene žitarice od punog zrna, grah, grašak i leću.

Zaključno slovo

Prihvati novi način života! Uživaj u dobroj i ukusnoj hrani, budi aktivan i budi zadovoljan sam sa sobom! Preporodi se!

Dobro jesti znači slijediti upute u Prehrambenom vodiču (kojeg možete izvjesiti u kuhinji). Biti aktivan znači izvršavati planirane dnevne aktivnosti. Treba uživati u hodanju, trčanju, plivanju i sportskim aktivnostima. Biti zadovoljan sam sa sobom znači vjerovati u sebe. Najbolje je prihvatiti činjenicu tko si i kako izgledaš. Pruži užitke sebi i svojim bližnjima!

Dr. Darko Desaty

Vaša pisma....

Svim čitateljima, uredništvu i suradnicima HRVATSKE ISKRE sretan i blagoslovljen Božić, te uspješnu i sretnu Novu 2001. godinu žele i čestitaju,
Zahvalni Međimurci iz društva "Međimurje"

Na ruke urednice HRVATSKE ISKRE:

Draga Valentina,
Želimo Ti da ustraješ u svojoj ambiciji i nadahnuću i energiji na dobrobit hrvatske zajednice.

Dr. Mladen i Vlasta Seidl

Josip Mioč:

HRVATSKA ISKRA

U početku bješe riječ po riječ, slovo do slova i posta osnovica, krijes do krijesa, nastala iskrica...

Iskrica budi, odmara čudi, iz broja u broj u život nas novi budi, veže, zbližuje, a reprize njenih stranica oslikavaju jedan neizbrisivi trud na svim poljima hrvatskog iseljeničkog stvaralaštva ispod južnoontarijskog podneblja...

Iskra već sada novim životom plamsa - bukt, blago revoltira, demokratski kritizira, s Domovinom komunicira i odbaciva svako novinsko žutilo papira.

HRVATSKA ISKRA je djelo kolektivnih proljećarskih generacija, različitih mišljenja i svetonazorja, koji svojim urođenim talentima popunjavaju literarnu prazninu proizašlu iz domovinskih ratnih zatišja, a slobodarski krasopisi lirično osvježuju maglovite motive, usnule koljevkice - zipke, te maštovito piše o bogatstvu mozaika, starih hrvatskih običaja iz gradova i sela...

HRVATSKA ISKRA u novom ruhu blista, njena je stranica svakome bliska, jer govori jednostavno duhom intelektualnog pera i crnim kistom naivaca amatera.

Štovana urednice, dragi prijatelji HRVATSKE ISKRE i hrvatskog zajedništva, dopisnici, pokrovitelji, Svima neka je sretan i veselo Božić, kao i nastupajuća godina 2001. Vaš sugrađanin Josip Mioč, Mississauga

ZAPIŠITE NA KALENDARE: PRIPREMITE SE ZA JUBILEJE OVE GODINE

Torontska župa Kraljica Hrvata slavi ove godine 50. godišnjicu osnutka. Pripreme su već počele a glavna proslava bit će 26. i 27. svibnja (maja) ove godine.

Župa Presvetog Trojstva - Oakville - slavit će 25 godina postojanja - pripremaju se i misije/duhovna obnova koncem ožujka a glavna proslava bit će na blagdan Presvetog Trojstva 10. lipnja (juna) o.g.

Folklorni festival -- ove godine organizator je tolkloma grupa "PRELO", Oakville, a kao i svake godine festival će biti tri dana za "Victoria day" praznik u Kanadi "long weekend" od 18-20. svibnja. Već sada možete naći informacije na internetu u vezi festivala.

<http://numbers.home.net/croatianfestival>

Hrvatska Katolička Zajednica za Ameriku i Kanadu proslavit će ove godine 80. godišnjicu postojanja. Glavna proslava bit će u SAD - Chicago u svibnju ove godine.

Više detalja o svečanostima bit će u slijedećim brojevima.

Hodočašće autobusima u Washington, D.C., u organizaciji Hrvatske Katoličke Zajednice, u rujnu o.g. Razmislite o tome pa ako bi željeli ići već sada počnite štedjeti za put.

Biserka Milinković

SVJETSKI KONGRES MLADIH 2002

Iduće godine kršćanska mladež cijelog rimokatoličkog svijeta okupit će se u Torontu, kako je to lanijske godine u kolovozu najavio Sv. Otac Papa i predstavnici kanadskih vlasti. Prema informacijama koje sam do sada prikupila, naše hrvatske župe bit će zadužene za tu manifestaciju među našim vjernicima. Torontska biskupija je već poslala pisma pojedincima i grupama u vezi tog velikog i važnog duhovnog druženja mladih. Po mnogim kanadskim katoličkim župama već su osnovani odbori u tu svrhu.

Ne znam kako smo mi daleko došli u planiranju i organizaciji tog kongresa.

PRIJEDLOG -

Budući da su naši svećenici i časne sestre zauzeti sa svojim duhovnim i župnim poslovima - predlažem da u tu akciju uključimo i Hrvatsku Bratsku zajednicu, Hrvatsku Katoličku Zajednicu, sva društva, organizacije, hrvatske škole, folklor na ovom području.

Vjerujem da ima obitelji koje su voljne kao i uvijek otvoriti svoje kuće i srca za našu braću, kao što su to i u prošlosti činili. Besplatnim smještajem u hrvatskim kućama i hranom smanjio bi se trošak puta toj mladosti. Tako bi na još jedan način pomogli onim hrvatskim sredinama koje možda iz financijskih razloga ne mogu poslati svoju mladež u Toronto.

To je jedinstvena prilika da se mladež hrvatskih iseljenika iz cijelog svijeta kao i iz Hrvatske i Bosne i Hercegovine, upoznaju, povežu i stvore nova prijateljstva i veze. Kakvo duhovno i nacionalno obogaćenje za sve nas, naše župe, cijele zajednice, mladih i starijih kroz tu duhovnu manifestaciju!

Povežimo se sa kanadskim organizacijama koje će biti dio te proslave te dajmo prilike našoj djeci, da pokažu svoje organizacione sposobnosti i počnimo sa planiranjem već sada.

Uz Božju pomoć, dobru volju i rad sve se može ostvariti!

Biserka Milinković

**Pokažite prijateljima
HRVATSKU ISKRU**

VIJESTI IZ TORONTA I OKOLICE....

Hrvatskoj zajednici Južnog Ontarija, tvrtkama i poslovnim ljudima, rodbini, suradnicima, te ljudima dobre volje....

Ušli smo u novo stoljeće zapadne europske civilizacije! Novu godinu, desetljeće i milenij!

CROATA INTERNATIONAL jest udruga što djeluje na povezivanju poslovnih inicijativa, suradnje između Hrvatske, Kanade i drugih prekontinentalnih zemalja.

U ovim velikim promjenama, mi kao udruga obećavamo ostvariti u slijedećoj godini:

Predstaviti ćemo se već po šesti put od 1990. na Zagrebačkom velesajmu. Ovaj zadatak smatrali smo od sudbonosne 1990. godine kao otvaranje granica Lijepe naše prema svijetu, te konačno oslobođenje hrvatskog naroda od stranih dominacija.

Biti ćemo motivirani i poticati ulaganja u hrvatsko gospodarstvo, kao što smo činili i do sad. Nadajmo se da će sadašnja ministarska birokracija olakšati puteve što dolaze iz izvandomovinskih izvora investiranja;

Godine 2002. izlazi novi Poslovni Imenik hrvatskih poslovnih tvrtki, s naglaskom na poduzeća koja djeluju u Kanadi;

Na lokalnom planu obećavamo da ćemo uložiti napore za gradnju sportsko-kulturnog središta i doma umirovljenika.

Neka tisuću blagoslova osmisli blagdanske dane Božića. Nove 2001. i sveta Tri kralja.

Neka Vas sve skupa Svevišnji okupa u milosti, dobroti i radu za hrvatsku zajednicu i Lijepu našu.

Krešimir Mayer

Predsjednik udruge Croata International

HRVATSKO DRUŠTVO MEĐIMURJE
PRIREDUJE

VALENTINSKI BANKET

Nastupa Žiga i V.I.S. Treći stupanj

Subota, 10. veljače 2001. - Dvorana Slovenske Katoličke župe
739 Brown's Line, Toronto

Početak 18:30

Ulaznica \$ 30.00

Za ulaznice nazovite

Toronto,

Ana Oletić (416) 742-1921

Mississauga,

Rozika Goričanec (905) 403-9395

Hamilton,

Marija Radiković (905) 573-0917

Svi nam dobro došli

DA LI ZNATE ?

Od 31. prosinca stupio je novi zakon u vezi porodijskog plaćenog dopusta (maternity /parental leave). Po novim zakonima Employment Insurance (prijašnji U.I.) će moći ostati na plaćenom dopustu ili u kombinaciji majka ili otac do godine dana.

Javlja: Biserka Milinković

Želite li znati sve o našoj zajednici?

Slušajte radio postaju "Zvuci Hrvatske"

Radnim danom 2.00 po podne, FM 100.7,

Nedjeljom, 12.00 PM: AM 15.40

**Pretplatite se na
HRVATSKU ISKRU**

"HRVATSKA ISKRA" - Broj 74, 15. I. 2001.

Josip Vlado Katušić
1943 g.

In memoriam

Na dan Bogojavljanja u župi Hrvatskih mučenika služena je večernja misa za pokoj duše pokojnoga gospodina Josipa Vlade Katušića, a na petu godišnjicu njegove smrti. Gosp. Katušić je bio svega nekoliko puta u ovoj župnoj crkvi, prigodom posjeta kćeri, zetu i unučadi 1981. godine. Sedamdesetpet godina života proveo je samozatajno, noseći preteški križ odanog hrvatskva. Zlokovna 1945. godina i dolazak komunističke vlasti usjekla je duboku brazgotinu u njegovo mlado i idealističko srce. Stvaranjem NDH odgovorio je spremno na potrebe domovine i pristupio u PTS. Nije bio u oružanom sukobu, njegova bojišnica je bila njegovo radno mjesto i stručna kreativnost u željezničkoj radionici, gdje je radio na ekspeditivnoj proizvodnji oklopnih vozila. Zbog tog požrtvornog rada bio je 1945. predložen za smrtnu kaznu, a sudac Vimpulšek ga je osudio na dvadeset godina lišenja slobode i svih prava osim roditeljskih. Koje li dijabolične ironije, jer kako je moguće izvršavati roditeljska prava utamničenika u leopoldovskim zidinama koje su rosile vapaje mučenih osuđenika! Nakon sedam i pol godina patnji što ih je izmišljao za političke osuđenike zločudni upravitelj Josip Špiranec, Josip Katušić je pušten na uvjetnu slobodu, u svoju ispaćenu tročlanu obitelj. Duboke rane su vremenom zaliječene, voleći i poštujući život, postaje ponovo produktivan. Kao inovator u svojoj struci i učvršćuje obitelj rođenjem još jedne kćeri. Usprkos daljnjih proganjanja ostaje živjeti u Zagrebu, gdje ga nemilosrdna bolest (posljedice leopoldovskih tretmana) veže u bolesnički krevet. I to oduzimanje slobode kretanja, podnosi jobovski drugih sedam i pol godina, ali uspostavu RH dočekuje punim srcem i sjetom što mu životna družica i odana supruga nije dočekala njihov zlatni pir.

"Svima onima koji preminuše u Tvome smilovanju, privedi ih svijetlu svoga lica..." dio je euharistijske molitve prikazane za pokoj duše Josipa Vlade Katušića, a njegovim potomcima ostaju njegove vrline kao uzor.

Oduzetost je podnosio strpljivo i s velikom zahvalnošću prema svima koji su ga negovali, a posebno prema kćeri Mirjani. U pet godina nijednom nije zaboravio zahvaliti joj za sve što je učinila za njega tijekom dana. O svojim patnjama nije govorio, ne želeći rastužiti svoje najbliže. Sačuvao je ponos i dostojanstvo, ostao odan hrvatskom državljanstvu, a s molitvom na ustima se suočavao s najtežim trenucima života.

Pokoj vječni daruj mu Gospodine, Svjetlost vječna svijetlila mu, počivao u miru Božjem!

Za HRVATSKU ISKRU: Višnja Geoheli

Najnovije.....

NJEMAČKI RADIO O URANSKOM STRELJIVU

Uransko streljivo izgori u trenutku udara u cilj, i nastaje uranski dioksid u obliku vrlo sitne prašine, čija su zrnca 100 puta manja od obične prašine. Taj uranski dioksid je i dalje radioaktivan, a istodobno je i vrlo otrovan. U tijelo ulazi preko disanja, otvorenih rana, ali i preko hrane ili vode. Ta se prašina potom taloži u tijelu, na kostima, u limfnim čvorovima i u unutrašnjim organima poput jetre, srca ili testisa. Ona tamo ostaje godinama, i kontinuirano zrači i truje organizam, objašnjava Andreas Zumach.

KANADSKA POLICIJA DOLAZI U HRVATSKU ZBOG JOSIPA BUDIMČICA

ZAGREB, 9. siječnja (Hina) - Kanadska policija obaviti će u Hrvatskoj istražne radnje povezane s kaznenim postupkom koji se u Kanadi vodi protiv hrvatskog Srbina Josipa Budimčića, osumnjičenog za ratne zločine protiv čovječnosti i djelo torture po kanadskom kaznenom zakonu, doznaje se danas iz hrvatskog Ministarstva pravosuđa.

Istražitelji odjela za ratne zločine kanadske policije boraviti će u Hrvatskoj od 14. do 21. ovog mjeseca. Ministarstvo ističe da ta istraga nije povezana s istragama Haškog suda. Kanadani su uputili zamolnicu Županijskom sudu u Osijeku jer bi početkom idućeg tjedna trebali razgovarati sa svjedocima na osječkom području radi istraživanja Budimčićevih aktivnosti tijekom Domovinskog rata na okupiranim područjima.

Inače, Budimčića je već ranije osječki Županijski sud osudio u odsutnosti zbog ratnih zločina protiv ratnih zarobljenika, počinjenih 1991. u istočnoj Slavoniji nad zarobljenim hrvatskim vojnicima.

Današnji "Novi list" objavio je da Budimčić trenutno živi u kanadskoj provinciji Saskatchewan i da je najvjerojatnije došao kao izbjeglica u tu zemlju nakon 1995.

HRVATSKA PRIHVACA NOVI MANDAT UNMOP-A

NEW YORK, 6. siječnja - Glavnom tajniku UN-a Kofiju Annanu u petak je predano pismo hrvatskog ministra vanjskih poslova Tonina Picule u kojem se, povodom Annanova izvještaja o stanju na Prevlaci, ponavljaju načelna hrvatska stajališta o rješavanju tog pitanja. Stalni hrvatski predstavnik pri UN-u dr. Ivan Šimonović s tim u vezi izražava nadu da bi ubrzo moglo doći do nastavka pregovora Beograda i Zagreba. "Hrvatska pristaje na još jedno produljenje mandata za šest mjeseci, međutim traži konstruktivne pregovore i brzo rješavanje pitanja Prevlake", rekao je Šimonović. On se također nada da će u pregovaračko izaslanstvo SRJ ponovno ući predstavnici Crne Gore koje je Miloševićev režim isključio iz pregovora nakon što je u Podgorici za predsjednika došao Milo Đukanović. Razlog za nadu u uspješan peti krug pregovora Šimonović vidi i u stajalištima koja je u pismu Vijeću sigurnosti iznio jugoslavenski premijer Zoran Žižić.

"Prvi put se ne spominje da se kod pitanja Prevlake radi o teritorijalnom sporu, već se ono tretira kao jedno, od starih jugoslavenskih vlasti nasliedeno pitanje, za koje se vjeruje da će, nakon demokratskih promjena, biti relativno lako rješivo u suradnji s Hrvatskom", objašnjava Šimonović (Vjesnik, 6. siječnja)

HDZ O RODILJSKIM NAKNADAMA

ZAGREB - Zbog smanjenja roditeljskih naknada, u Hrvatskoj se među majkama širi beznađe, a tim potezom Vlada pridonosi smanjivanju broja djece kod nas. Osim toga, riječ je o protuustavnoj mjeri, udaru na najosjetljivije, majke i djecu, a postavlja se i pitanje imaju li ljudi u Vladi djecu - istaknula je jučer na konferenciji za novinare članica Predsjedništva HDZ-a Jadranka Kosor. Naglasila je da je ukupan standard djece smanjen 40 posto. Najavila je da se od ponedjeljka u organizaciji Udruga žena "Katarina Zrinska" potpisuje peticija za izmjenu Zakona o izvršenju državnog proračuna radi toga da se roditeljske naknade vrate na staru razinu.

- Dok u proračunu ima novca za putovanja, reprezentaciju i intelektualne usluge, mora ga biti i za roditeljske naknade. Ako treba, neka se ukinu neka ministarstva, kao što je Ministarstvo za europske integracije,

jer na djeci se ne smije štedjeti - rekla je J. Kosor i upozorila da nam prijeti depopulacija jer je, primjerice, posljednjih 10 godina broj novorođene djece smanjen za 10.000. Nastavi li se takav trend, 2050. godine Hrvatska će, upozorila je, imati jedva tri milijuna stanovnika.

Klub HDZ-a u utorak će uputiti u proceduru izmjene Zakona o izvršenju državnog proračuna. (Večernji list, 9.1.)

Croatia banka i UN će kreditirati vukovarske poduzetnike

ZAGREB - Ugovor o realizaciji Projekta CRO/00/Q02 za područje Vukovarsko-srijemske županije, posebice grada Vukovara, potpisat će 10. ovoga mjeseca poslovodstvo Croatia banke i predstavnici UN-ovih organizacija UNDP/UNOPS, izvijestili su iz Croatia banke.

URGENT - HITNO

URGENT ALERT TO THE CROATIAN AMERICAN COMMUNITY

Bush is Considering A Long-time Serbian Ally For US Ambassador to the U.N.!

CROATIAN AMERICAN ASSOCIATION, Frank Brozovich, President:

Croatian Americans need to email or call the Bush transition team to voice strong objections to the consideration of former Democratic Congressman Lee H. Hamilton to fill the post of U.S. Ambassador to the United Nations.

Hamilton is not someone we can afford to have influencing matters such as war crimes prosecution and UN programs in Croatia and Bosnia Hercegovina. As Chairman of the House Foreign Affairs Committee, Hamilton was an early defender of Yugoslav Army aggression intended to crush independence movements in Croatia, Slovenia, and Bosnia. He personally led the fight against allowing Croatia and Bosnia the ability to defend themselves against Serbian genocide. He used his position to defend the Yugoslav imposed UN arms embargo against Croatia and Bosnia at a time when Milosevic's Yugoslav Army was committing mass murder, rape and torture against unarmed civilians.

It was Hamilton who held the hearings which gave the Serbs a propaganda platform. Hamilton's chief of staff in Congress, as well as his current right hand man, Martin Sletzinger was stationed in Belgrade and has rationalized the Serbian aggression against all its neighbors. Hamilton was a long-time associate of some of the principal Milosevic representatives in Washington, D.C.

Please FAX or email the Bush transition team and politely let them know that you are deeply concerned about a well-known Serbian ally representing U.S. interests in delicate matters like the International Court of Justice for Yugoslavia and influencing other matters which will impact all the victims of Serbian aggression.

Bush Transition Team: FAX 202 513 7611 and 413 460 2607
Email advice@BushCheneyTransition.com
Mailing Address: Bush-Cheney Presidential Transition Team
1800 "G" St. N.W. second floor
Washington, D.C. 20270

Molimo sve čitatelje neka stupe u vezu sa svojim američkim prijateljima, obiteljima, poznanicima i prenesu poruku gosp. Franka Brozovicha. Poruka je vrlo hitna i vrlo važna. Molimo odmah reagirajte!

Ivica Puhalo:

PUN MI JE KUFER....

...onih koji neće da se pomire sami sa sobom već se uporno svade s ljudima i Bogom!

...onih koji si zabiju u glavu, da su isključivo samo oni i njihova teza - uvijek u pravu!

...indiferentnih, "neutralnih" individualaca i grupa, koji u moralnoj krizi drže "zlatnu sredinu" i uvijek samo i samo za svoj trbuh brinu!

...solitarnih "zvijezda" usred neba, "članova" zajednice samo kad im treba!

...onih što "na" čuju bez problema, dok "đaj" im pada na "gluha" uha!

...egoista koji svakom svojom manirom ne krije da "samo za mene mjesec sije i sunce grije"!

...onih koji visoko dižu nos, misle da zemlje su os!

...onih suočenih s istinom kad su u krivom - nečiste savjesti, brane se - ofenzivom!

...jezičnih egzibicija onih kojima je jezik u perpetualnom pokretu a mozak u nekom bizarnom "prekretu"(!)

...gusaka kojima je ... "dosta druženja s kokošima", a nemaju krila za poletjeti s orlovima!

...editora Globe & Mail-a i Toronto Star-a, kod kojih je mojih pisama puna košara!

...na CBC-u nekad nekih zlobnih komentara, koji o Hrvatskoj negativne predodžbe stvaraju!

...patoloških novinarskih pataka, tračeva, skandala, afera i "svake fele" žurnalističkih "Juda bez muda" i licemjera!

...smiješne, preuranjene euforije oko "demokratizacije" srbslavije!

...glorifikacije antifašizma u Domovinskom ratu

...nostalgijara koji oplakuju "stara dobra vremena" i pozdravljaju "gusko-politiku" koja ih tamo sprema!

...floskula "labave balkanske asocijacije" - produkta pobrkanih moždanih ćelija grupacije...

...i onih naših "pametnjakovića", koji se klanjaju grobovima Karadorđevića!

...starih i novih škola iz kojih na tekovine Domovinskog rata teku bujice vitriola!

...zaprepašujućih izjava hrvatskog predsjednika srbo-bratskim novinama o jednako kolektivnoj krivici i isprikama!

...licemjerje svijeta kojem Hrvatska smeta, i pokvarenih vaga - lakrdije Haag-a!

...bolesnih od simptoma fatalnih šteta - hereditarnog jugo - mentaliteta!

...crvenih Alibaba i Haaških tužibaba!

... Da, pun mi je kofer....

...onih pojedinaca i (ili) ustanova koji pod imenom "Croatia" ili "Croatian" vode "bitke" - isključivo za svoje probitke!

...svakog koji obećanjima "zveči", a ništa ne drži do svoje riječi!

...onima kojima u izvjesnom hrvatskom društvu - hrvatstvo smeta pa na hrvatsko političko uvjerenje izraženo perom - makinacijama staviše permanentna veta!

...svakog primitivca iz onih vrsta koji na razlike u mišljenju "demokratski" reagira u stilu balkanskih manira: vulgarnim uvredama, šakom po stolu i prijetnjom prsta!

...bezskrupuloznih žurnalističkih "ptica" - plaćenica, i političara koji se, umjesto dokumentarnih činjenica, navodima "rekla-kazala" izvorima, čak i mitovima služe, da vlastitu domovinu pred svijetom oblate i optuže!

...pasje servilnosti cijelom svijetu - sebi u korist - Hrvatskoj na štetu!

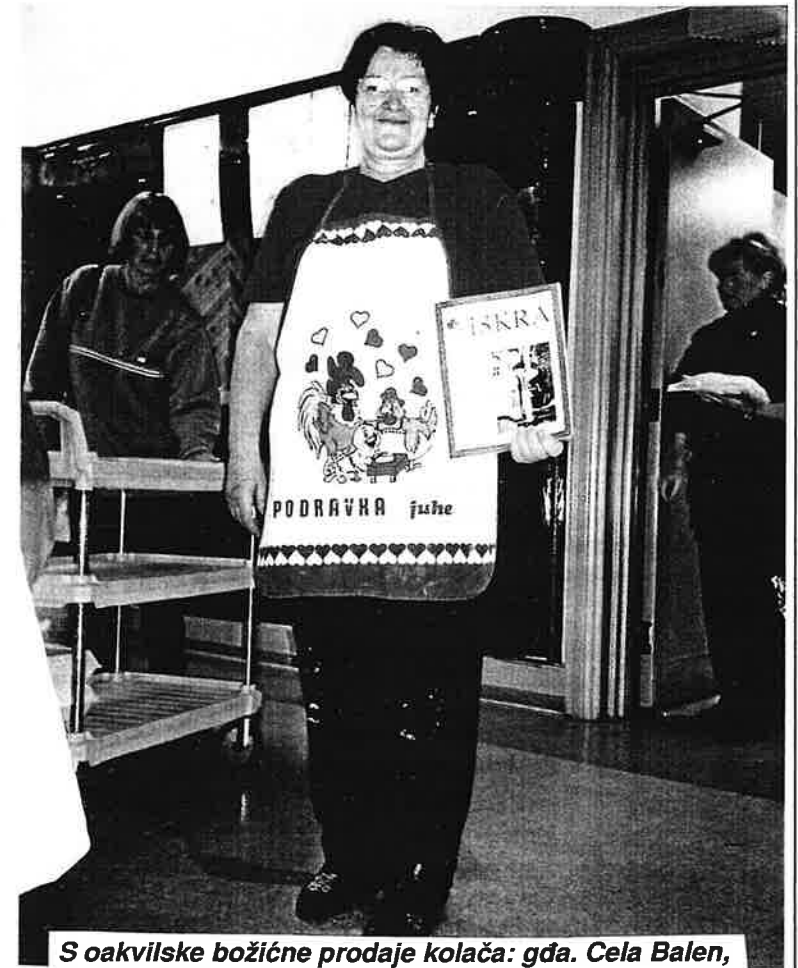
...Jadnih slika arogantnog državnog službenika koji ne shvaća da on služi, a narod ga plaća!

...neuljudnosti, osornosti i zloće sa "jugo - ploče" stare i nove generacije nadute birokracije, koje prelaze svaki stupanj tolerancije!

...svih lažnih WCB "invalida" koji Kanadu godinama gule i još imaju lica da je bez-karakterno kritikom hule!

...Onih koji nisu svjesni da su svaki njihov rad, djelo, čin i pokret ništa drugo nego slika - autoportret!

I... evo prijatelji, mogao bih u tom stilu i dalje, gledajući događaje svijeta, "kraljeve i švalere", no, od negativnog počinje srce da me zebe, pa prestajem ... jer pun mi je kufer i samoga sebe!

S oakvilske božićne prodaje kolača: gđa. Cela Balen, koja je cijelu noć pekla za ovaj dan!

HRVATSKA ISKRA
Vaše zadovoljstvo

u našem centru. Naše metode dale su dobre rezultate za podizanje kondicije športaša, jer su se poslije tretmana osjećali poletno i lako.

P. Dosta smo saznali o Centru, a ništa osobno o Vama?

* Otac sam troje zdrave djece, suprug divne i plemenite žene. Trudim se biti dobar otac i suprug, dobar sin svojim roditeljima, pažljiv brat prema sestri, uspješan doktor, odan prijatelj. Nastojim živjeti u skladu sa svojom katoličkom vjerom. Rođen sam ovdje, ali sam čvrsto vezan za Hrvate i Hrvatsku. Moji roditelji su rođeni u okolini Karlovca i svojim su pričama vezali me za Hrvatsku. Od 15 godine počeo sam igrati nogomet za "Croatiu" - do svoje 25 godine. Deset najljepših i najbezbriznijih godina poklonio sam tom klubu. Danas za nogomet nemam vremena, a tajna moje dobre kondicije je u tome što ne dozvoljavam stresu utjecati na moj život i zdravlje. Mi nismo imuni na stres, ali se treba naučiti

SAY IT IN CROATIAN is available!!

SAY IT IN CROATIAN is the title of a pocket phrase book and dictionary by Ruzica Kapetanovic which has just been published by Associated Book Publishers of Scottsdale, Arizona.

This handy booklet of 256 pages is an excellent introduction to the world of Croatian language. There are thousands of useful phrases for tourists, businessmen or diplomat which are for almost any occasion. This material is clearly divided into 20 sections (e.g. greetings, shopping, health, medical, etc.).

Along with useful phrases, the book contains lists of hundreds of words which are helpful in restaurants and places of business. There is also important information of use in knowing traffic signs, inscriptions in public places and the like. It contains an introduction to Croatian Grammar as well as a fairly rich dictionary in both English-Croatian and Croatian-English containing more than 3,500 words.

This book has been prepared for an English language user and can be an excellent tool to establish the basic language contact.

The book can be ordered from the Croatian Catholic Union Home Office, P.O. Box 602, Hobart, IN 46342-0602 for \$6.95 + \$3.00 shipping and handling per copy.

SAY IT IN CROATIAN - Pocket Phrase Book and Dictionary by Ruzica Kapetanovic, ISBN 0-910164-26-6, Associated Book Publishers, Inc., Scottsdale, AZ

opuštati.

P. Koji su Vaši planovi u Novoj godini?

* Imam puno planova, ali najvažniji među njima je otvaranje škole za masažu u kojoj bi sa dr. Weisbrod-om učio studente prema svojoj metodi liječenja pacijenata. Svoje desetgodišnje istraživanje i njegove rezultate želim prenijeti na druge, na mlade jer mislim da je dobro da mladi dobiju šansu. Inače, moje učenje i danas traje. Kako spoznaje idu naprijed, tako i ja učim i radim kako bih pratio svjetska dostignuća.

P. Dr. Srbelj, hvala Vam na razgovoru. Ukoliko ovim tekstom nismo zadovoljili svu radoznalost naših čitatelja, o Centru dr. Sreblja, neka vam se obrate na telefon (416) 760-7418.

* Hvala HRVATSKOJ ISKRI i sretna Nova godina svim njenim čitateljima.

Zlata Jurić

Sretan Vam imendan, vel. Lozić (proslavljen u krugu prijatelja i suradnika)

Sjećanje na Sydney 2000.

Među događajima koji su obilježili ovu godinu s kojom se oprašamo svakako su i Olimpijske igre u Sydneyju. Taj sportski mega-događaj napose će ostati u sjećanju sudionika Olimpijade, ali i velikog broja "ljudi iz sjene" koji su pridonijeli njenom uspjehu. Jedan od njih je i australski Hrvat Nandy Sučić, rođeni Zagrepčanin i nekoć najbolji hrvatski mačevalac, kojemu je Australski olimpijski odbor iskazao izuzetnu počast izabравši ga za jednog od nositelja olimpijskog plamena. Tako je naš Nandy 28. kolovoza 2000. doživio jedan od najradosnijih i najuzbudljivijih trenutaka svoga života, o čemu svjedoči i ova slika.

Otvoreno pismo svim Hrvatima

Poštovani prijatelji,

O sljedećem sam Vam trebala pisati ranije, ali nakon razgovora s gosp. Borovčakom zaključila sam da nikada nije kasno. Dopisujem se s našim hrvatskim zatočenicima iz Haaga već pune tri godine i dobro sam upoznata s njihovim prilikama. Na misao da im pišem došla sam nakon čitanja intervjua s Tomicom Neumbergerom koji je objavljen u "Hrvatskom slovu" 1997 godine.

U jednom dijelu tog intervjua T.Nuemberger daje primjer i uzor Hrvatima kako trebaju slijediti Židove u načinu, hrabrosti, agresivnosti i dosljednosti u obrani nacionalnih interesa. Napisao je da je, kad je saznao da je general Tihomir Blaškić zadržan u zatvoru, s cijelom obitelji sjeo i napisao dopisnicu podrške tom hrabrom čovjeku. Čak i njegov mali sin Krešo, koji u to vrijeme nije išao u školu, potpisao se.

Ja sam te godine napisala božićne čestitke i počela razmišljati koga sam zaboravila ili ispustila. Sjetila sam se biblijske - a zatvorenici, a bolesnici? Tada sam preko don Ante Bakovića došla do adrese haaškog Tribunala i napisala veći broj čestitaka onima za koje sam znala da su tamo. Organizirala sam i poznate da šire krug onih koji će im pisati. Mnogi to učine samo jedamput misleći da su ispunili obvezu i milosrdni dug.

Međutim tim je ljudima potrebna trajna podrška i akcija.

Nakon izvjesnog vremena, krajem sječnja 1998 i tokom veljače počela sam primati odgovore. Nastavila sam odgovarati na njihova pisma i naša pismena veza, budući da je bila trajna, razvila je povjerenje.

Tek u lipnju 1998, kada sam nepozvana došla na I. Kongres Hrvatskog žrtvoslovnog društva, shvatila sam da ne postoji državna briga ni strategija obrane tih ljudi. Nakon što su oni otišli dragovoljno u Haag mislilo se da će se sve odvijati normalno prema obećanjima Međunarodne zajednice i da će suđenje biti brzo i fair, a oni uskoro kod kuće. Od prve mi je bilo jasno da je to udica na koju će se upecati ne samo bosanskohercegovački Hrvati, nego će zategnuti i hrvatske visoke časnike i dužnosnike i povući i samog predsjednika Tuđmana. O tome sam pisala i govorila čitavo ovo vrijeme, ali me je malo tko uzimao ozbiljno, da bi danas tekstovi koje sam cijelo vrijeme pisala bili svima korisno štivo za rasprave i nastupe.

Na Žrtvoslovnom kongresu sam susretljivošću gospodina Šeparovića imala priliku pročitati dijelove najdramatičnijih pisama haaških uznika koji žive u vještačkim laboratorijskim uvjetima s kompjutorski doziranom kisikom, bez ijednog prozora koji se može otvoriti, iza 18 elektronski upravljanih teških željeznih vrata, s kričavo crveno obojenim vratima ćelije. Izlazak u šetnju im je bio dopušten u željeznoj rešetkastoj gajbi koja je visila između trećeg i četvrtog kata, veličina joj je bila 7 x 10 metara. Takav je bio režim i u sudnici i to je bio režim prema ljudima koji su uvjereni da su nevini sami došli u Haag.

Slušateljstvo Žrtvoslovnog kongresa je bilo šokirano, a mnogi su neskriveno plakali. Nakon toga su mi se otvorila vrata medija, a pomogla mi je mnogo i Hrvatska kršćansko demokratska unija - HKDU u daljnjem širenju istine, pa sam zahvaljujući tome ušla i u stranku.

Strašno je bilo vidjeti, prolazeći Saborom tada, vukući zastupnike za rukav i opominjući na posljedice takvog ponašanja, da su ti ljudi u Haagu ustvari bili napušteni, prepušteni sami sebi. Između ostalog mi je tada Dražen Budiša rekao da je i njemu prije više mjeseci pisao T.Blaškić i da ima negdje njegovo pismo. Zasigurno mu je pisao tražeći razumijevanje i pomoć od njega kao bivšeg robijaša i sadašnjeg saborskog zastupnika, a nije mu pisao zato da se njegovo pismo izgubi negdje u nekom džepu, dok D. Budiša kalkulira kada i gdje će mu se politički isplatiti izvaditi pismo iz džepa.

Gotovo čitavo iznošenje na vidjelo problema haaškog Tribunala izašlo je iz ove akcije. Naši zatočnici, nevini ljudi, koji su besprimjerno hrabrošću obranili svoj kutak na zemlji, Lašvanku dolinu, u višestrukom okruženju nadmoćne srpske vojske, muslimanske, i agresije koju je na njih izvršio britanski bataljun UPROFOR-a. Oni su beskrajno zahvalni za svako primljeno pismo, za svaku upućenu riječ.

Za njih bi zaborav bio isto što i smrt, a taj cilj upravo i želi postići Međunarodna zajednica : držati ih što dulje i suditi ih što okrutnije da bi se Hrvatima nakon uspona samosvijesti i divljenja prema vlastitim uspjesima vratio jaram i malodušnost. Kako Hrvati ne pokazuju židovsku hrabrost, dosljednost i agresivnost u obrani svi za jednoga, jedan za sve,

ima izgleda da će i uspjeti. Evo što mi je Tihomir Blaškić napisao u Uskrsnjoj čestitci ove 2000 godine :

Draga gospodo Kornelija,

Zahvaljujem za iskazanu potporu, prikazane molitve, pruženu pomoć u tpijenju haaških tegoba u trenucima kada nam je pomoć najpotrebnija.

Teško je iskazati riječima značenje pomoći za moju obitelj i mene, ali u dubini duše i srca, svaku misao, molitvu, gestu, čestitku doživljavamo s radošću postajući svjesni da ljudi vide, ne zaboravljaju, pomažu u nošenju haaškog križa, a time i nama olakšavaju suočavanje s izazovima.

Na žalost Evropski sud za ljudska prava nije kompetentan za nas jer mi smo pritvorenici UN-a, a UN je izuzet od ovlasti Evropskog suda... O tome posjedujem i zvanični dokument tajnika Suda za ljudska prava. Točno je, a u presudi i vrlo precizno navedeno da se sudi hrvatskom narodu u BiH, tako ste Vi u pravu kada navodite, da je ovo presuda opstanku Hrvata u BiH.

Ali unatoč svemu borit ćemo se svim legalnim sredstvima do konačnog uskrnuća istine na temeljima pravde, a uvjeren sam da ćemo i mi doživjeti naše uskrnuće nakon brojnih kalvarija.

Tihomir Blaškić

Savjetovala sam im da se obrate Evropskom sudu za ljudska prava u Strasbourgu zbog nehumanih uvjeta u neprimjereno dugom istražnom postupku od 3 godine i više, pravnih grešaka i eksperimenata u proceduri, postupku, i laboratorijskim uvjetima psihološkog eksperimentiranja nad njima. I Sud zna da su uhapšeni nevini ljudi. To je učinjeno s predušljajem. Promatra se hrabre ljude s punim ljudskim integritetom, čvrste vjernike - katolike koji dnevno provode slobodno vrijeme u molitvi, a optuženi su kao ratni zločinci. Ispituje se njihova izdržljivost i do kojeg stupnja će izdržati, a da ne dožive krizu osobnog identiteta. Oni žive u uvjetima tehnološki savršenog zatvora koji oni ne mogu ni na trenutak napustiti osim pri odlasku u sudnicu u kojoj vladaju isti takvi uvjeti.

U ovim klaustrofobičnim uvjetima oni žive 24 sata već više godina, dok suci, službenici i čuvari nakon radnog vremena odlaze u šetnju, na zrak, u prirodnu atmosferu i normalne uvjete života. Kolike li će samo magisterske radnje i doktorske disertacije biti obranjene na njihovom promatranju?

Evropski sud nije nadležan u Evropi !!!

U haaškom zatvoru se nalaze sljedeći Hrvati :

Tihomir Blaškić, Dario Kordić, Mario Čerkez, Vladimir Šantić, Mirjam Kupreškić, Zoran Kupreškić, Vlatko Kupreškić, Drago Josipović, Zdravko Pavo Mucić. Zlatko Aleksovski i Ante Furundžija su premješteni u Finsku na izdržavanje višegodišnje robije. Njihovu ću adresu saznati uskoro.

Aleksovski je srčani bolesnik i uopće nije bio vojnik, a Furundžija je od jedne jedine svjedokinje koja je bila psihijatrijski pacijent i davala kontradiktorna svjedočenja osuđen na 10 godina zatvora jer je navodno bio svjedok silovanja koje nije spriječio ????

U Haagu su još i Mladen Naletilić Tuta i Vinko Martinović Štela. Za njih znam da su bili vrlo zaslužni što Hercegovina nije pala u vrijeme muslimanske agresije. Novine su o njima pisale da su kriminalci, zločinci i tko zna što sve ne. Što je u tome istina, a što nije, ja ne znam.

ADRESA SUDA ZA RATNE ZLOČINE NA PROSTORU BIVŠE JUGOSLAVIJE I RUANDE JE :

UN DETENTION UNIT
POMPSTATIONSWEG 32
2597 DEN HAAG
NETHERLAND

Pišite im i učinit ćete mnogo za održanje psihičke stabilnosti ovih ljudi. Pišite kad god stignete. Jednu kartu s pozdravom, a pismo ako stignete.

Sve vas najsrdačnije pozdravlja Kornelija Pejčinović

GRAHAM BLEWITT od 1993. ima dokumente o srpskim zločinima u Voćinu i - ništa

Koji je od njih dvojice zapravo pravi Graham Blewitt? Onaj koji će u utorak poslijepodne u svojem uredu u haaškom sudu kolegici Sanji Pučak iz Hine i meni, uz uključeni kasetofon, jasno i razgovjetno reći da su optužnice za Oluju "gotovo" završene? Ili je pravi Blewitt onaj koji poslije toga nekom drugom kaže da to nije baš tako rekao? Je li pravi Blewitt onaj koji će dan poslije na novinskoj konferenciji na pitanje da li je ikada ikome od hrvatskih vlasti rekao tko su potencijalni optuženici za Oluju odgovorio kratko "yes". Da bi po završetku novinske konferencije kolegici Pučak i meni vrlo susretljivo i ljubazno odgovorio na još nekoliko izravnih pitanja sa izričitim dopuštenjem da ga citiramo. I rekao da su hrvatskim vlastima "imenovali" ljude koji bi mogli biti optuženi, da je više osoba u Hrvatskoj upoznato s tim imenima, da se imena potencijalnih optuženika "u mnogo slučajeva" podudaraju s onima o kojima kao budućim optuženicima pišu hrvatski mediji i da je razočaran što hrvatska vlast pušta u medije te informacije koje su trebale ostati povjerljive te da Vlada u tom pogledu dokazuje da ne surađuje sa Sudom u dobroj vjeri.

Boji li se hrvatska Vlada suda?

Ili je možda pravi Graham Blewitt onaj koji je dan poslije tvrdio da to baš nije tako rekao, već da je rekao samo "yes". A sve to zato što su njegove izjave izazvale hitni sastanak Vlade i vladin odgovor da ne zna imena mogućih optuženika i izražava nezadovoljstvo takvim Blewittovim izjavama. Je li pravi Graham Blewitt onaj koji svojim istupima potpiruje hrvatsko neraspoloženje prema haaškom sudu? Ili je pravi onaj koji nakon toga otvoreno - bezobraznim poricanjem onoga što je uistinu rekao, odgovornost za paljenje vatre samo ovlaš nabaci na novinare, diplomate ili nekog trećeg? Je li pravi Blewitt onaj koji sitnim provokacijama "ispituje" koliko se hrvatska Vlada boji Suda, do koje je mjere spremna prihvaćati njegove zahtjeve i kako bi hrvatska javnost reagirala na optužnice? Ili je pravi onaj koji potom, hineći tužitelja-profesionalca, uvjerava da se on nikada ne bi služio takvim spekulacijama i podvalama? Psihopatolozi bi vjerojatno ustvrdili da su njih obojica zapravo jedan Graham Blewitt - i prvi koji provokacijama ispituje koje su granice mogućeg, i drugi koji se, nakon što mu se daje do znanja da je pretjerao, pomirljivo vraća u granice dopuštenog do sljedeće prilike. Pravnici, međutim, imaju problema u oba Blewitta pronaći jednog tužitelja profesionalca.

Australac Graham Blewitt zapravo nikada i nije bio tužitelj u smislu europskog tužiteljstva, već je u Australiji, sukladno anglosaksonskom sustavu, bio nešto između policijskog istražitelja, istražnog suca i tužitelja - bliže prema policajcu nego prema tužitelju. I, kako sam voli istaknuti, dosta je radio na progonu nacističkih zločinaca.

Neki će reći da je bio opsjednut progonom ustaša i da se opsesija nastavila otkad je 1993. došao u haaško tužiteljstvo kao njegov prvi voditelj, još prije nego što je Richard Goldstone imenovan prvim tužiteljem Haaškog suda. No ne treba dovjeku prilaziti s predrasudama, valja ga cijeliti po onome što je učinio. A Graham Blewitt je imao sedam godina da opovrgne sumnjičenja o pristranosti, tijekom kojih je uvijek imao značajan, ako ne i presudan, utjecaj na izbor istraga koje će tužiteljstvo voditi.

Stjecajem okolnosti, ovih sam dana saznala da mu je još 1993. godine u uredu jednog američkog kongresmena uručena potpuna dokumentacija o srpskom zločinu nad Hrvatima u Voćinu 1991. godine. Dokument nije tamo "naprećac" poslao istražitelje, čekajući valjda povijesnu distancu, baš kao što ih nije poslao niti u dvadesetak drugih sela u Hrvatskoj gdje su Srbi počinili nad Hrvatima zločine razmjera onih koje su Hrvati počinili nad Srbima u Pakračkoj poljani ili Medačkom džepu. Ali ta dva slučaja Haaško tužiteljstvo već godinama istražuje. "Vidjet ćete da ne stoji prigovori kako ne istražujemo zločine počinjene nad Hrvatima 1991. Istrage traju i za nekoliko mjeseci i te će optužnice biti podignute", uvjeravao nas je Blewitt prije tri dana. (Nadam se da to neće demantirati).

Dakle, za nekoliko mjeseci mogla bi uslijediti optužnica za granatiranje Dubrovnika iz 1991. godine. Jer, kao nije bilo dosad vremena da istraži taj ogledni primjer napada na civilni cilj. A prije toga bi trebala biti podignuta optužnica za Oluju iz 1995. godine, i to protiv osoba iz

najužeg hrvatskog vojnog i političkog vrha. Više gotovo nema sumnje da će operacija biti kvalificirana kao etničko čišćenje, jer to je način da se dosegnu najviši vojni činovi i najviše civilne funkcije.

A četverogodišnje etničko čišćenje Hrvata uz prisutnost UN-ovih snaga na okupiranom hrvatskom teritoriju, a višemjesečna granatiranja hrvatskih gradova, pri čemu je Vukovar gotovo savršen sa zemljom, dok je optužnica podignuta tek protiv trojice tada nižih oficira JNA i Slavka Dokmanovića zbog Ovčare? E, to Blewittovi istražitelji nisu stigli obraditi, ali su zato već prije dvije godine imali radnu verziju optužnice po kojoj je jednodnevno granatiranje Knina nedopušteni napad na civilni cilj!

Probni kunići

Kroz suđenja Hrvatima iz Lašvanske doline, koji su bili probni kunići Haaškog suda, tužiteljstvu su napunjeni dosjei muslimanskim zločinima nad Hrvatima. No, optužnice još uvijek nema, a tužitelji poručuju kako muslimanski zločini neće biti abolirani, ali treba imati na umu da su se Muslimani branili, jer nemaju rezervnu domovinu, iz čega proizlazi da će, i kada bude podignuta, optužnica dosegnuti nekog srednje rangiranog odmetnutog vojnog zapovjednika ili općinskog čelnika. Hrvati se izgleda nisu nigdje branili - u Hrvatskoj su napadali Srbe, a u Bosni Muslimane. Pa ih zato Blewittovo tužiteljstvo valjda zdušno i prioritarno obrađuje.

Uz to, profesionalac Blewitt vjerojatno je jedini tužitelj na svijetu koji prakticira optužnice protiv mrtvih ljudi. Tako je u posljednjih godinu dana, kada god bi osjetio potrebu malo razveseliti Srbiju, posthumno, pred novinarima optužio Franju Tuđmana. I taj profesionalac Blewitt se ljuti na hrvatsku Vladu kada mu prigovara na izboru prioriteta u istrazi. Jer, kao, tko je hrvatska Vlada da određuje prioritete haaškom tužiteljstvu? A tko je Graham Blewitt da dijeli lekcije hrvatskoj Vladi? Bivši policijski istražitelj - s umišljenom misijom i predrasudama.

Odmlječenim reakcijama na Blewittova politička proigravanja i profesionalne propuste, odgovarajućom diplomatskom akcijom i iznad svega dosljednim procesuiranjem hrvatskih ratnih zločina, hrvatska Vlada ima šanse smjestiti Blewitta u njegove prave dimenzije - bivšeg policijskog istražitelja koji je stjecajem okolnosti postao međunarodni činovnik. Tim više što se je tužiteljski tandem del Ponte - Blewitt malo previše politički zaigrao i za ukus svojih glavnih financijera. (Večernji list, 16. prosinca)

E-mail HRVATSKE ISKRE:

iskra1@look.ca

Javite nam se s vjestima....

Sud u Haagu pozvao Biljanu Plavšić

30. prosinca, Bivša predsjednica Republike Srpske Biljana Plavšić dobila je službeni poziv Haaškoga suda da se u srijedu 3. siječnja pojavi pred tim sudom, iako u pozivu nije precizirano da li u svojstvu svjedoka ili osumnjičenog, javila je beogradska agencija Beta.

Agencija, koja navodi da je vijest potvrđena u krugovima bliskim vladi RS, javlja da se ne zna što je Biljana Plavšić odlučila u pogledu odazivanja. Prema istom izvoru, američki veleposlanik u BiH Thomas Miller je tijekom razgovora, što ga je vodio s Plavšić polovicom ovoga mjeseca u Banjoj Luci zatražio od nje da se dragovoljno preda Haaškom sudu, ali je ona to odbila. Kako prenosi Beta, još u siječnju ove godine Plavšić je dobila jasan signal iz Washingtona da nije abolirana od optužbe za ratne zločine, bez obzira što je u posljednje tri godine provodila politiku SAD u RS.

Plavšić se nedavno povukla s mjesta predsjednice svoje stranke Srpskog narodnog saveza i namjerava se trajno preseliti kod brata u Beograd. (HRT)

Razgovori....

Dr. John Željko Srbelj

Znala sam da je "naše gore list" kada sam prvi put sreća Dr. Željka Srbelja u njegovom Toronto Institute of Spinal Health and Manual Medicine. To "nešto", što osim fizičkog izgleda imaju naši ljudi, to je ona tajna veza koju osjetimo pri susretu s našim svijetom. Dr. Srbelja dragi Bog je bogato nadario talentom, pameću, razboritošću, poštenjem i drugim vrlinama koje su sastavni dio njegove osobnosti.

Kada je započeo privatnu praksu dr. Srbelj je odlučio svojim pacijentima ponuditi metode koje su veoma popularne na Sjevernoameričkom kontinentu. Da bi se opisala metoda liječenja, potrebno je najprije nešto reći o kiropraktici.

P. Dr. Srbelj, kiropraktika je starogrčki naziv i znači "rad rukom". Što nam još možete o tome reći?

* To je točno. Iz literature je poznato da su još stari Grci i Egipćani radili neke od ovih manipulacija. Isto tako otkriveno je da su stara indijanska plemena s generacije na generaciju prenosili ovu metodu, a tek je 1895.g. dr. Palmer sakupio sva ova znanja, te se smatra ocem moderne kiropraktike.

P. Dr. Srbelj, kod tretmana, da li je najvažnija kralježnica?

* Kralježnica je najvažnija od baze lubanje do križnih pršljenova, jer je kralježnica centralni dio tijela, glavni nosač u kojem je najvažniji dio centralnog živčanog sustava odakle sve potječe: motorni sustav, senzorni i autonomni. U posljednjih 20 godina tretiraju se i ostali zglobovi. S uspjehom se liječe ili poboljšava stanje kod spondiloze, artroze, diskopatije, diskus hernije, skolioze, sve vrste neuralgija, iščašenja, uganuća, istegnuća, spazmi mišića, prometne nesreće, glavobolje, stres. Naš Centar koristi najnovije naučne metode u liječenju, ali i u preventivi. Što ćemo primijeniti u liječenju zavisi od konkretnog slučaja. Ljudi su s puno povjerenja prihvatili naše kombinirano liječenje, koje sam usavršio u tijeku svog desetgodišnjeg rada s dr. Weisbord-om, s kojim i danas radim na jednom ozbiljnom projektu.

U svom programu liječenja mi koristimo akupunkturu, fizioterapiju, masažu, kiropraktiku. Poslije samo nekoliko dana naši pacijenti osjete da su bolje. Sve programe realizira vrhunsko obrazovano osoblje Centra, koje svojim timskim radom postiže vrhunske rezultate. Tim čine kiropraktori, fizioterapeut i doktor opće prakse. U konkretnim slučajevima koristimo metode fizikalne medicine (mehaničko linearno razvlačenje), laser, ultrazvuk, grijanje, hlađenje i sve vrste struja koje se primjenjuju u fizioterapiji.

P. Dr. Srbelj, što je važno znati prije odlaska u Vaš Institut?

* Da bi se liječenje obavilo uspješno, poželjno je donijeti medicinsku dokumentaciju od specijaliste. Ono što je sigurno je to, da terapija pomaže svakom pacijentu, a koliko zavisi od njegova stanja i prema to-

Dr. Željko Srbelj

me se određuje i broj tretmana. Uz liječenje važno je pridržavati se savjeta: izbjegavati uzročnike koji izazivaju bolno stanje, eliminirati neke kretnje ili poslove u svakodnevnom životu, voditi računa u kakvom krevetu se spava, na kakvoj stolici se sjedi, kakva se obuća nosi. Jako je važan društveni i psihički život, jer stres se preko vratnog dijela kralježnice prenosi na čitavo tijelo. Zato mi u našem centru veliku pozornost polazimo na rekreacioni program, kao i na preventivnu medicinu. Rekreacioni program omogućuje pravilnu rekreaciju bez povreda i uz minimum napora, a preventivnim programima unapređujemo zdravlje i kvalitet života. Sve što se danas radi s aparatima i rukom, to se sve može napraviti

Toronto Institute of Spinal Health

Dr. J. Željko Srbelj, D.C., D.Ac.

Uspješno i profesionalno liječenje boli i ozljeda

- o Boli u leđima
- o Glavobolje
- o Vratne boli
- o Upale zglobova
- o Napetost i bolovi mišića
- o Radničko osiguranje
- o Prometne nesreće
- o Športske ozljede

- o Medicinske usluge
- o Kiropraktične usluge
- o Fizikalne terapije
- o Masiranje
- o Akupunktura
- o Snažno gibanje
- o Tjelesne vježbe
- o Yoga vježbe
- o Vježbe sa leđima

"Ručna Medicina za Kralježnicu" na dvije adrese:

2522A Keele Street
Toronto, Ontario
416 - 244 - 4900

2 Jane Street (kod Bloor St.)
Suite 208, Toronto, Ontario
416 - 760 - 7418

Humanitarni koncert za ranjene ročnike u Ogulinu

Dakle, ušli smo veselo u Novu godinu, i odmah su se naši društveni radnici pobrinuli da ne zaboravimo one, koji nas trebaju. Tako je 7. siječnja organiziran dobrotvorni koncert za ranjene ročnike u Ogulinu, a pokrovitelji su mu bili gotovo cijela hrvatska zajednica, sve radio postaje, mnoga društva, a dobit s tog koncerta ide za postradale vojnike u Ogulinu. Koncert je održan u Croatia banquet hall-u koji nije mogao ni primiti sve one koji su željeli biti na ovom jučerašnjem izvrsnom koncertu. Kad sam došla, a došla sam dosta rano popodne, prije početka koncerta, nije bilo moguće naći mjesto za parking, a predvorje Croatie bilo je prepuno onih koji su se žurili u dvoranu s kartama u ruci, a još više je bilo onih koji su željeli kartu više, uzalud.

Sve prisutne je pozdravio gosp. Jerko Granić, voditelj hrvatske radio postaje "Domobran", i uz obavezne himne i minutu šutnje za branitelje Hrvatske koncert je započeo. Sve prisutne je pozdravio kozul RH gosp. Ivan Picukarić, koji se zahvalio na ovako lijepoj akciji svima u dvorani, a nakon njega riječima "slogom i zajedništvom postižemo uspjehe" sve prisutne je pozdravio gosp. Milan Krijan, predsjednik Fonda Slavonija, jedno od društava koji su uključeni u organizaciju ove zajedničke akcije. Gledajući oko sebe tada sam primjetila suze u očima nekih oko mene - činilo mi se da smo opet - cijela hrvatska zajednica - bili u složnosti jednaki danima Vukovara i večera kad se skupljalo za postradale u Hrvatskoj i BiH. Ne želim da se vrate ona strašna vremena za našu domovinu, no više od svega želim da se to zajedništvo, ta sloga i pomoć onima koji trebaju, očituje svaki dan u našoj zajednici, jer, već je i vrijeme! Ivica Lončarić, voditelj popularne radio postaje "Zvuci Hrvatske" predstavljao je izvođače i vodio vrlo uspješno program, koji je bio "nabijen" onima koji su htjeli pomoći mladim ročnicima svojim talentom ili znanjem.

Mnogi umjetnici iz Hrvatske ili Kanade htjeli su pomoći, tako da su nam se opet predstavili "Slavonske lole" sa svojim izvrsnim slavonsim

Humanitarni koncert: Trojica suradnika, gg. Jerko Granić, Ivica Lončarić i Milan Krijan (s lijeva na desno)

pjesmama. Uz njih gledale smo naše popularne plesače iz Zrinski-Frankopana, koji su izveli izvrstan program hrvatskih plesova. Poznati V.I.S. "Treći stupanj" pozvao je sve na ples sa svojim popularnim pjesmama, koje uvijek razvesele naše pučanstvo. Uz Tomislava Žižića, Vimenku, nasmijali smo se do suza! Taj naš komičar donio nam je jučer u Croatiu viceva i viceva, nešto onih "političkih", nekih koje ćemo moći ispričati svima (a neke i ne!). no najviše je razveselio prisutne kad je došao obućen u popularnu Maricu Hrdalo. Svojim komentarima, šaljivim dosjetkama i obraćanjima publici doveo je sve prisutne skoro do suza! Uz Šimu Jovanovca i njegove izvrsne pjesme veći dio dvorane je zaplesao (koliko je to bilo moguće), a uz popularnog Slavonca Ćiru Gašparca plesu nije bilo kraja. Na samom kraju pjevala je "kraljica narodne

Konzul Ivan Picukarić pri svom pozdravnom govoru (stoji s desna), gosp. Jerko Granić (na lijevo)

pjesme" popularna Vera Svoboda. Morala sam tada otići, no do vrata pratili su me zvukovi njenog glasa i njenih pjesama, koje su svima tako drage..

Koncert je započeo oko 4.30, a ja sam otišla kući negdje oko 8.30 - a dvorana je još bila krcata! Jako dobru hranu pripremale su žene Fonda Slavonija, koje su po navici svugdje gdje treba, a na baru vidjela sam mnoge iz Fonda Slavonije, ali i iz drugih društava. Jučer su sva društva dala sve najbolje od sebe i zato mi se čini da se posjetitelji jednostavno nisu dali kućama - tako je svima bilo lijepo, izvrsno, super, jako dobro, no ono što je najvažnije - u zajedništvu i slozi smo pomogli naše mlade ranjene ročnike! To je bilo ipak važnije od svega jučer u dvorani Croatie, i to se osjećalo u svakoj riječi svakog prisutnog!

Čestitke svima, posebno gosp. Milanu Krijanu i umjetniku iz Hrvatske, popularnom Šimi Jovanovcu idejnim organizatorima ove večeri, svima onima koji su sudjelovali u organiziranju ovog tako važnog koncerta, a hrvatskim umjetnicima, koji su dali svoje vrijeme i umijeće besplatno - velika hvala. Još jednom smo dokazali da smo u zajedništvu jači. (VK)

Folklorashi iz "Zrinski-Frankopana" na početku svog programa

DOK JE HRVATSKA VLADA ŠOKIRANA NEOČEKIVANIM POZIVOM GENERALU PETRU STIPETIĆU, TRIBUNAL PREKRAJA CIJELI OSLOBODILAČKI RAT:

Haag optužuje Hrvatsku zbog napada na Republiku Srpsku Krajinu i njezin glavni grad Knin!

Republika Hrvatska ima sklopljen sporazum s Ujedinjenim narodima po kojemu sva suradnja s Međunarodnim sudom za ratne zločine počinjene na prostoru bivše Jugoslavije mora ići preko Ureda za suradnju Vlade Republike Hrvatske. Sud je tijelo koje prosuđuje o poštovanju zakona, pa je logična pretpostavka da njegovi djelatnici svojim primjermom moraju prednjačiti u tome.

Na žalost, u slučaju generala Petra Stipetića djelatnici Haaškog suda, ponajprije glavna tužiteljica Carla del Ponte, grubo su prekršili spomenuti sporazum između UN-a i Republike Hrvatske tako što je nalog za ispitivanje načelnika Glavnog stožera HV-a poslan Uredu predsjednika Republike umjesto u Vladin Ured za suradnju sa Sudom. Djelatnici Međunarodnoga suda vrlo dobro znaju na koju adresu je trebao otići nalog za Stipetićevo ispitivanje, ali su namjerno prekršili sporazum s Vladom RH i njime utvrđenu proceduru.

Naime, kako su u posljednje vrijeme iz Haaga počeli u Vladu stizati zahtjevi za kompletnom dokumentacijom vezanom uz Bljesak i Oluju, dakle ne dokumenti koji se tiču određenih djela ili osoba, nego jednostavno baš sve što se tiče tih ratnih operacija, Vlada je Sud upozorila da je takva suradnja nemoguća. Naime, takvo traženje kompletne državne dokumentacije vezane uz ratne akcije grubo zadire u područje nacionalne sigurnosti, ali, što je još važnije, govori o tome kako haaški tužitelji nemaju ništa konkretno u rukama zbog čega bi mogli nekog Hrvata optužiti.

Ultimatum i prijetnje

Jedine indicije koje govore da su možda neki časnici HV-a počinili ratni zločin, govore o Medačkom džepu. Za Bljesak i Oluju haaško tužiteljstvo je toliko praznih ruku da su počeli čak istraživati i prekomjernu upotrebu topništva pri oslobađanju Knina u kojemu su od topovskih granata stradale ravno četiri kuće, od kojih su neke bile u vlasništvu tada prognanih Hrvata.

Teško je povjerovati da su haaški tužitelji mogli biti uvjereni da će Republika Hrvatska toliko pogaziti vlastitu suverenost i da će im dopustiti uvid u svu dokumentaciju koja je vezana uz oslobodilačke ratne operacije.

Da su pri svom zahtjevu imali nešto drugo na umu, govori i pismo koje je glavna tužiteljica Carla del Ponte uputila hrvatskim vlastima. U tom pismu se Republiku Hrvatsku upozorava kako nema izbora načina suradnje, nego postoji, po tumačenju haaškog tužiteljstva, samo mogućnost za slušanje njihovih naloga.

Posebno drzak i neprihvatljiv ton tom pismu daju tvrdnje da je Hrvatska sudionik u ratu, dakle nigdje se ne kaže da je vođen oslobodilački rat u kojem je agresor protjeran sa zaposjednutoj teritoriji, te se tvrdi da je - Hrvatska napala Republiku Srpsku Krajinu i njezin glavni grad Knin, sve to bez ikakvih ograda ili navodnika. Vratimo se ovdje još malo na formalno-pravne stvari. Sud u Haagu surađuje s Republikom Hrvatskom na temelju sporazuma koji je ova država sklopila s Ujedinjenim narodima. Pravna i politička činjenica je da Republika Srpska Krajina nikad nije postojala. Nju nitko u svijetu nikad nije priznavao, njezini predstavnici nikad nisu bili članovi ni jednoga međunarodnog tijela, valutu te paradržavne tvorevine nitko u svijetu nije priznavao, nitko nije imao nikakve carinske odnose s tim dijelom hrvatskoga okupiranog teritorija...

Pitanje je zašto djelatnica tako visokoga pravosudnog tijela kakav je Međunarodni kazneni sud u Haagu uopće koristi termin Republika Srpska Krajina i još tvrdi da je Hrvatska napala tu nepostojeću državu. Pa država nikako ne može napasti vlastiti teritorij. Ako je krajnja namjera Haaškog suda tvrditi da je postojala RSK, onda su problemi u suradnji s tim tijelom puno veći nego što smo svi skupa i pretpostavljali. Carla del Ponte ima dovoljno iskustva u suradnji s predstavnicima hrvatskih vlasti i jasno joj je da nitko u Hrvatskoj ne može prihvatiti takav pristup.

Vrući kesten Pantovčaku

Međutim, takva strategija ima jasan cilj. Na Petra Stipetića haaško

tužiteljstvo nije udarilo slučajno. Jasno je da Republika Hrvatska ne može i neće izručiti načelnika Glavnog stožera HV-a, niti će zbog akcija Suda biti smjena na čelu vojske. Također nalog za ispitivanje Petra Stipetića nije slučajno upućen u Ured predsjednika Republike, a ne u Ured za suradnju s MKS-om. I u Haagu su dobro čuli Mesićevu izjavu da suradnju s Haagom zaoštravaju samo oni koji su sljednici pljačkaša ove države. Također znaju da je Stipetić osobni Mesićev izbor. Njemu su uvalili vrući kesten oko pozivanja generala, koji k tome ne treba biti puki svjedok, nego je i osumnjičenik.

U svoj toj konfuziji i zbunjenosti, sve skupa bi se pokušalo zataškati da Slobodna Dalmacija u prošlu subotu nije ekskluzivno otkrila informaciju kako Stipetić nije pozvan samo kao svjedok. U vlasti tada još nisu znali kako javnosti objasniti da takav zahtjev nije stigao na pravu adresu i što napraviti u tom slučaju. Dilema je bila - ignorirati zahtjev Haaškog suda koji nije stigao na pravu adresu ili ga pokušati ublažiti tajnom diplomacijom?

Na žalost, u tom trenutku predstavnici hrvatskih vlasti nisu bili svjesni, a bojimo se da još uvijek nisu, činjenice da Carla del Ponte namjerno zavađa pojedine dijelove izvršne vlasti. Sve skupa je usmjereno prema zataškavanju odgovornosti pojedinih međunarodnih čimbenika za ratne zločine u Hrvatskoj.

Pravo pitanje na kojem valja inzistirati, a koje je Vlada i postavila u svojih 13 točaka uvjeta za suradnju, odnosi se na poštovanje vremenskog slijeda počinjenih zločina. Indikativno je da se u djelatnosti Haaškog suda uporno preskače vrijeme u kojem je Milošević imao potporu međunarodne zajednice da oružjem riješi "problem" republika koje su htjele izići iz bivše jugoslavenske tvorevine. Čak je i Koštunici otvoreno poručeno da međunarodna zajednica neće inzistirati na suradnji SRJ s Haaškim sudom.

Udarom na Petra Stipetića, kojeg Republika Hrvatska mora zaštititi, a ako zaštititi njega, mora i sve ostale generale, stvara se pozicija u kojoj će Haaški sud najprije optužiti Hrvatsku za nekooperativnost i usporediti današnju Hrvatsku sa Srbijom u Miloševićeva doba, da bi zatim oslabio pritisak i prema Srbiji.

Strah od Miloševića

Netko se u međunarodnoj zajednici strašno boji mogućeg Miloševićeva svjedočenja i svega što bi on mogao kazati. Javnosti će biti ponuđena priča kako nitko na ovim prostorima ne surađuje dovoljno, kako su svi isti i time će vjerojatno krenuti priča o postupnom "gašenju" ovakvog Haaškog suda. Za povjesničare će ostati zapisi o osuđenim Hrvatima, pa čak i nedovršeni procesi u kojima je za zločine počinjene u Hrvatskoj bilo sumnjičeno puno više Hrvata nego svih ostalih.

Zapitajmo se na kraju je li afeta s pozivanjem Petra Stipetića mogla proteći manje bolno. Da predsjednik države i njegovi loši savjetnici, koji više misle kako napakostiti nekome iz prošle vlasti nego kako unaprijediti državu, dakle, da su nalog Haaškog suda za ispitivanjem generala Stipetića vratili pošiljatelju s naznakom da u Hrvatskoj postoji Ured koji je nadležan za suradnju s njima. U toj formalno-pravnoj proceduri dobilo bi se na vremenu, Haagu bi se objasnilo da je vlast u Hrvatskoj jedinstvena što se tiče zaštite vitalnih nacionalnih interesa. Na žalost, prevladala je podložnost Predsjednika države prema tijelu pred kojim je svjedočio protiv Blaškića, iako je nekoliko puta slagao javnost da je bio svjedok jedino u slučaju Dokmanović. (Slobodna Dalmacija, 22. Prosinca)

ŠIRITE HRVATSKU ISKRU

GENERAL STIPETIĆ OKRIVLJENIK JE U AKCIJAMA OLUJA I MEDAČKI DZEP

Ne možemo davati nikakve informacije o imenima. To nije u skladu s našim radom i tako ćemo postupiti i ovoga puta. Ne želimo ništa govoriti o imenima s kojima se bavi hrvatski tisak. Ni jedna situacija nije izuzetak po tom pitanju. U okviru istraga dolazi do situacija da smo u kontaktima s različitim ljudima, od svjedoka pa do održavanja razgovora s osobama koje nam, recimo, mogu potvrditi autentičnost nekih dokumenata. Mi ne krijemo naše ciljeve, ali o imenima nećemo ni danas ni ubuduće - izjavila je u ponedjeljak za Slobodnu Dalmaciju glasnogovornica haaškoga tužiteljstva Florence Hartmann, od koje smo zatražili komentar oko spekulacija koje su se pojavile u hrvatskom tisku o tome da aktualni načelnik Glavnog stožera Oružanih snaga RH general zboru Petar Stipetić neće s haaškim istražiteljima u siječnju razgovarati u statusu svjedoka, već okrivljenika!

Prema neslužbenim informacijama, Haaški sud prvo je poslao pismo hrvatskoj Vladi u kojoj je Tribunal zatražio razgovor sa Stipetićem

u svojstvu svjedoka. Kako je to Vlada promptno odbila, uslijedio je oštar odgovor iz Haaga u kojemu se ultimativno traži razgovor s načelnikom Glavnog stožera OS RH, no ovoga puta ne spominje se u svojstvu svjedoka. Nakon Slobodne Dalmacije i Nacional je u najnovijem broju izišao s tezom da general Stipetić, jedan od glavnih stratega oslobodilačkih akcija Hrvatske vojske tijekom Domovinskog rata, ali ujedno i jedan od najvažnijih časnika koji je bio zadužen za uspješno provođenje tih akcija, nije tek svjedok, nego i okrivljenik. Najvažniji argument za takav stav je, navodno, pozivanje haaških istražitelja na članke 42. i 43. Pravila o postupku Haaškog suda. Jedan od odvjetnika koji dobro poznaje rad Tribunala kazao nam je kako, ako je točno da se Haag poziva na ta dva članka, to onda nedvojbeno znači da je Stipetić osumnjičen. (Ulomak iz članka, Slobodna Dalmacija, 19. prosinca)

DEL PONTE: HRVATSKI MEDIJI PONOVO POLITIZIRAJU PITANJE HAAŠKOG SUDA

20. prosinca - Glavna tužiteljica Međunarodnog suda za ratne zločine počinjene na prostoru bivše Jugoslavije (ICTY) Carla Del Ponte rekla je u srijedu u Den Haagu da postoje teškoće u suradnji Hrvatske i ICTY-ja, te je izrazila nezadovoljstvo zbog ponovne politizacije tog pitanja u hrvatskim medijima. Još postoje teškoće u nekim domenama suradnje s Hrvatskom, rekla je Del Ponte na zadnjoj ovogodišnjoj konferenciji za novinare. Dodala je da je razočarana jer je pitanje suradnje Zagreba i Den Haaga ponovno ispolitizirano u hrvatskim medijima. Hrvatska vlast mogu imati svoje stajalište o radu ovog suda. One mogu biti kritične prema onome što radi moj ured i prema mojim prioritetima. Ali to su moje odluke, a ne odluke Hrvatske, i ona ne može uvjetovati suradnju svojim prihvaćanjem naših istraga i procesa, rekla je Del Ponte.

Hrvatske međunarodne obveze proizlaze iz Statuta Suda, Vijeća sigurnosti i članka VII. Povelje UN-a, podsjetila je glavna tužiteljica. Spremna sam nastaviti dijalog sljedeće godine, rekla je Del Ponte, izrazivši

nadu da će na taj način teškoće biti otklonjene. Dio razloga zbog kojih je pitanje suradnje Zagreba i Den Haaga ponovno došlo u prvi plan, smatra Del Ponte, jest okončanje suđenja Dariju Kordiću pred ICTY-jem.

Što se tiče suđenja koja će doći na red sljedeće godine, Del Ponte je objavila da će početi suđenje Momčilu Krajišniku, što je prvi slučaj koji će se usredotočiti na vrhove bosanskohercegovačke vlasti. Bivši jugoslavenski predsjednik Slobodan Milošević, kako se čini iz riječi Carle Del Ponte, također neće ostati uskraćen za proširenje optužnice za zločine u Hrvatskoj i BiH. Mogu vam ponoviti što sam prije govorila - postojeća optužnica ne predstavlja puni sadržaj našeg rada na aktivnostima bivšeg predsjednika. Naša istraga o njegovoj umiješanosti u Hrvatsku, BiH i druge događaje na Kosovu nastavlja se - s mogućnošću da se pojave šire i dublje optužbe od onih koje postoje u sadašnjoj optužnici, rekla je Del Ponte. Glede ekshumacije masovnih grobnica, one će se u nešto smanjenom opsegu nastaviti i sljedeće godine u Hrvatskoj i u BiH. (HRT)

TALIJANSKI CORRIERE DELLA SERA KRITIZIRAO SPOROST MEĐUNARODNOG SUDA ZA RATNE ZLOČINE

"Haaški sud mogao bi postati parodija"

RIM - Pod naslovom da sud za ratne zločine počinjene na prostoru bivše Jugoslavije riskira paralizu, list Corriere della Sera od srijede kritizira sporost u dosadašnjem radu i procesima.

"Trebao je postati Nürnbergski sudom za Balkan. Mogao bi postati melankolična parodija, bez obzira na zalaganje da se prikupe dokazi, uhititi krivce i učini pravdu u ime milijuna žrtava. Kada bi najpoznatiji optuženici Milošević, Karadžić i Mladić bili sutra uhićeni, tek bi sljedeća generacija Srba mogla doznati presudu", piše Corriere della Sera u nastojanju da pokaže sporost u radu Haaškog suda, a to mišljenje dijele i neki suci u samom tribunalu.

Kao primjer sporosti uzima se slučaj Momčila Krajišnika, svakako najvučnije ime među onima koji su zatvoreni u Haagu, protiv kojega će proces početi tek u svibnju 2002. i neće završiti prije 2003. godine.

"Milošević bi se više trebao plašiti srbijanskog pravosuđa. Neki članci demokratskog preokreta traže njegovo uhićenje. Ne za ratne zločine, već za unutarnje, lanac ubojstava poznatih ličnosti, koji je okrvavio Beograd u ovim godinama", piše list, dakle procjenjuje da bi Milošević mogao prije završiti u beogradskom, nego u nizozemskom zatvoru.

Sami suci u Haagu se osjećaju nemoćnima. Napisali su pismo Vijeću sigurnosti UN-a u kojem se kaže da bi "se mogao izgubiti kredibilitet i razočarati očekivanja međunarodne zajednice, jer do sada glavni odgovorni još nisu pred procesom".

"Ako bi se na primjer uhitilo Miloševića", govori jedini (od njih 14) talijanski sudac Haaškoga suda Fausto Pocar, "pojavi bi se pitanje prioriteta i prema tome još jedan problem pravde u odnosu na druge optuženike koji čekaju. Paradoksalna činjenica je da jedan sud osnovan u ime ljudskih prava ima preventivni zatvor u dužem trajanju od bilo kojeg u

nekoj pravnoj državi."

List piše da je prema sadašnjim parametrima predviđen preventivni zatvor od 30 mjeseci. Pocar kaže da postoji i opasnost da svjedočenja izgube zakonsku valjanost zbog sporosti: "Kako je moguće napisati presude za stvari koje su se dogodile prije 10 godina? Sud je u svakom slučaju pridonio da se uspostavi međunarodna savjest i da se razvije međunarodno pravo, ali postoji opasnost da to ostane kulturalno i civilizacijsko iskustvo od velikog moralnog značenja, ali ne i pravosudnog", zaključuje Pocar. (Slobodna Dalmacija, 4. siječnja)

Služite se našim pokroviteljima:

Krešimir Jewellers Inc.

- specijalna izrada nakita sa hrvatskim grbom i motivima
- vjenčano i zaručno prstenje
- muške i ženske narukvice u 10K, 14K 18K zlatu
- nudimo Vam brzi i stručni servis popravaka
- radimo procjenu nakita za osiguranja

3045 SOUTHCREEK RD. UNIT #2
MISS. ON L4X 2X6 (905) 629-8415

Na novogodišnjem slavlju u Croatia banquet hallu: bračni par Latinčić

me je prekrasna slika: dvorana se je sjajila u bjelini stolova i stolica, a na svakom stolu bile su upravo prekrasne crvene ruže (koje je priredila cvjećarna gđe. Stefani Budiša)! Ta slika: svečanost dvorane, bjelina stolova i tih devet crvenih ruža ostat će mi u sjećanju! Dvorana je bila prepuna poznatih i dragih lica; svi su bili nasmijani, razdragani i spremni na zabavu i veseo doček Nove godine.

Kako sam ja proslavljala doček Nove godine u privatnom društvu razgovarala sam ovih dana s mnogima o tome kako im je bilo. Gotovo svi su mi rekli isto: bilo nam je izvrsno, super, fantastično! Naplesali smo se, hrana je bila jako dobra (Gđa. Tonković je zaista dala sve od sebe!), posebno je dobra hrana bila u ponoć, glazba "Trećeg stupnja" izvrsna - prava hrvatska glazba, a naučili smo, kako mi govore, i jednu novu riječ - "šišaj!", jer gost - pjevačica iz Hrvatske, Branka Galić se toliko uživila u veselu atmosferu da joj je ta riječ bila stalno na usnama. Pa eto, i oni u Croatiji su naučili novu riječ na ispraćaju Stare i dočeku Nove godine!

Gosp. Ivan Lajtman, jedan od posjetitelja, rekao mi je kako su se zaista naplesali uz dobru glazbu! Vjerojatno su se i "malo" gužvali na plesnom podiju, no kako mi on govori, nikoga to nije smetalo. Posebno, kaže, nije smetalo bračnom paru Jakopce, gosp. Ivi i gđi Mariji, koji su stalno, stalno plesali i uživali u dobrom raspoloženju. Kad sam pitala kako bi okarakterizirali ovu zabavu, rečeno mi je "bilo je tak veselo kak kod Međimuraca", "prava naša zagorsko-međimurska zabava!" Boljeg komplimenta mislim da Zagorci nisu mogli dobiti od jednog Međimurca!

U ulazu u Croatia banquet hall dočekali su me Drago Milek, Štefica Čorić, Joža Tkalec i Stjepan Grgec

Razgovarala sam kratko i predsjednikom Hrvatskog kluba Zagorje, gosp. Dragutinom Milekom malo o radu ovog kluba. Poznato je da su njihove večer zaista dobro posjećene, kao i činjenica da pomažu sve kojima treba. Po riječima gosp. Mileka Zagorci su u prošloj godini, 2000., od prihoda sa ovih večera poslali pomoć na razne strane: obitelj

Brezek za njihovu bolesnu djevojčicu \$5,000; za MP Janka Perića dali su \$2,000, za Žarovnicu školu u Hrvatskom Zagorju \$2,500; folklorne grupe pomoć \$1,000; za bolesne u Kanadi \$1,000; za katedru hrvatskog jezika na torontskom sveučilištu \$2,000; za Kliničku bolnicu u Zagrebu \$2,000, za pogorjelu obitelj Vukašinović u Požegi \$2,000. Mislim da Zagorci mogu s ponosom završiti prošlu godinu, i početi Novu godinu, jer ovakva pomoć je rijetka, zato pozdravi HRVATSKE ISKRE Zagorcima, najbolje želje za rad i velike čestitke na uspjelom dočeku Nove godine, koji će mnogi posjetitelji pamtit! (VK)

S nama su dočekali Novu godinu i kanadski prijatelji: partner gosp. Stanka Trtnja gosp. Bob Galamaga (prvi s desna)

No, nije se samo slavilo u Croatia banquest hall-u. U restaurantu "Croatia" bilo je isto jako veselo. Moji prijatelji koji su tamo dočekivali Novu godinu, govore mi da im je bilo bolje nego što su si i mislili. Od hrane, koja je po svom običaju bila izvrsna do glazbe, pjesama našeg Iveka, plesa, društva... sve je bilo jako dobro. Pričaju mi isto tako da su se te večeri mnogi okušali pred mikrofonom: pjevao je gosp. Stipe, vlasnik restoranta, pa Tomo, pa su gg. Stanko Trtnanj i Boris Cindrić imali svoj "plesni show" - zar to nije prava zabava?

Moji izvijestitelji mi govore kako je u Croatia restaurantu bilo i veselije i intimnije nego negdje drugdje, kako su mi rekli "kak doma". A moram vam isto tako reći da u Croatiji te večeri nisu bili samo Hrvati, već i Kanadani, koji su isto tako uživali u veselom dočeku Nove godine.

Na proslavi u Croatia restaurantu

U Oakvillu, u župi bor je bio prema riječima jedne župljanke “jednostavan, ali prelijep”. Kako ona govori:... Božićna drvca su dar Božji,a rad čovječji! Dva svježa bora, od poda do stropa crkve, guste, pravilno raspoređene grane. Postavljeni svaki sa jedne strane križa kod glavnog oltara. Jednostavno okićeni malim bijelim žaruljicama, raspoređenim po granama kao vijugavi putevi na visokoj planini - resice aluminijskog staniola koje vise na krajevima grana. To je sve, sav nakit i ukras tih borova. Tako jednostavno, ali predivno i oku ugodno kad se upale te žaruljice i osvijetle ta predivna božićna drvca. A kad nevidljiva “sila”, topli zrak koji zagrijava crkvu počne pomicati te resice, odjednom se pokrenu i borovi kao da su oživjeli.... (Biserka Milinković, Oakville)....

Kanadsko-hrvatski kongres, ogranak Toronto: Večera za hrvatski jezik

U popularnom hrvatskom restoranu “Croatia” u Mississaugi 15. prosinca navečer održana je večera za hrvatski jezik u organizaciji Kanadsko-hrvatskog kongresa (KHK), ogra-nak Toronto. Goste je dočekivao predsjednik KHK-a gosp. Mirko Bukovac i drugi članovi KHK-a. Na večeri je bila prisutna i profesorica hrvatskog jezika na Torontskom sveučilištu gđa. Silvana Sanader sa suprugom, kao i mnogi drugi ugledni gosti iz naše zajednice: konzul Ivan Picukarić, dr. Ivo Hrvoić sa suprugom Jasnom, predsjednik AMCA-e gosp. Nikola Demarin i mnogi drugi, kojima hrvatski jezik i njegov boljitak leži pri duši.

Bračni par Bukovac na večeri za hrvatski jezik

Nakon izvršne večere goste je pozdravio gosp. Mirko Bukovac, predsjednik, zahvalivši svim prisutnima na dolasku i na stalnoj potpori i financijskoj pomoći za ovaj veoma važan projekt, koji traje već četvrtu godinu. Ove godine preko 60 studenata studira hrvatski jezik, koji se predaje na Erindale college-u. Predsjednik Bukovac je naglasio kako je pomoć zajednica neophodna potrebna, jer nažalost KHK i dalje sam snosi sve troškove predavanja hrvatskog jezika na U of T. Nakon gosp. Bukovca, prisutne je pozdravio i predsjednik AMCA-e gosp. Nikola Demarin, govoreći im o planovima AMCA-e za predstojeću godinu, istaknuvši kako se je članstvo AMCA-e povećalo za oko 20% novih članova, te obavijestio sve prisutne o predavanjima koja se redovno održavaju na U of T u Torontu. Pozvao je sve prisutne da dođu na predavanja, koja su vrlo interesantna, kao i da postanu članovi AMCA-e.

Nakon večere i pozdravnih govora, prepuna dvorana gostiju nastavila se je družiti do kasno u noć uz ugodnu glazbu “Croatie” restoranta.

Kako čujem, skupljeno je nešto novaca, nažalost premalo da bi se pokrili svi troškovi koji su pred KHK-om za ovaj vrlo važan projekt, što je velika šteta i čak sramota za našu zajednicu, jer u ovoj ogromnoj zajednici pokrivanje troškova za hrvatski jezik trebala bi biti jedna mala kap u moru. S moje strane, kao i od svih suradnika HRVATSKE ISKRE - čestitke na upomom i požrtvovnom radu, a zajednici pitanje: zar smo zaboravili da hrvatski jezik treba pomoć i potporu cijele zajednice i svih poslovnih ljudi?. (VK)

Obiteljska večera Hrvatskog društva Međimurje

U nedjelju 17. prosinca održana je obiteljska večera za članstvo Hrvatskog društva Međimurje u Croatia restoranu. Po običaju, Croatia restaurant je poslužio odličnu i obilnu večeru, a Međimurke su ispekle toliko puno izvrsnih kolača da ih nije bilo moguće niti pojesti, pa su gotvo svi (pa i ja) išli kući s tanjурom punim kolača. Moram priznati da nigdje do sada još nisam vidjela toliko puno napečenih kolača - a izbor je bio nevjerojatan!

Vicky Tolley i gosp.Oletić na međimurskoj večeri

Moja udruga, moji Međimurci, uvijek me iznenade, jer su uvijek izgleda prvi u novim, dobrim idejama. Ova božićna večera bila je samo za članstvo udruge, za njihove obitelji, bez plaćanja za večeru, recimo - kao neka vrsta zahvale za rad u prošloj godini. Na večeri su se skupili članovi iz svih mjesta, obitelji, neki su čak došli i iz Barryja!

Predsjednik udruge gosp. Ivan Lajtman je po završetku same večere pozdravio sve prisutne, sjetivši se gotovo svakog člana, čestitao je rođendan nekim članovima (čak i otpjevao poznatu rođendansku pjesmu, uz veliko odobravanje zadovoljne publike) i govorio o vrlo uspješnom radu ove udruge, koja ne gubi članstvo, kako izgleda, već napreduje. Svima je zahvalio od sveg srca na svakom dobrom djelu, spomenuo njihove štićenika, djecu iz Čakovca, kao i one druge gdje je pomoć Međimurja otišla. Obavijestio je one koji to nisu znali da su nakon jesenjeg banketa poslali pomoć od \$4,000 u Caritasov dom u Čakovcu za hendi-kepiranu djecu, \$500.00 za vukovarsku bolnicu, \$500.00 za obitelj Vukašinović, čija je kuća kraj Požege izgorjela. Pred Međi-murcima je Valentinski banket, za koji se posebno spremaju, a koji će se održati 10. veljače u dvorani slovenske župe (karte su po \$ 30.00 i već su u prodaji). Kako čujem, mnogi stolovi su već rasprodani, pa sugeriram čitateljima da se požure s kupnjom karata

I na kraju, moram vam reći da mi je ova večera “uvela” Božić u srce i raspoloženje. Bilo je tako veselo, tako se plesalo, tako se veselilo, tako se pjevalo, i tako se lijepo družilo - pravo predbožićno hrvatsko raspoloženje. Svatko je uživao, svatko je pridonio nečim za ovu izvršnu večeru, kojom je Hrvatsko društvo Međimurje pozdravilo i čestitalo svim svojim vrijednim člano-vima sretan i blagoslovljen Božić i zahvalilo na radu u prošloj godini.

Čelnicima Hrvatskog društva Međimurje velika hvala na izvršnoj večeri, izvršnoj zabavi, plesu, osmijehu i svemu što je učinilo ovu večeru zaista posebnom! (VK)

Hrvatski klub Zagorje:

Proslava Nove godine

Poslije Božića naša zajednica je veselo otpratila staru, a još veselije dočekala Novu godinu, novi milenij. Sva mjesta gdje se slavio ispraćaj stare i dolazak Nove godine bila su prepuna, a kako mi govore, slavlje je bilo na “visini”.

Hrvatski klub Zagorje je, kao i svake godine, organizirao proslavu Nove godine u Croatia banquet hallu. Kad sam ušla u dvoranu, dočekala

UOČI DOLASKA GLAVNE HAAŠKE TUŽITELJICE U ZAGREB: Mesić, Račan i Tomčić zajedno na razgovor s Carlom del Ponte

Iz složenih odnosa s Haaškim sudom za Hrvatsku bi mogla proizaći i jedna pozitivna stvar. Naime, prvi put nakon konstituiranja koalicijske vlasti i Mesićeve predsjedničke inauguracije čelnici svih struktura državne vlasti pokušat će dogovoriti zajednički nastup prema glavnoj haaškoj tužiteljici Carli del Ponte. Kako smo doznali, predsjednik Mesić, premijer Račan, njegov zamjenik Goran Granić, ministar pravosuda Stjepan Ivanišević te čelni ljudi Sabora na čelu s predsjednikom Zlatkom Tomčićem trebali bi se sastati neposredno uoči dolaska Carle del Ponte u Zagreb i usaglasiti stavove o svim otvorenim haaškim pitanjima. Kako doznajemo, i razgovor s Carlom del Ponte trebao bi se obaviti kolektivno, kako se ne bi ponovila situacija u kojoj s glavnom haaškom tužiteljicom jedno razgovaraju čelni ljudi Vlade u Banskim dvorima, a drugo predsjednik Mesić u svom sjedištu na Pantovčaku. Takvim bi se pristupom umanjila opasnost od tzv. paralelne linije suradnje s Haagom, u kojoj se zaobilazi Vlada. Ideja zajedničkog nastupa najviših državnih dužnosnika pozdravljena je u političkim krugovima, jer se procjenjuje da su odnosi s Haaškim sudom toliko osjetljivi da je sve glave koje vode državu potrebno skupiti zajedno i osmisлити nastup iza kojeg će stajati svi. Stavovi u razgovoru s glavnom haaškom tužiteljicom vodit će se na temelju Vladine politike izražene u nedavno predstavljениh 13 zaključaka, gdje je glavni stav da ce Vlada RH surađivati u otkrivanju i procesuiranju konkretnih zločina počinjenih na hrvatskoj strani, ali neće dopustiti kriminalizaciju Domovinskog rata i akcija “Bljesak” i “Oluja”.

- Ni Vlada, ni Vladin Ured za suradnju s Haaškim sudom nisu dobili nikakav popis, ni sa 50, ni sa stotinu bivših dužnosnika - prenijela je jučer novinarima Vladina glasnogovornica Aleksandra Kolarić poruku zamjenika premijera dr. Gorana Granića. Iz Vlade se, međutim, nisu mogle čuti nikakve druge pojedinosti o aktualnom dopisivanju s Haaškim sudom u kojem bi dužnosnici bivše vlasti bili navedeni u posrednom kontekstu, niti se išta više zasad moglo doznati o zahtjevima haaškoga tužiteljstva za predaju stenoagrama i drugih dokaznih materijala vezanih uz zločine počinjene na području Hrvatske.

IZ POUZDANIH IZVORA DOZNAJEMO:

Gotovo svi Tuđmanovi transkripti već su u Haagu

Gotovo svi transkripti razgovora pokojnog predsjednika dr. Franje Tuđmana već su u rukama Haaškoga suda. Čuli smo to jučer od pouzdanog izvora bliskog Uredu predsjednika, koji je dodao da su spomenuti transkripti istodobno s Pantovčaka slani i u Haag te u Vladin Ured za odnose s Haaškim sudom. No, kako je Haag do tih dokumenata došao na nelegalan način, oni ipak neće moći biti korišteni kao dokazni materijal, ali

Haag ne traži sto osumnjičenih, nego zapisnike sa sastanaka u ratnoj Vladi

Zbog teško shvatljivih i još teže objašnjivih razloga, hrvatska Vlada je opet pokušala lagati javnost o otvorenim pitanjima suradnje s Haaškim sudom. Sad bi se već trebalo pitati radi li se o aroganciji potaknutoj političkom uvjerljivošću kako široki šestostranački politburo nema alternativu na domaćem političkom tržištu ili je u pitanju zabrinjavajuća nesposobnost nekih članova Račanova kabineta.

Podvale u medijima

Kako su nam potvrdila dva sasvim neovisna izvora, a radi se o najviše pozicioniranim pripadnicima bivše vlasti iz vremena Domovinskog rata, haaško tužiteljstvo je nesumnjivo dostavilo zahtjev za uvid u zapisnike s točno navedenih sjednica i sastanaka državnih tijela Republike Hrvatske u prvih pet godina postojanja hrvatske države. Dakle, nije istinita senzacionalistička informacija jednog domaceg dnevnika kako je haaško tužiteljstvo dostavilo zahtjev u kojemu sumnjiči stotinjak hrvatskih dužnosnika, nego se radi o nečem sasvim drugom. Također nije istina ni da je predsjednik države Stjepan Mesić izjavio kako će Haaškom sudu ustupiti više od 50 raznih dokumenata i transkripata. Prema onome što smo uspjeli saznati od naših izvora koji tvrde da su imali priliku vidjeti kopiju zahtjeva haaškog tužiteljstva, u tom dokumentu se vrlo precizno navode razni sastanci i sjednice koji su održavani u Vladi ili Uredu Predsjednika Republike, a u najvećem broju slučajeva se s velikom točnošću navode sudionici skupova i traže se zapisnici ili transkripti.

Ovo pitanje je za Hrvatsku posebno neugodno zbog najmanje dva razloga. Prvo, dostavljanjem takvih dokumenta Haaškom sudu doći će do znatnog narušavanja nacionalne sigurnosti, a postaje upitna i potpuna državna suverenost Republike Hrvatske. Drugo jednako neugodno pi-

će opet biti putokaz haaškim tužiteljima za njihove daljnje akcije.

Od istog smo izvora čuli i to kako je gotovo sigurno da glavna haaška tužiteljice Carla del Ponte u Zagreb dolazi u srijedu. Isto tako, naš izvor uvjerava nas da dr. Franjo Gregurić, nekadašnji predsjednik Vlade nacionalnog jedinstva, nije govorio istinu kad nam je preksinoc izjavio da je toga dana kod zamjenika premijera dr. Gorana Granića bio zbog razgovora o vatrogastvu, a ne zbog Haaga. Još jednom nam je potvrđeno da je glavna tema razgovora bio upravo novi zaplet u vezi s Haagom. (Večernji list, 5. siječnja)

GLASNOGOVORNICA HAAŠKOG TUŽITELJSTVA FLORENCE HARTMANN: Od Zagreba se traže dokumenti i svjedočenja, susreti s nekim ljudima

Florence Hartmann, glasnogovornica Carle del Ponte, glavne tužiteljice Međunarodnoga kaznenog suda u Den Haagu, komentirala je jučer pisanje hrvatskog tiska da bi optužnice mogle biti podnesene protiv stotinjak bivših hrvatskih dužnosnika, čija se imena spominju u pismu navodno dostavljenom Vladinu Uredu za suradnju s Haaškim sudom.

- Hrvatski mediji žele kriminalizirati Haag - kazala je, dodajući da je “ovo što čine hrvatski mediji (vezano za rad Haaškog suda) neozbiljno i na razini žutog tiska”.

Upitana da komentira usmjerava li se djelovanje Haaškog suda prema kriminalizaciji bivšega hrvatskog političkog vrha, ona je odgovorila kako je jasno da “nekim ljudima” ne odgovara postojanje suda. - Oni bi voljeli da Haag uopće ne postoji - kazala je. - Neozbiljne su insinuacije da je sada gotovo svaki Hrvat potencijalni kandidat za Haag - rekla je Hartmann. Dodala je da je “riječ o kampanji zastrašivanja javnosti kako bi se neutralizirao rad Haaškog suda i kako odgovornost (za zločine) ne bi snosili oni koji su odgovorni”.

Između Haaga i Zagreba postoje “inteme razmjene dokumentacije” kojima se zahtijevaju određeni dokumenti, određeni susreti s određenim ljudima, svjedočenja, te potvrde određenih dokaza, kazala je Hartmann, objasnivši da nije obaviještena o svakom poslanom dopisu. Upitana da potvrdi informacije o tomu da je Haag zatražio od hrvatske Vlade transkripte razgovora koje je pokojni predsjednik Franjo Tuđman vodio s tadašnjim najvišim državnim dužnosnicima, odgovorila je da Haag traži dokumente vezane uz bilo koju istragu koju vodi, pa tako i napade na Dubrovnik ili Vukovar.

- Zatraženi su različiti dokumenti, i to dokumenti vezani za sve istrage koje vodi Haaški sud - kazala je Hartmann. (Večernji list, 5. siječnja)

Haaga. Da se odmah izišlo s informacijom kako se traže zapisnici s raznih sastanaka, to ne bi izazvalo toliku buru kao informacija o tobožnjem sumnjičenju čak sto hrvatskih političara. Kad se javnost uzbunila, tada je postalo jasno da se traže zapisnici s preciznim podacima koji su mogli biti izvedeni iz samo jednog izvora - iz transkripata koje je Stjepan Mesić dosad nekritički djelio oko. Umjesto da su ranije ustali protiv takve djelatnosti Predsjednika Republike i spriječili ono što u krajnjem slučaju može ugroziti nacionalnu sigurnost, o čemu svjedoči i ovaj zahtjev o dostavljanju zapisnika sa sjednica užeg kabineta Vlade iz 1992. i slično, Vlada tek sada iskorištava Mesićevu nesmotrenost i to vrlo nisko u politikantske svrhe, a ne zbog zaštite državnih interesa. Da je Vlada imala na umu zaštitu državnih interesa, javnost bi u roku od nekoliko sati bila obaviještena o zahtjevu iz Haaga i bilo bi jasno rečeno je li moguće tome udovoljiti ili ne, te zašto. Umjesto takvog poteza, Vlada čini nešto sasvim drugo i Mesiću ostavlja odgovornost bez mogućnosti djelovanja, jer nakon stupanja na snagu ustavnih promjena Predsjednik države mora priznati da sva komunikacija s Haaškim sudom mora ići preko Ureda za suradnju Vlade RH.

Vlada mijenja Zakon o suradnji jer ne može više kontrolirati Mesićevo slanje transkripata u Haag

ZAGREB - Na relaciji Zagreb-Den Haag, posljednjih je dana vrlo "živo". Nakon što je Ured Haaške tužiteljice posljednjih dana poslao nekoliko dopisa na adresu vladinog Ureda za suradnju s Den Haagom u kojima se traži dodatna dokumentacija i općenito bolja suradnja hrvatskih vlasti na rasvjetljavanju navodnih ratnih zločina koji su se i Hrvatskoj događali u razdoblju od 1991. do 1995. godine, aktualna je vlast krenula u pravu diplomatsku i političku bitku. Naime, svima je postalo jasno kako se haaški tužitelji i nove optužnice neće baviti konkretnim zločinima, zločinima koji imaju ime i prezime, nego se kroz institut zapovjedne, odnosno objektivne odgovornosti želi optužiti ne samo vojni, nego i politički vrh Hrvatske iz tog razdoblja. Takvim načinom u Haagu bi kao potencijalni osumnjičeni moglo naći pedesetak hrvatskih političara i časnika, među kojima i neki danas aktualni, na čega hrvatska Vlada jednostavno ne želi i ne može pristati.

Prema izvorima bliskim hrvatskoj Vladi saznajemo kako je trenutno vrlo intenzivna pismena komunikacija s Carlom del Ponte, ne bi li se do njezinog dolaska u Hrvatsku sredinom siječnja stvorile osnove za drukčije razgovore oko pripremljenih optužnica koje su podigle veliku prašinu u hrvatskoj javnosti.

TOMAC I GREGURIĆ O SASTANKU VLADE DEMOKRATSKOG JEDINSTVA

ZAGREB, 8. siječnja (Hina) - Članovi bivše Vlade demokratskog jedinstva uskoro će održati sastanak kojemu će prethoditi odgovarajuće pripreme i utvrđivanje prijedloga zajedničkih stajališta o bitnim pitanjima vezanim uz rad te vlade. To je Hini danas izjavio potpredsjednik Hrvatskog sabora dr. Zdravko Tomac koji je bio i potpredsjednik Vlade demokratskog jedinstva, koja je djelovala za najjače srpske agresije i agresije JNA na Hrvatsku (od kolovoza 1991. do kolovoza 1992.). Dr. Franjo Gregurić, premijer te vlade, potvrdio je da će se njezini članovi okupiti na zajedničkom sastanku, no da to neće, kako su najavili pojedini mediji, biti danas ili sutra.

"Na tom sastanku uopće se nećemo baviti pitanjima Haaga, nego nam je cilj ponoviti istinu što je Vlada demokratskog jedinstva uradila i odgovoriti nekim ljudima, prije svega u Hrvatskoj, koji žele mijenjati istinu i povijest, i koji i tu Vladu žele osumnjičiti kao svojevrsta krivca za pojedine događaje", rekao je dr. Tomac.

Naime, mediji su sastanak članova Vlade demokratskog jedinstva stavili u kontekst navodnoga pisma koje je Haaški sud uputio hrvatskoj Vladi, i u kojem je navodno poduži popis bivših državnih dužnosnika koji bi mogli biti osumnjičeni za ratne zločine.

Opetujući da na tom sastanku neće biti riječi o haaškim pitanjima, dr. Tomac ističe da članovi Vlade demokratskog jedinstva "tim sastankom žele pomoći da se Hrvatska stabilizira i izađe iz svojevrstne šizofrenične situacije". Podsjetio je da je ta Vlada bila višestranačka i izrazio uvjerenje da će njezini članovi, upravo kao što su i u vrijeme najteže

Optužnica za generale

Dobro je da je i on to napokon shvatio, ali nije dobro što se Vlada ne oglašava o zahtjevu iz Haaga. Naime, Mesić je izjavio u jednom jeftinom dnevnom listu da će Uredu za suradnju s MKS-om dati sve dokumente koji budu zatraženi iz njegova kabineta. Taj, do jučer Mesiću vrlo vjeran list na naslovnoj stranici objavljuje da je Mesić izjavio kako će Haagu dostaviti sve tražene dokumente. Tko s vragom tikve sadi, o glavu mu se razbiju - rekli bi u narodu. Nama ostaje za razmišljanje što bi bilo da je Mesić rekao kako on misli da ne bi trebalo davati dokumente. Jednostavno, krenula bi rasprava o tome kako je Mesić prekršio ustavne ovlasti. Ovako, Mesić je kriv za sve, a zbog dosadašnjih transkripata nije ga teško ni okriviti. I dok traje ta javna, očito dobro isplanirana blamaža, mi pojava nemamo što se događa u komunikaciji između Vlade i Suda u Haagu. Sjeća li se još netko optužnica za generale Norca, Gotovinu, Krstičevića, Čermaka, Stipetića i Markača te za dvojicu civilnih dužnosnika? Približava se dan njihova obznanjivanja. (Slobodna Dalmacija, 8. siječnja)

U Vladi se nadaju kako će diplomatska bitka donijeti rezultate i kako će haaško tužiteljstvo ipak odustati od instrumenta objektivne odgovornosti. Ne dođe li do dogovora s glavnom tužiteljicom, u Vladi već sada razmišljaju o modelu, načinu i dinamici izmjena Zakona o suradnji s Den Haagom, kojim bi se ozakonilo da haaško tužiteljstvo može traziti od Hrvatske izručenje onih osoba za koje postoje opravdana sumnja, ali i konkretni dokazi da su uistinu počinili kazneno djelo ratnog zločina. Tako nešto postalo je jasno već onog trenutka kada je zamjenik premijera Goran Granić žestoko po medijima počeo kritizirati sadašnju politiku haaškog suda, a posebice kada je nedavno u HTV-ovoj emisiji "Forum" rekao da će se budući odnosi s Den Haagom riješiti na diplomatski, politički i zakonodavni način.

Jedan od razloga zbog kojih bi se išlo u izmjenu dosadašnjeg zakona je, kako ističe naš izvor u Vladi, i to što hrvatska Vlada i njezin Ured jednostavno ne može više kontrolirati Pantovčak i slanje transkripata, jer nakon svake nove pošiljke transkripata iz Ureda Predsjednika, iz Den Haaga dolaze novi dopisi sa novim imenima potencijalnih osumnjičenika. (Glas Slavonije, 7. siječnja)

agresije na Hrvatsku znali doći do jedinstvena stajališta, to znati i sada. Ako smo onda bili spremni braniti nacionalne interese, branit ćemo ih i sada, ustvrdio je dr. Tomac, navodeći da članovi Vlade demokratskog jedinstva podupiru sadašnju Vladu u suradnji s Haaškim sudom.

Dr. Franjo Gregurić izjavio je u subotnjem intervjuu "Večernjem listu" da nakon provjere više izvora s velikom sigurnošću može reći da je prije Nove godine u Vladu stiglo novo pismo iz Haaga u kojem se, među ostalim, spominje čak stotinjak bivših državnih dužnosnika, te da njime Haag traži transkripte razgovora za točno određene dane i za točno određene razgovore s navedenim imenima.

Dr. Gregurić je rekao kako misli da u tom pismu nije izostavljen gotovo ni jedan bivši predsjednik Vlade, te bivši ministri, a ni mnogi drugi. Na pitanje novinara znači li to da su u pismu navedeni svi dosadašnji premijeri - od Mesića do Zlatka Mateše - Gregurić je odgovorio da "o Mesiću i Manoliću nema taj podatak, ali o ostalima ima". Gregurić je također rekao da su imena, koliko je njemu poznato, povezana samo s traženjem transkripata.

Premijer Ivica Račan na današnjoj je konferenciji za novinare potvrdio da je Vlada dobila zahtjev da haaškom tribunalu dostavi jedan broj transkripata razgovora pokojnoga hrvatskog predsjednika dr. Franje Tuđmana, no da od Suda nije dobila nikakav popis osumnjičenih osoba. (Hina)

Događaji u našoj zajednici

Ovih dana u našoj zajednici mnogo se događalo, jer bio je Božić i Nova godina, tako da moram priznati, bilo je skoro ne-moguće sve događaje u zajednici "pokriti", novinarski rečeno. Pred Božić bilo je zaista mnogo večera, organiziranih u razne dobrotvorne svrhe, mnogo privatnih večera, no najviše događaja, kao što je i normalno, bilo je po našim župama. U predbožićnom raspoloženju svake subote i nedjelje predvorja svih naših župnih crkava bila su prepuna ljudi i žena koje su davali svoje slobodno vrijeme za ove ili one potrebe. Previše je bilo tih tzv. "bake sales" ili raznih dobrotvornih akcija da ih sve prikažemo, pa ovim putem zahvaljujemo svima koji su na ovaj ili onaj način pomogli one koji su zaista potrebni.

Gđa. Čapin na oakvilskoj božićnoj prodaji kolača

No, ipak mi dozvolite da se bar s par riječi osvrnem na izvršnu božićnu prodaju kolača u Oakvillu. Ovo je, izgleda, jedna od najbogatijih božićnih prodaja, jer toliko kolača, toliko sarmi i razne druge izvršne hrane nisam vidjela nigdje na jednom jedinom mjestu u posljednje vrijeme! Žene iz ove župe, koje su sve članice Društva Katoličkih žena danima i noćima su se pripremale za ovaj dan, a jedna od njih mi je, umorna - ali i sretna - rekla kako nije spavala cijelu noć, jer je pekla krafne! Ne znam koliko su zaradile, a kako čujem sve odlazi za potrebe Crkve, no samo to da su dale sebe i sve od sebe, možda je najveća nagrada ovoj župi i svim župljanima. Gđi. Ani Zekić i svim ženama Društva Katolička žena velike čestitke na vrlo uspješnoj i dobro organiziranoj božićnoj prodaji kolača, sarmi i tjestenina (koje su bile izvršne).

U ovo prelijepo božićno doba svi smo se zaustavljali pred okićenim borovima i štalicama po svim hrvatskim crkvama. Svima nam je skoro dah zastao od ljepote prekrasno okićenih borova u misisaškoj crkvi, okićenih nakitom koji je pripremila sestra Samuela, koja je posjetila ovu župu tek nekoliko dana prije samog Božića. Taj nakit, koji je sav pripremljen od prirodnih materijala, komada drveta, slamke, štapića, vune ili vate učinio je tri bora u misisaškoj crkvi upravo nevjerovatnima. Donosimo vam sliku prekrasnih borova s nakitom sestre Samuele, no ove slike nisu ni blizu onoj ljepoti božićnih borova u župi "Hrvatskih Mučenika", ili štalice, koju je isto pripremila sestra Samuela. Na polnočki i ovi borovi i štalica svakako su pridonijeli toplom, domaćem ugođaju koji je bio više nego svečan, pravi božićni... Zbor je, kao i uvijek, bio izvrstan, a Ujedinjeni tamburaši oduševili su sve prisutne. Gosti ove župe, msgr. Jezerinac i vlč. Zdenko Spajić su vjerojatno osjetili kao i ja - da smo doma u našoj crkvi, s našim svećenicima i sestrama, makar smo tako daleko od domovine.

U našoj torontskoj župi, župi Naše Gospe Kraljice Hrvata, sjajio se bor okićen licitarskim srcima. Kad pogledate sliku bora koju vam donosimo vidjeti ćete kako ga s visine obasjava jedna čudesna svjetlost, upravo kao da se veseli ovom boru ili uživa u njegovoj ljepoti. Mnoge su

Svečani božićni bor u Mississaugi

oči zastale na boru za vrijeme sv. mise, mnogi su uživali u ljepoti samog bora, a taj prelijepi hrvatski nakit učinio je da je ugođaj ponoćke ili svake sv. mise bio još jači, još upečatljiviji. Štalice koje su bile u crkvi bile su zaista lijepe, svi su govorili. Kako sam ja bila u missisaškoj crkvi na polnočki, pitala sam prijatelje kako im je bilo na polnoći: svatko mi je rekao kako je polnočka u ovoj župi bila zaista prelijepa. Mješoviti zbor je pjevao zvonko, lijepo, glasovi su im bili zaista uvježbani! Govore mi moji prijatelji da su imali priliku pjevati sve poznate i drage nam božićne pjesme, a da su posebno uživali u "Narodi nam se...".

Posebno svjetlo obasjava bor u Torontu

mi kao obitelj i sve ih volim. Preko Saveza upoznala sam mnogo naših grupa, mnogo ljudi, razvila i neka prijateljstva, učvrstila neka poznanstva. Veselim se festivalima i našim susretima, koji su nešto posebno za mene. Zbor je opet priča za sebe, radost za sebe. On je moja duhovna regeneracija.

Prošlog ljeta smo bili, nas pet folklornih grupa, na tumeji po Hrvatskoj i Hercegovini u organizaciji Matice Hrvatske. Bilo je divno i nezaboravno! Svugdje smo bili toplo primljeni i svugdje nas je dočekao domjenak! Riječ "hvala" je premala za tako divan doček. Mnogi naši domaćini ispraćali su nas riječima: "Ako nešto nije bilo dobro, treba ponoviti i ispraviti. Ako je bilo dobro, treba ponoviti da bi bilo još bolje". Naši mladi su se tako divno zabavljali i istinski uživali u svakom dijelu Lijepe naše, da istinski vjerujem da ih treba tamo slati češće, kako bi veza sa Domovinom bila čvršća.

P. Gdo. Zoretić, evo nas u novom stoljeću? Kako i gdje sebe vidite u vremenu koje je pred Vama?

* Sebe vidim i dalje aktivnu i veoma zaposlenu, ukoliko ću to zdravstveno moći. Istinska mi je želja obući nošnju i zaplesati, no... Me-

Naši popularni Stipe i Ana, vlasnici "Croatia restaurant"-a

ni su ples, vez i nošnja u krvi! Odrasla sam u sredini gdje je baka vezla, plesala, gdje je djed svirao berdu, a mene su kao dijete tete učile našivati i vesti. Zato, neka nikog ne čudi moja ljubav za sve to. U Hrvatskoj skoro svako selo ima drukčiju nošnju. Sad vi zamislite to šarenilo, to bogatstvo koje su stvorile naše prabake i bake svojim vještim rukama i maštom Donijela sam od doma lijepu nošnju koju s vremena na vrijeme izvadim iz ormara, pomilujem rukama i pogledom - tada se osjetim bolje i još čvršća u svojoj vjeri da ću se tamo vratiti. Najljepše sam godine poklonila ovoj zemlji, kao i mnogi od nas, i to me zaboli. Doći ću u svoju zemlju istrošena, ugašena bez energije: za turizam, kao i mnogi drugi od nas. Hvala Kanadi na svemu što mi je dala, no nikad mi nije mogla pružiti duševno zadovoljstvo. Duboko vjerujem da svatko ima svoju zvijezdu vodilju, koja ga vodi njegovim putem. Ja idem za svojom zvijezdom, svojom vjerom i znam da je to sretan put za mene. Što se tiče hrvatske zajednice, želja mi je da ponovno budemo složni kao u vrijeme Domovinskog rata, kada smo svi bili samo Hrvati.

I, na kraju, svim Hrvatima i Hrvatima želim sretnu Novu godinu.

Zlata Jurić

AKCIJA PRIKUPLJANJA POMOĆI ZA OBITELJ VUKAŠINOVIĆ

Prema posljednjim vijestima predstavnika Hrvatske Katoličke Zajednice, gosp. Stjepana Grgića, akcija prikupljanja pomoći 14 članovima obitelji Vukašinović u Velikoj kod Požege je vrlo uspješna.

Do sada je sakupljeno \$9,650, što od pojedinaca, što od hrvatskih društava i zajednica na ovom području, kao i akcije prikupljanja pomoći u župi Presvetog Trojstva u Oakvilleu i prodaji bureka u župi Hrvatskih mučenika u Mississaugi.

Iako je kuća pod krovom, unutrašnjost kuće nije još gotova. Nema podova nego je beton na podu. Nema još niti kreveta za svu djecu, a kuću treba namjestiti i urediti za normalan život tako velike i mlade obitelji. Ne zaboravimo da je to obitelj sa desetero malodobne djece a znamo da ekonomska situacija u Hrvatskoj nije "ružičasta". Novac će se poslati i upotrijebiti za najpotrebnije stvari i opremu kuće.

Odbor se zahvaljuje svim darovateljima, a daljnja pomoć i dobrovoljni prilozi još uvijek se mogu dati u Hrvatsku kreditnu zadrugu ili članovima odbora Hrvatske Katoličke Zajednice.

Biserka Milinković

GENERALTURIST TRAVEL SERVICE LTD.

Special Agents for
CROATIA AIRLINES
MEMBER OF IATA

CAR RENTALS
IN CROATIA

General Turist Travel Service Ltd. je jedna od najuglednijih putničkih agencija u Kanadi. Utemeljitelj i vlasnik ove poznate tvrtke je obitelj Lončarić. Profesionalnim uslugama ove agancije koriste se Hrvati iz Kanade, Hrvatske, Ujedinjenih Američkih Država i drugih zemalja, već više od 30 godina.

- Naša agencija zastupa gotovo sve zrakoplovne i pomorske linije.
- Organiziramo grupna (charter) putovanja s najnižim cijenama, naročito u domovinu Hrvatsku.
- Također, već više od 30 godina, obitelj Lončarić uredjuje i emitira hrvatski radio sat "Zvuci Hrvatske," kojeg možete slušati: na radio postaji CHIN 100.7, FM od ponedjeljka do petka od 14:00-15:00, te nedjeljom od 12:00-13:00 sati. (15.40AM)
- Za sve informacije obratite se na naš ured.

- IVICA (JOHN) LONČARIĆ -

3045 Southcreek Rd., Unit 1, Mississauga, Ontario L4X 2X6

(905) 602-8900 Generaltourist@ICA.net www.generaltourist.com Fax: (905) 602-8899

KOMENTAR : Zašto Amerika neće Miloševića u Haagu?

Nakon izjave američke državne tajnice Madeleine Albright da se Miloševiću zbog ratnih zločina na Kosovu može suditi i u Beogradu, pod jurisdikcijom Haaškog suda, nemoguće je ne povuci paralelu s, kako se u posljednje vrijeme pretpostavlja, nakanama tog istog suda da baš u Haagu procesuiraju hrvatski državni i vojni vrh, Bljesak i Oluju zbog navodne smišljene strategije etničkog čišćenja.

Upada u oči i da Albright uopće ne spominje Miloševićevu odgovornost za agresiju na Hrvatsku i BiH. Tako se tvorca ratova na prostoru bivše Jugoslavije gotovo amnestira od odgovornosti i prepušta pravosuđu vlastite države, dok se Hrvatska kao žrtva agresije, kako je to utvrđeno i rezolucijama UN-a, stavlja na stup srama.

Skoro desetljeće nakon Vukovara, Škabrnje, Dubrovnika... u relevantnim međunarodnim političkim krugovima događa se obrat: prioritet nije kažnjavanje onih koji su slali tenkove u Hrvatsku i stvorili dosad otkrivenih 130 masovnih grobnica, nego se najprije želi suditi onima koji su se branili i pritom su u nekim slučajevima prekoračili granice nužne obrane. No, primjena dvostrukih kriterija nije bit stvari. U izjavi Madeleine Albright ima cinizma, protektorskog odnosa prema Haaškom sudu, ali i američkih nacionalnih interesa. Zašto bi interes SAD-a bio da Milošević dospje u Haag te da mu se sudi i zbog agresije na Hrvatsku, kada bi on mogao progovoriti i o susretu s bivšim državnim tajnikom Bakerom koji mu je dao »blagoslov« da pokrene tenkove prema zapadu? Tko bi Miloševića mogao spriječiti da nešto kaže i o nekim kasnijim susretima s nekim novim državnim tajnicama. Kome bi na Zapadu odgovaralo da se Karadžić nade u Haagu ako se zna da su neki britanski zapovjednici IFOR-a u BiH

odlično s njim surađivali i, zajedno s Akashijem, dali mu prešutnu suglasnost za osvajanje Srebrenice?

Možda je i to razlog što se postrojbe SFOR-a sklanjaju s kontrolnih punktova, kako pišu zapadni mediji, kada Karadžić prolazi Republikom srpskom u kojoj nesmetano živi? Ono za što Paddy Ashdown optužuje pokojnog predsjednika Tudmana da je navodno radio tajno, lord Owen je radio javno, u 1994. Tražio je od Bošnjaka i Hrvata da priznaju kako su Srbi pobjednici i prihvate »stanje na terenu«.

Zato ne iznenađuje izjava Madeleine Albright koja je najvjerojatnije i stajalište nove američke administracije. Moguće je, doduše, da Amerikanci i ne vode ovu igru, nego su upeljjane i neke europske zemlje. No, nije u tome kvaka.

Problem je u naivnosti dijela aktualne vlasti. Čudi da i oni iz vlasti koji ne njeguju »nacionalni mazohizam«, prešutno pristaju na igre u kojima je Hrvatska »žrtveni jarač« dok drugi vode računa o vlastitim nacionalnim interesima. Beograd će sada, uz blagoslov ne samo SAD-a, i Haag prilagoditi svojim potrebama. I to nakon izbora kojima su učvrstili poluge vlasti, što su dosad isticali kao alibi za ignoriranje Haaškog suda.

Otud pravna i politička lakrdija. Živi Milošević nece u Haag, dok se mrtvom Tudmanu, preko najbližih političkih i vojnih suradnika, želi suditi baš u Haagu. Tako su i nekrofil, pogotovo oni među Hrvatima, došli na svoje dok se žrtve s hrvatskih stratišta mogu uzdati da će njihove krvnike stići pravda, kad vec ne u Haagu, a onda na nebu, u eshatonu. (Vjesnik, 8.siječnja, 2001)

Vijesti iz grada Zagreba

BURNA POLEMIKA NA SJEDNICI GRADSKJE SKUPŠTINE GLAVNOGA GRADA

Zagrebu vraćen Trg žrtava fašizma, hrvatski velikani morali na Trg Burze

ZAGREB - U glavni grad svih Hrvata ponovno se vratio Trg žrtava fašizma. Dogodilo se to u srijedu na sjednici Gradske skupštine nakon rasprave koja je trajala gotovo punih šest sati tijekom kojih su sijevale gromovite verbalne kriješnice, sučeljavali argumenti, pozivalo na povijesna iskustva i pogreške, padale i teške riječi, a posebice je znakovito bilo odstupanje od stranačke stege.

U vrlo emotivnom nastupu HDZ-ova zastupnica Vera Pivčević-Stanić izrazila je žaljenje zbog toga što i ovaj postupak dokazuje kako "Hrvati pate od kroničnog zaborava". Podsjetila je kako na spornom trgu nije bilo samo sjedište fašističke policije nego i komunističke Ozne, te ocijenila da je ovdje riječ o "novoj smišljenoj podjeli hrvatskog naroda". Stanićeva je naglasila kako će, dogodi li se preimenovanje, to biti "urbani kulturocid u ime jedne ideologije" i stoga je predložila da se taj problem riješi referendumom Zagrepčana. Njezin stranački kolega Tomislav Jelić pokušao je podsjetiti zastupnike kako je Trg hrvatskih velikana spomen i zahvala svim žrtvama među kojima su i Marulić, Stepinac, Andrija Hebrang ili Blago Zadro.

Ako ne vidite da nam je nacionalno jedinstvo i dalje potrebno, kao Izraelu, onda ste politički slijepci - poručio je Jelić kolegama zastupnicima te dodao: - Ostat će zapamćeno da su za vrijeme Ivice Račana hrvatski branitelji završili u Haagu, a za vrijeme Milana Bandića hrvatski velikani na Burzi. Joško Morić iz Demokratskog centra ponovio je zahtjev svoje stranke da se imenovanje odgodi dok se ne iznađu lokacije i za trgove ili ulice koje bi nosile imena Republike Hrvatske, Franje Tuđmana i Žrtava komunizma. Nakon "ispucavanja" tih argumenata i Jelićeve natuknice da upravo usvojeni Zakon o popisu stanovništva izričito zabranjuje sva preimenovanja do kraja mjeseca lipnja iduće godine Filip Borac (HLSL) zatražio je stanku za mini unutarstranačke konzultacije "budući da su pale uvjerljive riječi, posebice iz usta Joška Morića". Kako ta stanka nije dala suglasje, zatražena je nova da bi vladajuća koalicija međusobno pokušala riješiti "enigmu". No, problem se samo dodatno komplicirao. HLSL i HSS su bili za moratorij, ali ni oni nisu bili suglasni. HSS je tražio odgodu dok se ne utvrdi drukčiji stil koji će jamčiti lakši konsenzus dok je HLSL dao potporu prijedlogu DC-a. Međutim, kada se pristupilo glasovanju, omjer snaga bio je 20 prema 20.

Vera Stanić je predložila poimenično izjašnjavanje, no zatražena je nova stanka, čak peta po redu. Nakon tog odmora odbijen je prijedlog

Stanićeva, DC je revoltirano napustio Gradsku vijećnicu, a novo je glasovanje pokazalo kako su u međuvremenu neke stranke pozvale pojačanje, zastupnike koji do tada nisu bili na sjednici.

Naime, pri završnom glasovanju, 27 zastupnika je podržalo povrat "žrtava fašizma" dok je njih sedam bilo protiv i to četiri iz HDZ-a, jedan iz HSS-a i dva iz HLSL-a. Četiri su zastupnika ostala uzdržana.

U trenutku kada je Goran Hill (HSLSL), predsjednik Gradske skupštine, objavio rezultat glasovanja, Ružica Čavar, jedna od predstavnica 14 nevladinih udruga koje su prikupile 30.013 potpisa protiv preimenovanja i čije su predstavnice pratile rad zastupnika, bacila je s galerije snop letaka na kojima je; među ostalim, pisalo: "Izdajnici hrvatskih velikana." Tomislav Jelić je glasno podviknuo: "Živio komunizam!" i sa svojim stranačkim kolegama napustio Vijećnicu.

U odsutnosti zastupnika DC-a i HDZ-a za samo 15 minuta automatizmom je odrađeno preostalih 14 točaka i tako je završena posljednja ovogodišnja "skupštinska trakavica" koja je iako prelomljena na dva dana trajala ukupno gotovo 20 sati. U nastavku sjednice, glatko je bez rasprave podržano i preimenovanje Trga Burze u Trg hrvatskih velikana. (Slobodna Dalmacija, 21. prosinca)

Služite se našim pokroviteljima

Modern Age Plastics Inc. 50 Fasken Dr., Units 2, 3, 4,
Rexdale, Ont., M9W 1K5
Tel. (416) 675-2955
Fax (416) 675-2965

STAN TRTANJ

Custom Plastic Fabrication & Machining
Specializing in Acrylics: Designing, Displays, Advertising, Homeware

Gospodarstvo:

Nezaposlenost postaje hrvatski politički problem broj jedan

ZAGREB, 3. siječnja - Potkraj studenog 2000. godine u Hrvatskom zavodu za zapošljavanje evidentirano je 376,6 tisuća nezaposlenih, 1,9 posto više nego prethodnog mjeseca, a 12 posto - dakle 40.000 ljudi - više nego u studenome 1999. godine. Stopa nezaposlenosti iznosila je potkraj milenija, dakle, 22 posto, tri postotna poena više od prosjeka u 1999. godini. Podaci su, svakako, zabrinjavajući i nezaposlenost stavljaju na sam vrh političkih problema s kojima će se u ovoj godini nositi Vlada Ivice Račana.

"Statistike su neumoljive, jer govore da će broj nezaposlenih u travnju odnosno početkom svibnja ove godine premašiti 400 tisuća, a to ipak neće biti povijesni maksimum Hrvatske", tvrdi Damir Kajin, potpredsjednik IDS-a. Najbolnija je, kaže, činjenica da je broj aktivno zaposlenih u Hrvatskoj u 2000. godini opao jedan posto. "S druge strane, broj aktivnog stanovništva povećao se za isti taj postotak, pa to, po stopi nezaposlenosti od 22 posto, znači da se svaki građanin Hrvatske, kada dođe u dob radno sposobnog, može smatrati nezaposlenim", kaže Kajin, te napominje da je stopu od 22 posto imala Amerika početkom tridesetih godina, u doba najveće krize.

"To je doista alarmantan podatak i najteži izazov pred kojim će se Vlada naći u ovoj godini", smatra Kajin pozivajući se na predviđanja hrvatskih i svjetskih analitičara da će povijesni maksimum nezaposlenosti Hrvatska doživjeti u studenome ove godine. Nema županije u Hrvatskoj u kojoj se u protekloj godini nije povećala nezaposlenost. Ipak, naglašava Kajin, Istra je jedina koja svaku kalendarsku godinu ostavlja sa 3000 radnih mjesta više.

"Nažalost, mnoge političke teme i prepucavanja u protekloj su godini zasjenile najgorljivije i najteže pitanje u Hrvatskoj - nezaposlenost", ističe Vitomir Begović, predsjednik Gospodarsko-socijalnog vijeća (GSV), koje je o tom problemu raspravljalo pod prvom točkom jedne od prvih sjednica, ali tada nisu utvrđeni realni koraci koji bi se poduzeli da bi se nezaposlenost smanjila. "To nije samo problem Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, nego i niza drugih vladinih resora - ministarstva gospodarstva, obrta, malog i srednjeg poduzetništva, rada i socijalne skrbi, poljoprivrede te financija. Bez njihovog koordiniranog djelovanja, ne može se riješiti nezaposlenost", smatra Begović. Nedostatak novca, nastavlja, sigurno je ograničio provedbu nacionalnog programa zapošljavanja, jer se računalo na kredit Svjetske banke. "Taj će novac stići u prvom tromjesečju 2001. godine, a to je pretpostavka razvoja malog i srednjeg poduzetništva", tvrdi Begović. Nadalje, smatra, u Hrvatskoj nema dovoljno neformalnih oblika rada, pa se oni najvećim dijelom odvijaju kroz sivu ekonomiju.

Stariji od 40 godina ostali su trajno na skrbi države i Zavoda za zapošljavanje, tvrdi Begović, te dodaje kako su se u Belgiji, primjerice, grupe takvih radnika organizirale i svojim otpremninama pokrenule u novu poduzetničku inicijativu, a u Njemačkoj je njihovo zapošljavanje riješeno sufinanciranjem države, jer ona nadoknađuje poslodavcima 70 posto bruto plaće takvih osoba. To je korisno, nastavlja, i za poslodavce jer imaju jeftinu radnu snagu, a ljudi nisu na skrbi države. "Zavod za zapošljavanje trebao bi biti regulator na tržištu rada, a ne samo zapisničar", smatra Begović, te zaključuje kako se s problemom nezaposlenosti treba uhvatiti ukoštac, ali to se ne može samo s pričama.

"Nezaposlenost je daleko više od političkog problema. Ako se to hitno ne riješi, mi kao država nećemo moći opstati", smatra Mario Iveković, predsjednik Hrvatskog radničkog saveza (HRS). Žalosno je, nastavlja, da ova vlada malo radi po tom pitanju, jer dosta je radnih mjesta zatvorila, a nije otvarala nova. "Zbog toga političkog problema Vlada će najvjerojatnije pasti, ali onda će doći nova, koja će opet za sve kriviti bivšu", smatra Iveković, te dodaje da Hrvatska još nije dobila Vladu koja će riješiti taj problem. "Ovakvo, cijela država sigurnim putem ide u stečaj", zaključuje predsjednik HRS-a.

Predsjednik Udruge nezaposlenih Hrvatske, Tomislav Đimšita, kaže da se problem nezaposlenosti može riješiti jedino većom stopom rasta bruto društvenog proizvoda: "Ovaj je problem posljedica vladavine HDZa, ali ni šestorica nisu ništa učinili da to riješe, iako su 9 godina bili u opoziciji i znali su stanje. Ključni je problem što uopće ne postoji strategija razvoja Hrvatske, a bez toga se ne mogu početi rješavati problemi",

Predsjednik Udruge radničkih sindikata Hrvatske Boris Kunst ističe da Vlada, osim što je pokazala socijalnu neosjetljivost i nedostatak jasne vizije za rješavanje problema nezaposlenosti, i sama potiče njezin rast: "Najavivši otpuštanje najmanje 10.000 zaposlenih u državnim službama i poduzećima u pretežito državnom vlasništvu, Vlada je samo još pogoršala sliku nezaposlenosti".

Predsjednik Saveza samostalnih sindikata Hrvatske Davor Jurić kaže kako je problem nezaposlenosti u Hrvatskoj problem funkcioniranja države u cjelini: "Pitanje nezaposlenosti neće se riješiti bez socijalnog dijaloga, kao niti bez konkretnih projekata kojima će se stvoriti hrvatsko gospodarstvo u skladu s kapitalnim globaliziranim gospodarstvom", tvrdi Jurić.

Predsjednik Nezavisnih hrvatskih sindikata Krešimir Sever ukazuje na to da je unatoč predizbornim obećanjima, u prvoj godini mandata nove vlasti problem nezaposlenosti samo još narastao. "Nezaposlenost se ne može riješiti jednokratnim uredbama, nego jasnom strategijom gospodarskog razvitka. Stoga se za rješavanje problema nezaposlenosti moraju mobilizirati sve snage društva, od stručnjaka, sindikata, do Vlade i cjelokupne javnosti", zaključuje Sever.

Petak: Zastrašujuća je nemoć vlasti

Profesor na Fakultetu političkih znanosti Zdravko Petak smatra da je problem nezaposlenosti najveći makroekonomski problem u Hrvatskoj. "Trend nezaposlenosti u Hrvatskoj nesmiljeno raste. U 1996. godini bilo je 16,4 posto nezaposlenih, a u 2000. godini već 22 posto", kaže Petak, te naglašava da je po stopi nezaposlenosti Hrvatska daleko ispred svih zemalja u tranziciji, ne računajući naravno države bivše Jugoslavije istočno od Hrvatske. Petak upozorava da je zastrašujuće upravo to što rast nezaposlenosti ni sadašnja vlast ne uspijeva riješiti, ili makar usporiti.

"Najveći problem je u tome što u Hrvatskoj nitko nema koncept za rješavanje toga gorućeg problema, jer visokoj nezaposlenosti u Hrvatskoj nije uzrok samo loša ekonomska politika, to je dubok institucionalan problem", tvrdi Petak, te izražava sumnju u bolju situaciju i u 2001. godini. "Očigledno postoje zemlje koje se ne mogu nositi s tim problemom. Na žalost, izgleda da i Hrvatska spada u tu grupu zemaljak", smatra Petak. (Slobodna Dalmacija, 4. siječnja)

S jedne od božićnih večera: Dragi i Višnja Geoheli, Branko i Biserka Milinković (s lijeva na desno)

"HRVATSKA ISKRA" - Broj 74, 15. I. 2001.

Zlata Jurić: Okvir za portet

Gđa. Ankica Zoretić

"Nisam vam ja za novine, ja sam vam osoba za raditi, ja sam vam obična osoba". Ovo su bile prve riječi koje mi je uputila gđa. Ankica Zoretić, velika radnica i dobra duša, članica pjevačkog zbora župe Hrvatskih Mučenika u Mississaugi, predsjednica kulturno-umjetničkog društva "Vatroslav Lisinski", članica odbora Foklornog saveza, pročelnica za školstvo u Kanadsko-hrvatskom kongresu - a ovo su samo neke od obaveza gđe. Zoretić!

P. Gdo. Zoretić, što nam možete reći o sebi, o Vašim počecima u Kanadi?

* Moji počeci u Kanadi bili su teški, kao i kod drugih. Došla sam sa dvadeset godina u ovu zemlju i moram reći da nije bilo "ljubavi na prvi pogled" između mene i Kanade. Moje srce je ostalo doma, i borila sam se da prihvatim Kanadu kao svoje životno rješenje i opredjeljenje. Shvatila sam: nema povratka - nazad ne mogu, naprijed ne znam kako ću. Poslije prvih tih šokova rekla sam sebi: Imaš godinu dana za učenje, uči i pokušaj se snaći u ovom engleskom svijetu! Zamišljeno - učinjeno! Dobila sam stipendiju od kanadske Vlade, završila college za tri godine, ovladala informatikom i moram priznati da su mi te tri godine bile najljepše u Kanadi, no i ono poslije bilo je dobro. Zaposlila sam se u jednoj japanskoj firmi u kojoj su radili obrazovani ljudi iz svih djelova svijeta i bila sam ponosna na sebe što pripadam tom pametnom internacionalnom timu. Informatika vam je takva: sa svijetom i u svijetu ste za čas! Dvadeset godina rada proteklo mi je kao 20 dana! Međutim, informatiku sam napustila jer sam se profesionalno oboljela: bolesna kralježnica, trnjenje prstiju ruku, a sve je to posljedica dugog i nepravilnog sjedenja. Već sam 7 godina na bolovanju i to vrijeme sam posvetila dragovoljnom radu u hrvatskoj zajednici, jasno, kad mi zdravlje dozvoljava!

P. Kako je počelo Vaše aktiviranje u hrvatskoj zajednici?

* Odgovor je vrlo jednostavan: do 40-te godine bavila sam se informatikom, poslije oboljenja razmišljala sam kako pomoći sebi i našoj zajednici. Nisam osoba koja može sjediti skrštenih ruku, ne radeći ništa, jer to nije u mojoj prirodi. Duša me je vukla među ljude i tako sam došla u "Vatroslav Lisinski". Znala sam da sa prestankom rada za mene nije sve završeno, niti do kraja određeno, da je predamnom još mnogo toga, mnogo puteva (kad mi zdravlje dozvoli), još puno onog znatiželjnog je u mojoj duši i srcu. Tako sam se posvetila Lisinskom, Savezu i drugim poljima rada zato što znam što hoću i želim. Jasno, sve u svojim zdravstvenim mogućnostima.

P. Što je to, ako nije tajna?

* Želim ostaviti svoj pečat, svoj trag u hrvatskoj zajednici, dati sve od sebe da našu kulturu i tradiciju predstavimo kanadskoj sredini i da se na neki način nametnemo svojom pameću i kulturom. Svaki član naše zajednice morao bi imati razvijenu svijest o samome sebi, o svojoj zajednici i o tome ako ne učinimo nešto veliko da ćemo se za 50 - 100 godina utopiti u ovo društvo i da naši potomci neće ništa znati o nama. Od takvih misli skoro mi pada mrak na oči! Mi moramo učiniti sve da do toga ne dođe. Moramo održati naš hrvatski jezik na torontskom Sveučilištu, ne smijemo dozvoliti gašenje karedre hrvatskog jezika! Ne smijemo dozvoliti da se na nas gleda kao na neozbiljne ljude. Naš jezik mora živjeti na fakultetu, kao i u našoj hrvatskoj zajednici, i u našim domovima. Moramo se boriti i održati svoj nacionalni identitet u Kanadi. Ne smijemo dozvoliti da se nas proguta kao što se dogodilo sa Amerikom. Osim jezika, moramo održati naš Folklorni savez, to je dio našeg kulturnog blaga, kao što moramo održati u životu naše nogometne klubove. Znam da za sve to treba puno rada i novca. Mišljenja sam da je nama sada mnogo lakše nastavljati i održavati, nego našim pionirima koji su u sve ovo utkali svoj entuzijizam i najbolji dio sebe, stvarajući i Savez i Croatiau i Katedru za hrvatski jezik. Zato ne smijemo dozvoliti da to nestane. Ako se to dogodi, nestajemo polako i mi! I danas se može puno naučiti od jednog Vrdoljaka i Čapina, od jedne bake i zato me ljute primjedbe nekih da se jedni te isti ljudi vrte 20 godina na istim mjestima. To nije točno. Jedni odlaze, drugi dolaze, kao što sam i ja došla. Što nas ima malo, nije kriv nitko, već mi sami. U trci za vremenom i zaradom mnogi ne stižu dati dio sebe našoj zajednici. Ja to shvaćam, ali zato neka onda šute ili se prihvate posla, a njega ima puno, hvala Bogu. Ja sam pristupila svojim zaduženjima odgovorno (koliko mi i kad zdravlje dozvoljava), i ništa ne ostavljam nedovršeno, za svaki se posao pripremam temeljito, pa i za ovaj razgovor koji nije za mene samo "razgovor u prolazu". Točno znam do čega sam došla i kakav sam status zara-

G-din. i gđa. Zoretić na večeri za hrvatski jezik

dila životom i radom u zajednici. Uživam u radu i s puno duše i srca pristupam svakom poslu i on mi pruža užitak i veselje, jer sam mu otvorila svoje srce. To je moja nagrada, moja plaća. Raditi među mladima nešto je posebno, Mladi vas uvijek jako nadahnju i žele učiti. Čovjek od njih može dobiti mnogo mladenačke energije i životnog veselja. Mislim, bilo bi dobro kad bi mladi ljudi dobivali češće šansu i predstavljali nas, kada bi imali našu podršku i povjerenje da bi stvari bile mnogo bolje u našoj zajednici. Nažalost, tako najčešće nije, naša zloća u nama ne dozvoljava nam biti dobrima. Mi učinimo sve da tu sposobnu i talentiranu osobu ubijemo u pojam: prvo joj slomimo živce, a potom ubijamo volju za borbom i otjeramo je iz naše sredine! Drugi te naše ljude objeručke prihvate jer su prepoznali talent i pamet i ulažu u njega. Nije nam prvi put da smo olako izgubili naše mlade!

Mi stariji moramo uložiti dodatni napor i taktičnost u ophođenju sa mladima, jer oni su ti koji će nastaviti započeto. Ako ih budemo uvažavali i pametno učili, naša zajednica ima budućnost. Mi se, mislim i na "stare" i "mlade" moramo međusobno uvažavati i poštivati i tako graditi jedan novi i kvalitetniji odnos. Trebamo učiti od Židova i Poljaka koji imaju čvrste zajednice i njihov napredak se vidi. Mi ne ulažemo dovoljno u novine, radio, a o TV da i ne govorimo. Nemamo nikakve knjižnice, o nošnjama da ni ne govorimo, i da ne nabrajam... Treba ulagati i novac i rad u zajednicu. Dok govorim sa Vama pada mi na pamet da veliko kulturno blago leži po našim kućama i da bi se moglo sve to staviti u naš muzej koji bi bio u centru Toronto. U njemu bi bile naše starinske stvari, od prvih emigranata kako su živjeli (a mi znamo da su radili najteže poslove u šumi i rudnicima), njihovu odjeću, namještaj, slike tih gradića - kolonija, slike grobova koje nitko više ne posjećuje, do izlaganja naših narodnih nošnji, umjetničkih djela koja su nastala na ovom tlu, do izlaganja povjesnih knjiga i svega onoga što čini našu kulturnu baštinu. Sigurna sam da bi posjetitelji imali štošta vidjeti u tom našem muzeju. Eto, o tome razmišljam i molim Boga da ta moja ideja dođe do srca onih koji imaju novce i zaista bi mogli pomoći da se ta ideja realizira.

P. Gdo. Zoretić, za što imate više ljubavi: za Lisinski, Savez, KHK ili zbor? Što je najviše priraslo za srce?

* Kao što ste rekli, to su ljubavi i sve one se podjednako vole. Sva-ka mi pruža nešto drugo, a sve zajedno ogromno zadovoljstvo i radost. Divno je biti u Lisinskom među mladima, napajati se njihovom mladosti i veseljem, brinuti o njima, peglati i uređivati nošnju, biti s njima na nastupima, radovati se svakom uspješnom nastupu, bodriti ih. Oni su

"HRVATSKA ISKRA" - Broj 74, 15. I. 2001.

- Tko je to?, jumuo je Ratković na lijevo krilo kao jastreb. - A? To si ti, Cigo moj dragi? A-a-a! Vidi, vidi! Ti, pa na prijavku! A što radi tvoja čergica, pa tvoja slobodica, tičice? A? Ha-ha! Pa što si se vratio amo k nama? Tu ionako smrdi po soldačiji!

Iz nekog bolećivog sarkazma prebacio se Ratković u bjesnilo furiozno.

- Beštijo jedna crna! Ne samo da si bjegunac, nego se još i mičeš na prijavku. A što da uradim s tobom! Da te ispljuskam? Ali! Čemu da mažem ruke? Čekaj, ti crni! Videk! Videk! Molim vas...

Cigo je odmah znao što to znači kad se zove Videk. Imao je temperaturu, cijelu su ga noć tukli, a sada tu bos stoji na snijegu, pa su mu živci popustili, i on je počeo da kuka,

- Oj, gospodin kapitanju, ljubim im nogice i zemljicu crnu! Oprosti mi, oprosti, nikad više - bum dobar - nikad više, gospon kapitanju, pokornički pokornisimus prosimus...

- Videk! Videk! Marš gade, da te ne udarim po gubici!

Počeo je Cigo da ljubi čizme kapetanove, te se baca po blatu i kuka glasno: - Ajoj, ajoj, gosponček kapitanju...

Došao je Videk iz pivnice, gdje je baš minutu prije toga na ugljen bacio gospodina desetnika Jurkovića, te zasukao svoju profosku brčmu i stao u prozor.

- Videk! Dajte objesite tog lopova, da vidi, što to znači, baciti pušku i

Nove knjige

RJEČNIK HRVATSKOGA JEZIKA

Gotovo deset godina poslije Aničeva, i zamalo što od Broz - Ivekovića, kao dosad jedinih ovostoljetnih hrvatskih jednojezičnika, na samome kraju 2000. godine pojavilo se i treće leksikografsko djelo koje (p)opisuje blago hrvatskoga jezika, ali prvo koje zapravo ima funkciju standardnoga leksikografskoga priručnika za hrvatski književni jezik. Na svečanosti u Staroj gradskoj vijećnici nakladnici - Leksikografski zavod "Miroslav Krleža" i "Školska knjiga" - predstavili su Rječnik hrvatskoga jezika čija je izrada počela prije čak osam godina.

Zaborave li se zavrzlane koje su nastanak toga rječnika pratile od početka i usporile njegov dolazak pred čitatelje (prisjetimo se, urednički i suradnički su se timovi mijenjali u hodu, a 1996. glavnim je urednikom imenovan mr. Jure Sonje), valja pozdraviti pojavu još jednoga jednojezičnoga hrvatskoga rječnika kao dobrodošlu priručničku leksikografsku dopunu i učenicima, i studentima, i nastavnicima, i čitateljima svih profila. Novi Rječnik donosi oko 65 tisuća riječi, te približno 3400 fraza koje pripadaju općem jeziku i oko 4000 stručnih i znanstvenih sintagmi vezanih uz te temeljne riječi. Riječi se podrobno leksikografski obrađuju: uz definicije značenja, navođenje sinonima, primjera uporabe, tu je i mnoštvo gramatičkih podataka o uvrštenoj riječi, uključujući i akcentuaciju. Akademik Radoslav Katičić je ocijenio da je Rječnik rađen precizno, jasno, sažeto, vođen "discipliniranom, majstorskom rukom i proumljenim pristupom". (Večernji list)

Ujedinjeni tamburaši, Mississauga, Polnočka

prodati erarsko dobro!

- A joj - a joj - a joj ...

- Ustani, Cigo!, pristupio je Videk krvnički k Ciganinu, pa ga gleda svojim malenim svinjskim očima, što su utonule u salu. - No! Ustani, Cigo! Jesi li čuo! Zapovijed je, Cigo, sve tako bodri gospodin narednik Videk Makeka i turka ga vrškom cipele u bedra. Ali Cigo neće ni da čuje, nego se grči kao padavičav: - A joj, ajoj, ajoj! Gospon kapitanju, pokornisime...

- Dajte ga pograbite! Što se tu šali?, povikao je Ratković grubo, pa su priskočila dva desetnika i osovila Makeka i drže ga da se ne bi bacio na zemlju.

- Jest li vidjeli, momci, tako se događa svakome, tko prekrši zakletvu! Što ćeš se vraga ti šaliti s državom? Naša je država tako silna i jaka, da te može smrviti kao buhu, pa nikom ni petka! A ti ćeš se s njom, ti kmet ušljivi! I zato je najbolje da se sam javiš, ako si ti onaj koji je gore noćas u pisami bio! Javi se! Jer jao tebi, ako te ulovim!

Tako govori Ratković ljudima, a ljudi stoje nijemi u tužnome mrtvilu i gledaju, kako su razvezali Ciganina i postavili ga pod kesten i sad će ga dići da visi. Visiti, to je teško. ....

Iz knjige “**Baraka pet be**”,novele

NOVA KNJIGA O DR. F. TUĐMANU

Doktor Franjo Tuđman jedna je od najvažnijih osoba u hrvatskoj povijesti, koja ne pripada samo jednoj stranci, nego je nakon smrti postao naslijeđem cijeloga hrvatskog naroda, rekao je njegov bivši savjetnik Ivić Pašalić, predstavljajući u Velikom Trgovišću knjigu "Pregled političkog i državnickog rada dr. Franje Tuđmana od 1989. do 1999.". Autor knjige je dr. Anđelko Mijatović, dugogodišnji suradnik dr. Franje Tuđmana, a knjiga je objavljena u nakladi Zaklade Hrvatskoga državnog zavjeta. Pašalić je rekao da će Zaklada svojemu nazivu dodati i Tuđmanovo ime. (Vjesnik)

POVRATAK IZVORNOJ RIJEČI PISCA

Na kraju šeste godine izlaženja kapitalna biblioteka Matice hrvatske "Stoljeća hrvatske književnosti" dosegula je pedeset peti svezak od predviđenih tristotinjak knjiga u kojima će se zrealiti hrvatska jezična i književna kultura od početaka u dalekoj starini do danas. Dosad obavljen zahtjevan književnopovijesni, književnokritički, filološki i nakladnički posao predstavljen je javnosti u Preporodnoj dvorani, uz riječi predsjednika Matice hrvatske akademika Josipa Bratulića, glavnoga urednika "Stoljeća" akademika Vlatka Pavletića, te dvojice izvrsnih urednika akademika Dubravka Jelčića i akademika Josipa Vončina.

Bilo je i dosad pokušaja sustavnoga kritičkoga objavljivanja klasika hrvatske starije i novije književnosti: među njima najpoznatija je biblioteka prethodnica "Stoljeća" - "Pet stoljeća hrvatske književnosti". Taj je niz, međutim, nepravedno skratio povijest hrvatske književnosti, u njemu, zbog tada vladajuće ideologije, nisu mogli biti zastupljeni svi hrvatski pisci koji su to estetskim dosegom zasluživali, a i tekstovi starijih autora nedopustivo su (pravopisno i stilski) prepravljani tako da do suvremenoga čitatelja nisu stizali u izvornom, autentičnom obliku. Svega se toga "Stoljeća hrvatske književnosti" klone: po najsuvremenijim tekstološkim načelima čuva se izvornost autorova djela (o tome je akademik Vončina napisao i uzoran priručnik tiskan kao poseban prilog Biblioteci), pisci se ne diskriminiraju prema ideološkom opredjeljenju, proteznost hrvatske književnosti mnogo dublje seže u prošlost, a i žanrovski nova je Biblioteka znatno otvorenija (uključuje, na primjer, i političku esejistiku). S razlogom su predstavljači ustvrdili kako ta edicija zaslužuje da joj se otvore vrata hrvatskih knjižnica, ali i svakoga doma. (Večernji list)

We invite readers to express their opinions in Letters to the Editor. Submissions must not be longer then 250 words. We reserve the right to edit with respect to length or libelous statements. All letters must include your first and last name, your address and telephone number.

Damir Borovčak : ***Hello Toronto – ovdje Zagreb***

NAKON GODINU DANA - OBEĆANOSLAVIJA

Vlada u godinu dana nije predstavila gospodarski plan izlaska iz krize i odredila strateške gospodarske prioritete i smjernice.

GODINA PROMJENA

Nalazimo se u vremenu, godinu dana poslije hrvatskih izbora, kojim je pala hadezeova vlast i došla koaliicijska i sebe proglasila jedinom demokratskom i spasonosnom za Hrvatsku. To je vlast koja je kao šestorka udruženih stranaka pobjedila vlast HDZ-a i obećala fantastične promjene na bolje u Hrvatskoj. U prvih šest mjeseci orilo se samo “pljačka, pljačka, pljačka” i “sve je opljačkano”, da bi u isto vrijeme nastala nevidena revanšistička smjena na svim mogućim dužnosničkim i vodećim mjestima, gdje je dobra plaća obećavala dobru egzistenciju onima koji su osvojili vlast. Načelo stručnosti, analitike, eventualnih prijašnjih rezultata rada i konačno jedini ispravni demokratski izbor na temelju raspisanih natječaja, ostalo je samo pusto predizbomo obećanje. Pod parolom “nećemo pljačku” došli su novi ljudi zamijeniti prijašnje, na temelju pobjedničke koaliicijske podobnosti, te je uslijedila raspodjela položaja i pozicija, a time i privilegija. Pri tom su se smjenjivali stručnjaci i dužnosnici čak i stranački neopredjeljeni. Mijenjali su se pomoćnici ministra, direktori javnih poduzeća, načelnici u Poglavarstvu grada Zagreba, ravnatelji u bolnicama, voditelji odjela i tako redom, svugdje gdje je za novopridošle stranačke koaliicijske aktiviste plaća bila privlačna i pozicija obećavajuća. Iako je struktura vodećih ljudi na taj način izmijenjena već u prvim mjesecima nove vlasti, izostanak konkretnih rezultata i pomaka na bolje je izostao, te se zamagljivao izgovorima o teškom naslijedenom stanju u državi, uvijek uz već poznatu kreiranu uzrečicu - “Hrvatska je opljačkana”. Postavlja se pitanje, zašto je uopće HDZ izlazio na izbore, kako i zašto bi vladao još jedan mandat da je izbore dobio, ako je već ranije sve bilo opljačkano ?

U tom vremenu, kreatori tih izbora i vladari novog svjetskog poretka, izrekli su cijeli niz pohvala na pobjedu nove demokracije, te u ime toga posjećivali Hrvatsku, uglavnom s puno obećanja i praznih ruku. Očekivanih i željenih kredita, koji bi izvukli i opravdali promjene - nije bilo, barem ne u očekivanim financijskim veličinama. Hrvatska je pri-mljena u Partnerstvo za mir-i-WTO, ali zasada bez vidljivih prednosti članstva u njima.

U takovom ozračju dolazi drugo šestomjesečno razdoblje kada za-počinju optužbe i uhićenja po raznim osnovama, ali gotovo uvijek uz medijsku pripremu, hajku i optužbe, zatim spektakularna ‘hapšenja’ i onda beskonačna duga sudska obrada i procesuiranja, koja nikako da dokažu nečiju krivicu. Sve to može se shvatiti i kao priprema za ispo-ruku “individualiziranih zločina i zločinaca” u Haag. Međutim u međuvremenu Haag sve više interesiraju generali i kao posljednje po-litičari HDZ-a, dakle linija strategije, zapovijedne odgovornosti, politika i kreatori obrane u Domovinskom ratu. Sve te optužbe zamaskirane su pod optužbom tzv. etničkog čišćenja, a pri tom stalno zaboravljaju reći tko je prvi započeo agresiju na Hrvatsku i tko je bio prvi etnički očišćen. Ovako pritisknuta vlast i sama ostaje zatečena. Postaje posve jasno, kako su prigovori ove Vlade prema predhodnoj, posebno u svezi politike pre-ma Haaškom sudu bili nekorektni i neispravno odmjereni, samo u inte-resu borbe za vlast, bez veće brige i zaštite za nacionalni interes. Ova je vlast imala poslijeizborne iluzije i farse o partnerstvu s velikima iz Europske zajednice. Ali očito politika novog svjetskog poretka želi Hrvate trajno držati taocima, sve dok nas ne prisile na balkansko za-jedništvo. I stoga su današnji pritisci od strane Haaškog suda jači nego ikada prije. Tim više što je uočeno da je sada hrvatska vlast sklona ustupcima, popuštanju, samoopuživanju, samoblaćenju i zatiranju svog nacionalnog ponosa i državnih vrijednosti. Za Hrvatsku, poslije Za-grebačkog summita, posve precizno se kroz globalizaciju teži nametnuti novi oblik integracije Hrvatske s Balkanom. Taj prioritet je lako uočljiv u samoj deklaraciji Zagrebačkog summita. Za realizaciju najbolje će po-

služiti upravo Haaški sud koji će i nadalje izvrtati uzroke i posljedice, te tražiti i pronalaziti krivce među onima koji su vodili obrambeni rat, kako bi u konačnici izjednačio agresora i žrtvu, te time stvorio mo-gućnost nove balkanske integracije.

GODINA OBEĆANJA

SDP je pak povodom godišnjice izborne pobjede, 3. siječnja 2001. g., izdao priopćenje u kojem podvlači da je zadovoljan s postignutim uspjesima. Na što se to odnosi nije jasno kada znamo da od obećanja malo ili ništa nije postalo stvarnost.

Gospodarstvo je u stagnaciji, mnogi su problemi ‘riješeni’ stečajem poduzeća, umjesto obećanih 200.000 novih radnih, na burzi rada novih 60.000 ljudi,nezaposlenost je dakle dolaskom nove vlasti porasla za 10%. Osnovni porez PDV nije smanjen, samo su neki porezi još po-većani, napr. porezi na vozila. Umirovljenici nisu dobili obećane razlike, mirovine i još više kasne. Poskupio je benzin u nekoliko navrata, uku-pno oko 30% u posljednju godinu dana, a poskupila je i struja. Vlada je ovih dana donijela uredbu o legalizaciji cijena naftnih derivata, brašna, kruha i mlijeka, umjetnih gnojiva, što znači slobodno formiranje cijena, a to će pak izazvati nova poskupljenja. Uzročno tome za očekivati je devaluaciju kune i nakon dugog vremena monetarne stabilnosti vje-rojatno i skok u inflaciju.

Državni je proračun za 2001.g. veći za 5 milijardi kuna u odnosu na proračun posljednje hadezeove vlade. Potrošnja na reprezentaciju i luksuz ostala je i dalje ista. Prvobitni dužnosnički letovi avionima redovitih linija bili su samo poslije izborne igrice, kao i ministarske vožnje jeftinim ili vlastitim prijevozom. Sada se i nadalje voze državni auto-mobili visoke klase. Dakle farse o štednji nove Vlade pale su u vodu. Sindikati radnika su se udružili i ponovno se bune, prijete i upozoravaju na čudnu socijal-demokratsku politiku. HTV sindikati upozoravaju na manipulacije u tom javnom mediju i tvrde kako se u stvari ništa nije promijenilo. Gledatelji su uočili samo još jači utjecaj vladajuće politike preko tog najutjecajnijeg medija.

U vanjskoj politici, napr. za ono što se obećavalo da će se riješiti za mjesec dana, a to je pitanje Prevlake, nije se još uvijek riješilo. Upravo se ovih dana produžuje još jedan, čak deveti po redu, mandat UNPROFOR-a na Prevlaci. Čak pet godina poslije rata i dalje nema mogućnosti za zemljovlasnike da dođu na svoje posjede na Prevlaci. Umjesto da se poslije pada Miloševića, konačno, energično riješi pitanje Prevlake, po treći puta u mandatu ove koaliicijske vlasti i nesposobnošću njene vanjske politike, ovaj dio Hrvatske i dalje ostaje pod patronatom UNPROFOR-a.

Tako se i opet očituje defanzivna i poltronska vanjska politika Hrvatske. Vlada nema jasne vizije izlaska iz krize, jer je domoljubni duh sistematski obezvrjeđivan. Vlada u godinu dana nije predstavila gos-podarski plan izlaska iz krize i odredila strateške gospodarske prioritete i smjernice. Socijalna situacija je bitno pogoršana, konkretna pobolj-šanja nisu ostvarena niti su na vidiku, ne postoji organizacija i raspored nacionalnih i državnih prioriteta. Zato uz gospodarsku krizu pro-življavamo i sveopću nacionalnu krizu.

NA KRAJU - OBEĆANOSLAVIJA

Nedavno je novinar i publicist Nenad Ivanković u razgovoru za hrvatski informativni list ‘Zapad’, koji se tiska u BiH, za hrvatsku koaliicijsku vlast izjavio:

“Ova vlast je rekla da će stvoriti demokratsku državu, da će stvoriti pravnu državu, da će riješiti socijalne probleme. Ne da u godinu dana nije ništa riješila, već je izazvala totalni nered - pravna država apsolutno

ne postiji, gore je stanje nego u vrijeme vlasti HDZ-a glede socijalnih i gospodarskih problema, vlada katastrofalna situacija i, što je najgore, nema nikakve jasne perspektive, strategije. To su sve nekakva kriptokomunistička rješenja, od nametanja nekakvih novih imovinskih kartica, poreza plaćanja unatrag, stvara se pravna nesigurnost tako da nitko normalan danas u Hrvatsku više nije spreman ulagati, jer ne zna što će sutra Crkvencu pasti na pamet ili samome Račanu. Hoće li oni reći ulagačima - dajte pola nama, ljudi nemaju što jesti. To njima nije problem napraviti - vidjeli smo kakve su zakone, naputke o kili i litri donosili... Ta je vlada pokazala da nema kičnu kad je riječ o obrani nacionalnih interesa. Ta se kriza produbljuje. Vani vam nitko čovjeka ne cijeni ako sam nema svoje vlastito dostojanstvo. Mesić je klasičan primjer takvog tipa čovjeka, ali i Račan. Jedino što znaju kad odu u inozemstvo je pljuvati po Hrvatskoj, po svemu što je stvoreno, po predsjedniku Tuđmanu, po HDZ-u. Ako već hoćeš pljuvati, onda pljuj doma po njima. A vani se to ne radi, vani se štite interesi svoje zemlje i vani nije pristojno pljuvati po vlastitoj obitelji. I to nitko normalan ne

radi nego samo današnji hrvatski političari i mislim da to može završiti s katastrofom."

Ostaje dakle za zaključak: Nakon ostvarenja države, nakon blistave pobjede za samobitnu i samostalnu nacionalnu slobodu, nakon sveopćeg nacionalnog ponosa, godinu dana nakon izbora živimo u neizvjesnosti, učalosti, neučinkovitosti, bez vidljive bolje perspektive, plana i orijentacije. Živimo u očekivanju nekih pustih stranih kredita i želji rasprodaje još preostalih vrijednih nekretnina. Živimo u vremenu pustih obećanja, novinarskih afera, režiranih skandala i gaženja svih nacionalnih interesa i vrijednota. Živimo u vremenima neučinkovitosti i lažnih sposobnosti. Živimo neokomunistički. Vlast sada kaže da im za obećani uspon i boljitak treba cijeli mandat.

Godinu dana nakon izbora živimo sve manje u Hrvatskoj, a sve više u - Obećanoslaviji.

Damir Borovčak
damir.borovcak1@zg.tel.hr

U TORONTU, U ZRAČNOJ LUCI LESTER B. PEARSON UTEMELJEN PRVI OGRANAK HRVATSKOG ŽRTVOSLOVNOG DRUŠTVA U DIJASPORI

Toronto, 13. prosinca 2000. - Nakon izvanredno uspješne šestodnevne posjete dr. Zvonimira i Branke Šeparovića Torontu, na poziv Reda malteških vitezova, katoličke humanitarne organizacije, bračni par Šeparović zaokružio je svoju posjetu posebnim događajem. Naime, na poziv inicijativnog vijeća, skupine osoba hrvatskog podrijetla, bračni par Šeparović bio je nazočan utemeljiteljskoj sjednici ogranka Hrvatskog žrtvoslovnog društva, koje je dio Svjetskog žrtvoslovnog društva, a koje okuplja velik broj država u svijetu.

Ogranak je ustrojen nekolicinom oduševljenika rada HZD, te kao priznanje i izraz poštovanja velikom djelatniku na polju humanitarnog rada, te rada u interesu svih prošlih i sadašnjih hrvatskih žrtava. Polje rada žrtvoslovlja se neprestano proširuje, i to se osjeća i potrebama iseljnika od kojih su mnogi bili prisiljeni na odlazak u emigraciju, kao po-

sljedica prijetnja i progona totalitarnog jugoslavenskog režima. Uvjeti povratka u Hrvatsku niti nakon 1990. godine nisu se mnogo promijenili. Ni postoji nikakav program povratka, te je praktično bilo onemogućeno djelovati u pozitivnom smislu. Hrvati izvan domovine i dalje nailaze na ogromne poteškoće povratka, te time ulaze u krug žrtava, čime se sve više posvećuje dostojnija pozornost.

Računa se da će inicijativa rođena u Torontu biti proširena i u drugim hrvatskim zajednicama diljem Kanade, SAD, te Australije. "Preko-oceanski" Hrvati smatraju se daleko oštećeniji udaljenostima od svoje matične domovine, te time osjećajnim i psihičkim žrtvama totalne nebrige što se prakticirala od vremena komunističkog totalitarnog sustava vladavine (D.G.)

S oakvilske božićne prodaje kolača: Vega Rogalo
Cecilija Kiš (baka) i unuke Nina i Tanja Marušić

**Pokažite prijatelju
HRVATSKU ISKRU**

PETI TALIJANSKI VOJNIK UMRO OD POSLJEDICA RADIOAKTIVNOG ORUŽJA

RIM, 30. prosinca (Hina/AR) - Još jedan talijanski vojnik, bivši pripadnik mirovnih snaga u Bosni i Hercegovini, umro je krajem rujna od leukemije izazvane upotrebom oružja od osiromašenog urana, prenose talijanski listovi u subotu vijest koju je nedavno objavio je "Giornale di Carabinieri", list udruge "Un Arma".

Karabinjer Rinaldo Colombo (32, peta je žrtva među talijanskim vojnicima povratnicima iz Bosne i s Kosova, preminulima od posljedica "balkanskog sindroma" izazvanog zračenjem osiromašenog urana kojim su Amerikanci punili protutenkovske projekte upotrijebljene u Bosni 1994-95. i na Kosovu 1999., pišu talijanske novine.

Tisak dodaje da su još četvorica karabinjera na liječničkim pretragama zbog sumnji da su oboljeli zbog ozračivanja osiromašenim uranom. Odbor rodbine oboljelih optužuje Vrhovni stožer talijanske vojske da je prešutio opasnosti i bolesti, iako je znao za njih.

Panika se proširila među talijanskim vojnicima u Albaniji, ali i među albanskim stanovništvom, te u drugim zemljama koje imaju svoje vojnike na Balkanu, kao što su Portugal, Španjolska i Belgija.

U Albaniji se započelo s popisima osoba koje su bile u takozvanim "prokletim" zonama. U Bosni je ispaljeno 10.800 projektila s osiromašenim uranom, a na Kosovu 31.500 uglavnom na granici prema Albaniji. Više slučajeva leukemije i drugih oblika raka utvrđeno je kod nizozemskih i belgijskih ratnih veterana s područja Balkana. Španjolska je pokrenula ispitivanje 32.000 vojnika koji su služili u vojnim misijama na Balkanu dok se Portugal to sprema učiniti. (Hina)

78 STRUČNJAKA ZA VEČERNJI LIST IZABRALO: Krleža hrvatski umjetnik 20. stoljeća

Među prvih deset tri su književnika - Krleža, Ujević i Matoš, troje glazbenih stvaralaca - Gotovac, Matašić i Zinka Kunc, jedan kipar - Meštrović, jedan slikar - Bukovac, jedan kazališni redatelj - Gavella, i jedan arhitekt - Kovačić. Miroslav Krleža zauzeo je premoćno prvo mjesto u izboru deset najvećih hrvatskih umjetnika 20. stoljeća što su ga za "Večernji list" napravili naši najpoznatiji književnici, glazbenici, likovni umjetnici, filmski i kazališni redatelji, kritičari, enciklopedisti, povjesničari iz različitih umjetničkih područja i znanstvenici

"Večernji list" je za svoje čitatelje napravio u povijesti novinarstva najveću anketu iz područja kulture - izbor najvećega i deset najvećih hrvatskih umjetnika 20. stoljeća. Zamolili smo gotovo sto najpoznatijih umjetničkih stvaralaca i onih koji umjetničko stvaralaštvo vrednuju da naprave svoj popis deset najvećih. Dobili smo osamdeset odgovora, a nekoliko nas je zamoljenih uljudno odbilo, svi gotovo s istim obrazloženjem da u ovakvim anketama "nikad ne sudjeluju".

Umjetnike smo bodovali jednostavno: prvi s popisa dobivao je deset bodova, drugi devet..., deseti jedan bod. Nekoliko sudionika ankete svoje izabranike nije htjelo rangirati nego su ih napisali po abecedi, a mi smo takve izabranike vrednovali sa po pet i pol bodova, koliko iznosi prosjek bodova s popisa na kojem su umjetnici rangirani.

Sudionici našega izbora "zadatak" su shvatili iznimno ozbiljno, neki su nas molili i za nekoliko dana razmišljanja. Mnogi su požalili što će neke veličine morati izostaviti, a kad u dva nastavka u idućim brojevima "Kulturnog obzora" objavimo tko je koga izabrao, zacijelo će biti iznenađenja s obzirom na sklonosti koje smo u nekih sudionika izbora mogli pretpostavljati.

Neki su sudionici izbora inzistirali i na nekoliko osoba koje baš i nisu umjetnici (Tuđman, Tito!), što smo poštovali. Neki su pak na svoj popis

Miroslav Krleža: Tri domobrana (ulomak)

.... Raport je danas bio duga glista: od školskog zida pa sve do plotu na dnu dvorišta. U ovako vlažne dane, kada ljude dijeli od fronte samo dvadeset četiri sata, uvijek se mnogo toga nađe što treba na audijenciju. A tu se danas postavila ona dvadeset i četiri švindlera marodera, te dok se gospodin probije danas od desnoga na lijevo krilo, već će se davno ohladiti menaža, i već će opet trubiti "zbor" u crkvu i na cijepljenje, te kumek ne će nikako imati ni minute vremena, da se porazgovori proz plot sa svojom ženom, što ga čeka tamo vani u blatu pod crvenim kišobranom.

Prvi je bio na udaru desetak od dana, gospodin desetik Jurković. Tresao se od straha, ali je zato hrabro salutirao da su patrontaše sve zavezčale od udarca, te uzrujanim fortissimom otpjevao svoj prijavni klišej.

- Pozdravi još jednom, svinja lijena! Je li to pozdrav? Tako, a ti si veliš, pregledao satnju, svinja lijena? Ha?

- Jesam, gospodin satnik, pokorno javljam...

- A kada si to pregledao, što, svinja lijena?

- Oko ponoći smo sve prostorije prešli sa gospodinom kadetom, gospodin satnik, pokorno javljam!

- I ništa niste primijetili?

- Ništa, gospodin satnik, pokorno javljam.

- A, tako, gade, ništa niste našli? To je tebi ništa, što vi niste našli? I lampe u zahodu razbite, je li, i to je ništa? I četiri puške nestale, i to je ništa? I dva ti fakina pobjegnu pod nosom, i to je ništa? To je revolucija, a ne ništa, sto ti bogova lažljivih! Revolucija! Pa kako samo grbavo stojiš? Gledaj me u oči, što zuriš u noge kao pas! Digni tu svoju glavu! Govori! Što je to sa Skomrakom bilo? Svinja lijena!

- Gospodin satnik, pokorno....

- Kuš, kuš, svinja! Kako si samo blatan kao svinja? Kad si se oprao posljednji put, svinja? Kakav to samo sos imaš tu na kabanici? Kohn! Dajte mi jednu kefu!

Našla se kefa za kefanje podova i digla se prašina s kabanice gospodina desetnika Jurkovića, upravo: oblačić prašine.

- Vidiš, kako si blatan, marše? No, da li vidiš? - Tu je kapetan s gađenjem povukao oštrom i prostom kefom po licu desetnika, a ovaj je skočio korak natrag od bola, trgnuo glavom, tako da mu je pala kapa s glave.

stavljali i djela, skupine autora, anonimne neumjetničke stvaraoce (poljudski Hajdukov stadion, Grupa "Zemlja", Zagrebačka škola crtanog filma, "naše majke, poput moje"). Jedan se sudionik ankete odlučio za samo jednog umjetnika, jedan pak za samo trojicu. Poštovali smo i ta odstupanja, kojih je bilo vrlo malo.

Činjenica da su izabrana tri književnika, troje glazbenih stvaralaca, po jedan kazališni redatelj, slikar, kipar i arhitekt zacijelo nešto govori o hijerarhiji različitih umjetnosti u Hrvatskoj. Ali u širokoj lepezi vrijednosti i sklonosti na popisima je bilo mjesta i za filmske redatelje, autore crtanog filma, autore stripova, pa čak i za jednoga karikaturista.

Činjenica pak da su neki sudionici neke umjetnike stavili na prvo mjesto a oni se na kraju nisu našli ni među prvih deset govori da su ukusi doista različiti. Pa ipak, za prvih deset, i ne samo za njih, može se reći da postoji "nacionalni konsenzus" o njihovoj veličini, nezaobilaznosti i sveprisutnosti u predodžbama o umjetničkom hrvatskom naslijeđu dvadesetoga stoljeća. Na popisima izabranika ima i podosta živih stvaralaca, među njima i nekoliko iznimno djelatnih.

Na kraju, zahvaljujemo svim sudionicima ankete koji su naše čitatelje u novo uveli s autoritativnim osvrtom na hrvatsku umjetnost netom prošloga stoljeća. (Večernji list, 31. prosinca, 2000)

- Hoćeš li stajati u pozoru, svinja lijena? Pa kakvu to samo dugu frizuru nosiš, kao bohem? Znaš li što je to bohem? Što si to, bohem? Maler? Tat? A zašto imaš gore brijačnicu, je li? - Pa je počeo gospodin kapetan da nakovčava kosu desetnika nad uhom i da ga tako skube do kože i da tu svinju uči pameti.

- Cviliš, cviliš, je li? Samo cvili! Zapamtić ćeš ti, svinjo, kad si cvilio! Da ne idemo sutra, svario bih ja tebi! Ali ja sam dobar, pa ne ću! Dosta će biti ova noć! Videk! U pivnicu s njim! Smjesta! Neka zebe dolje do jutra! Niti kapi vode, ni kruha do jutra! Vi ste mi odgovorni, Videk! Dat ću ja tebi, gade! Marš!

- Gospodin satnik, pokorno javljam, da preuzimam službu "desetnika od dana", javio se drugi kandidat "desetnika od dana" za korak desno, pa se tu kapetan Ratković požurio i samo je premarkirao svu tu pišljivu službu ("da je vrag nosi, jer je već kasno, podne je prošlo"), i tako se zaustavio kod domobrana Trteka.

- Gospodin satnik, domobran Trtek Alojz pokorno javlja da mu je mati umrla!

- Kohn! Vi ste indoletna marva! Jesam li vam rekao!

- Gospodin satnik, pokorno molim, ja sam ga otjerao, ali je tu plakao da mu je majka na odru.

(Trtek je kombinirao više s tim da se spasi od fronte nego da ide materi na sprovod. Jer kad se vrati, pa makar i za dva dana, već ne će biti tu satnije, a do druge je još daleko. "Do onda morti i rat stane...")

- Plakao je? Osel je po ledu tancal pak je plakal. A što ti ja mogu, ako ti je mati mrtva? Mi nismo pogrebno društvo! Vol ti zalupani! A što bi plakao? Laže! On i sad tu laže!

- Gospodin satnik, pokorno prosim, od općine su štempl vudrli...

- Jest, štempl! Vi prefrigani Zagorci, kao da ja ne znam što je štempl! Štempl košta dva purana! Zar ja, misliš, nisam takav mudrijaš kao ti? Na! Pa još si i neobrijan! A tko se tamo na lijevom krilu miče? Koja je to svinja?

To se maknuo domobran i Ciganin Gjuro Makek, koga je uhvatila patrola militerpolicije. Svezali su mu lancima ruke, unakrst, pa se željezo zasjeklo u živo meso, te je Cigo pokušao da zubima popravi lance i to je bila ta fatalna raketa u lagum.

dina u hotelu bili prognanici, koji su iselili tek prije nekoliko mjeseci. Hotel "Pagus" na Pagu popunili su Poljaci, Slovenci i Talijani, a u zadar-skim se hotelima i većim restoranima za doček uglavnom plaćalo 450 kuna.

OSIJEK — U novi milenij Osječani su ušli veselije i burnije negoli ikada, ali i s jednim većim požarom koji je srećom završio samo s ma-terijalnom štetom. Kao i u većini hrvatskih gradova, i u Osijeku je novo-godišnja noć dočekana na središnjem gradskom Trgu dr. Ante Starče-vića. Na veselici što su je zajednički organizirali Županijsko i Gradsko poglavarstvo, više od deset tisuća Osječana zabavljali su Ivana Banfić i baranjska tamburaška skupina "Šokačka grana". Uz pjenušac i veliki va-tromet, koji je građanima za dolazak novoga tisućljeća podarilo JP Vo-dovod-Osijek te petarde iz vlastitih izvora, Osječanima je novogodišnju čestitku uputio Gradonačelnik dr. Zlatko Kramarić. U vjeri da će nakon posnih godina doći bolje vrijeme kada će mnogi moći ostvariti svoje ž-lje, Kramarić je građane Osijeka pozvao na solidarnost među ljudima, uz želju da im to ubuduće postane i način življenja. Čestitke i dobre želje uputio je i osječko-baranjski župan Marko Bagarić. Novogodišnja noć, već tradicionalno, obilježena je i u svim osječkim hotelima i restoranima, ali i u privatnom okruženju. U Kliničkoj bolnici Osijek u Novoj godini prvi su rođeni blizanci Luka i Ružica Laitken.

RIJEKA — Dvadesetak tisuća Riječana i njihovih gostiju dočekalo je Novu godinu na Korzu uz svirku Parnoga valjka i En face, obilježivši dostojno ulazak u novi milenij u gradu s najdužom tradicijom slavlja u najludoj noći na otvorenom. Posebnu radost donijelo je i rođenje prve milenijske bebe u Hrvatskoj dječaka Marka Šuška, samo pet minuta iza ponoći. U sjajnom raspoloženju prvi je Riječanima izrazio najljepše želje gradonačelnik Vojko Obersnel, a posjetio je i darivao maloga Marka i njegovu mamu Jasnu.

Uz zaglušujuće zvuke petardi i 980 raketa ispaljenih u veličanstve-nom i skupocjenom vatrometu prošle su prve minute Nove godine koja bi Rijeci, ako je suditi po dočeku, mogla donijeti mnogo dobrog. Una-toč vrlo jakim gradskom prometu, tijekom noći nije bilo prometnih ne-sreća s težim povredama, ali je u nekoliko nezgoda pričinjena velika ma-terijalna šteta. "Najskuplji" je bio sudar čak pet vozila u Zvonimirovoj ulici.

Vukovarska Nova godina sa suzom u oku i uspomenom na pale branitelje

VUKOVAR, 1. siječnja - Tijekom novogodišnje noći, Vukovar, grad koji je dao najveće žrtve u Domovinskom ratu, prvi put bio je raskošno osvijetljen tako da je njegovo središte uistinu djelovalo poput mnogih drugih hrvatskih gradova. Međutim, ovaj je grad Novu godinu dočekao s pjesmom, ali i sa - suzom u oku. Naime, koprivnička Udruga branitelja, invalida i udovica Domovinskog rata djelatnika "Podravke" organizirala je i ovoga puta nesvakidašnji doček kod Križa na ušću Vuke u Dunav. Tamo se okupilo više od 500 ljudi, koji su točno u ponoć položili vijence i zapalili svijeće za sve poginule i nestale hrvatske vitezove.

Prije polaganja vijenaca, u crkvi sv. Filipa i Jakova, vukovarski gvardijan Zlatko Špehar održao je liturgijsku molitvu u spomen na poginule i nestale branitelje, a potom je mrimo i dostojanstveno velika kolona ljudi s vijencima te upaljenim lampašima i bakljama krenula ulicama grada do Križa na ušću Vuke u Dunav.

Bila sam na mnogobrojnim dočecima Nove godine, poglavito na trgovima od Münchena do Pariza, Rima i drugih svjetskih gradova, ali nešto ovakvoga doživjela sam jedino u Vukovaru - kazala je Štefica Ne-meček, koja je došla iz Križevaca isključivo zbog polaganja vijenaca. Vukovar još, osobito noću, s razrušenim kućama, djeluje stravično, ali i mnogobrojni upaljeni lampaši učinili su da tijekom te noći ipak bude malo drukčiji.

Šteta je samo što su sve te svijeće gorjele za sjećanje na ljude koji su bili prvi kad je trebalo... Mnogobrojni Vukovarci, među kojima je bilo najviše mladih ljudi, ove su godine prvi puta Novu godinu dočekali na otvorenome, na središnjem gradskom trgu, uz jelo, piće i svirku jednoga osječčkog glazbenog sastava. Od mnogih smo čuli da nešto takvoga na-prosto nedostaje gradu heroju, a slika razdraganih mladića i djevojaka još jednom je pokazala da se ljudi ipak vraćaju u Vukovar da na ruševinama grade i našu budućnost.

Na Kvarneru je boravilo 12 tisuća turista, ali je očito da domaći gosti ove godine nisu pretjerivali u izlascima u restorane, već su se odlučivali za doček na otvorenom ili kod kuće. (Slobodna Dalmacija, 1. siječnja, 2001)

Polnočka u Mississaugi...

- Nešto prije ponoći, kad smo se najbučnije veselili, kraj nas je pre-ma Križu na ušću Vuke u Dunav prošla velika kolona s upaljenim svi-jećama. To nas je, na žalost, vratilo u zbilju. Divimo se onima koji su u trenucima kad su mnogi ludovali u čast dočeka novog milenija pronašli načina i snage da se i na ovakav način, kao nigdje na svijetu, oduže pa-lim herojima ovoga grada, ali i države - riječi su Jasenke Turudić. Osim na trgu, Vukovarci su Novu godinu, već po tradiciji, dočekali i u jedinom ovdašnjem hotelu.

- U ovome gradu nemate mnogo mjesta za zabavu - kazao je Branko Klarić. Hotel je lijepo uređen, ali unatoč relativnoj skupoći dobro posjećen. Međutim, žalosno je da se još o obnovi Vukovara mnogo pri-ča, a malo daje. Vukovarcima je već dosta obećanja, oni žele živjeti do-tojanstveno, kao i drugi. Eto, prije Nove godine, od televizije do svih ostalih medija, ljude su masovno pozivali na doček u Dubrovnik. To je lijepo, ali i ovoga puta zaboravili su ih pozvati u Vukovar, jer tu se i u najludoj noći istoga trenutka spajaju suze i veselje. Toga uistinu nema nigdje na svijetu! Ne, Vukovar se neće i ne smije zaboraviti! Najveći broj Vukovaraca dočekao je početak novog milenija u svojim domo-vima. Mnogi su na poticaj "Podravkine" Udruge i te noći u prozorima zapalili svijeće u čast i slavu poginulim braniteljima.

- Već sutra, na žalost, u ovom će gradu sve biti isto. Brojni pro-blemi ostat će i dalje, ali ipak se nadamo da će nova vlast pronaći načina da napokon brže krene njegova obnova. Tu je vrlo mnogo nezaposlenih. Treba ljudima omogućiti da što prije dođu do posla, a to se može i raznim državnim poticajnim mjerama - tvrdi mr. Ivan Hubalek, jedan od čelnih ljudi "Borova", tvrtke koja je u ovom ratu ostala bez mnogih pogona. (Vjesnik, 2. siječnja, 2001)

RAZGOVOR: KARDINAL VINKO PULJIĆ O UČESTALIM NAPADIMA NA NJEGA

Račune polažem samo Svetom Ocu, a ne međunarodnim organizacijama

Medijska pozomost pojačano usmjerena prema vrhbosanskom nadbiskupu kardinalu Vinku Puljiću ne prestaje u BiH i susjedstvu već nekoliko tjedana. Kardinal Puljić je često mjeran i komentiran s ciljem da se njegovu ponašanju i javnom istupanju promijeni smisao i značenje, a vrlo često i s namjerom da se oskrvni autoritet što je kardinalska titula i čast sama po sebi. Predstojeći božićni blagdani, kao i spomenute okolnosti, povod su razgovora s kardinalom Vinkom Puljićem.

- Prošlih ste tjedana bili izloženi oštroj kritici u medijima, a "slobodno se novinarstvo" natjecalo u tome tko će Vas žešće prozivati. Kako to komentirate?

Ne mislim ulaziti u prepirku s njima niti im se pravdati, i to pogotovo ne s onima kojima ništa nije sveto, a po svom bi pozivu trebali služiti dobru i istini. Ne treba imati velike novinarske sposobnosti da se neka rečenica ili misao izdvoji iz konteksta i usmjeri prema željenom cilju. Žao mi je onih ljudi koji su zbog toga zbunjeni i koji radi toga trpe. Neki od njih me nazovu i s tugom u glasu otprilike mi kažu: što će biti s nama, običnom rajom, kad s vama tako postupaju.

- Proglašeni ste ključnim čovjekom HDZ-ova uspjeha na općim izborima. U kakvim ste odnosima s tom političkom strankom?

Teško mogu razumjeti taj obrat jer sam donedavno proglašavan glavnim kočničarom HDZ-ova uspjeha. Kako to da samo jednom gestom postanem njihov ključni čovjek kad su moja načela i moji stavovi ostali isti kao i prije. Bez obzira na stranku i na razne neutemeljene izjave i napade na mene i na Crkvu, ostajem pastir svoga naroda i svakog vjernika u Vrhbosanskoj nadbiskupiji. Štoviše, stalo mi je ne samo do moga naroda i do mojih vjernika nego i do prava svakoga čovjeka u ovoj zemlji BiH. Iako su se neki htjeli nametnuti kao mjerilo i moga djelovanja i djelovanja Crkve, moram im jasno dati do znanja da sam izvan njihove nadležnosti kad je u pitanju vodstvo Crkve i učenje vjere i morala. Mnogi su me iznenadili govoreći samo o posljedicama, bez imalo hrabrosti da se bar malo dotaknu uzroka mnogih događanja.

- Je li točna informacija da Vam je i američki veleposlanik u BiH Thomas Miller prigovorio zbog nazočnosti skupu u Novom Travniku?

Pojedini ambasadori su se u razgovoru sa mnom zanimali za razloge moje prisutnosti u Novom Travniku. Ipak, inženjering stvaranja javnog mnijenja u vezi s mojim boravkom je izišao iz ureda OEES-a i visokog predstavnika. Naravno, svima dajem na znanje da račun polažem samo Svetome Ocu i Svetoj Stolici i nijednoj drugoj organizaciji, makar ona bila i međunarodna. Pogotovo ne polažem račun političarima kad se radi o mojem poslanju. Spreman sam obrazložiti svoje stavove i upoznati sve spomenute s mojim stajalištem, saslušati njihova razmišljanja pa i dobronamjerne kritike koje su stvarno utemeljene. Račune, međutim, polažem samo Svetome Ocu.

- Vjerskim se institucijama u BiH često spočitava da su do grla uvučene u politiku. Što Vi o tome mislite?

Najlakše se pravdati tako da se drugoga napada i od drugoga traži odgovornost. Međutim, politiku treba shvatiti ozbiljno. Ima nekih pitanja koja su tako prevažna da se ne bi smjelo dopustiti da o njima odlučuju samo političari. Takva su na primjer pitanja opstanka, temeljnih ljudskih i narodnih prava, otvaranja perspektive života... Kad se radi o borbi za opće dobro, od politike nitko nije isključen. Međutim, kad se radi o borbi za vlast, onda to treba činiti bez sudjelovanja vjerskih predstavnika.

- Što je granica preko koje vjerski službenici ne smiju prijeći kad je riječ o utjecaju na društvena događanja?

Mi biskupi kao crkveni predstavnici, a to su dužni slijediti i svećenici, ne možemo niti želimo stati uz bilo koju političku stranku ili iskoristiti svoje mjesto u Crkvi za borbu protiv neke stranke. Ako želimo da zaživi demo-kracija, to ne bi trebali činiti ni predstavnici drugih crkava ili vjerskih za-jednica, ali ni međunarodnih organizacija. Crkva mora biti i ostati otvorena svim svojim vjernicima bez obzira u kojoj su političkoj stranci. Ako neka stranka u svojem programu ističe stavove koji su usmjereni protiv vjere i morala ili ako ne posvećuje dovoljno pažnje zaštiti ljudskih prava, tada su crkveni predstavnici dužni i javno kritizirati takav program, a ne stranke i pogotovo ne pojedince. Naravno da će se buniti i negodovati tada oni kojima je kritika upućena i koji se u toj kritici prepoznaju pa će napadati crkvene predstavnike govoreći da se Crkva miješa u politiku.

- Vjernici katoličke vjere u BiH, čiji ste nadbiskup, nacionalno su 99 posto Hrvati. Jesu li, po Vama, oni danas ugroženi?

Iako su mnogi ljudi dobili papire po kojima su već odavno trebali biti u svojim kućama i stanovima, oni ne mogu ući u posjed kuće ili stana koji im pripada. To je osobito vidljivo na području Republike Srpske u njezinu naj-većem dijelu. Tu je i neriješeno pitanje zaposlenja prognanih i izbjeglih koji se vraćaju u svoj zavičaj, zatim pitanje jednakopravnosti u školskim pro-

gramima, pitanje umirovljenika, posebno onih koji se sada nalaze na području Hrvatske. Osim toga, brojni prognani Hrvati iz BiH sada moraju napustiti kuće u Hrvatskoj, a nemaju se gdje vratiti jer im je kuća srušena ili stan useljen.

- Prije nekoliko dana sarajevski su dnevnik prenijeli izvadak iz Vašeg intervjua jednom katoličkom listu, a onda je uslijedila reakcija Islamske zajednice. O čemu je zapravo bila riječ?

Na žalost, ni jedni ni drugi nisu pročitali moj intervju talijanskom tjedniku "Famiglia cristiana", nego su meni pripisali dio onoga što je talijanski novinar sam napisao putujući po BiH ili parafrizirajući moje riječi. Tako je na primjer novinar u svom članku naveo broj izgrađenih džamija, a spomenuti podatak je uzео iz sarajevskog dnevnika "Večernje novine". U tim su novinama potanko izneseni podaci koje talijanski novinar spominje pa ne vidim razloga da novinari u Sarajevu to navode kao svoju izjavu. Točno je da sam postavio pitanje je li jedna zapadna zemlja napravila ba-rem jednu katoličku crkvu. Zar to ne bih smio pitati? Meni i nije toliko stalo da države prave crkve, ali pitam koliko su kuća obnovili našim povrat-nicima, koliko su novca dali za uređenje infrastrukture u mjestima i krajevima kamo se vraćaju katolici. To je ozbiljno pitanje i volio bih vidjeti te pokazatelje.

- Proteklih ste godina bili uporni zagovornik nedjeljivosti BiH, nazivani ste "Alijinim kardinalom", zamjeralo Vam se pozivanje Svetoga Oca u Sarajevo, a ovih dana Vas se proziva "kardinalom Herceg-Bosne". Je li se i u čemu kardinal Puljić promijenio?

Gotovo svi problemi i sve frustracije u ovoj zemlji rješavaju se na način da se traži dežurni krivac, a najlakše ga je naći u Katoličkoj crkvi jer se za napade na crkvene predstavnike nikome ne mora odgovarati. Stav koji sam zastupao na početku svoje službe, zastupam i danas. BiH je država sva tri konstitutivna naroda, i to ne u pojedinim dijelovima nego na cijelom njezinu teritoriju. Ovakvo veliki državni aparat je nemoguće plaćati. On se mora reducirati jer mi smo presiromašna zemlja. Treba što prije provesti odluke Ustavnog suda o konstitutivnosti i pomoći našim ljudima svih nacionalnosti u BiH da žive od svoga rada. Sredstva priopćavanja bi trebalo mnogo više raditi na unošenju nade i pomaganju u izgradnji dijaloga. Potrebno je da svaki narod shvati, ono što tražim za sebe, to trebam priznati i drugome.

- Kako ocjenjujete stanje u kojem se sada nakon izbora nalazi BiH?

Meteorološkim rječnikom rečeno, oblačno, a mi tako žarko želimo da izide sunce. Kakva je to demokracija koja stvara toliko frustracija? Kao da nas svih pritišće neka mora pa mislimo kako nema rješenja. Stara poslovica kaže da tamo gdje ima mnogo kuharica, ručak bude preslan. Tako i u ovom "bosanskom loncu" mnogi sole pa i nije čudno da je ono što kušamo gorko i preslano. Valja čim prije pokrenuti pozitivne snage koje ce ponuditi perspektivu za obnovu zemlje, razvoj gospodarstva, njegovo otvaranje prema svijetu i uspostavljanje zdravih odnosa sa susjedima.

- Pred nama su božićni blagdani. Što ćete poručiti svojim vjernicima i narodu?

Pomoćni biskup msgr. Pero Sudar i ja uputili smo božićnu čestitku svim našim vjernicima, bilo da se nalaze na teritoriju Vrhbosanske nadbiskupije ili negdje drugdje kao prognani i raseljeni. Ima li išta bolje i ljepše od toga da čovjek u Božićnom Otajstvu traži svjetlo i nadu, utjehu i snagu? Želim svim vjernicima da istinski podu Bogu za nas rođenomu te mu se poklone i svoje pouzdanje u Njega stave. U ljubavi Božjoj, koja se očitovala na tako divan način, neka svatko otkrije smisao svagdašnjice. U tom duhu želim sretan Božić svima, posebno djeci, bolesnicima i ranjenicima, starim i nemoćnim, svim prognanicima i svakoj obitelji. Sve pozdravljam i želim sretan Božić. Na dobro vam došlo Isusovo porođenje! (Slobodna Dalmacija, 21. prosinca, 2000)

**HRVATSKA ISKRA -
Vaše zadovoljstvo**

Badnjak na Sljemenu!

Pročitavši u Hrvatskoj Iskri želju urednice da Badnjak-Polnočku dočeka na Sljemenu, pokušati ću dočarati urednici, a i čitateljima, kako izgleda noćni planinarski pohod na Badnjak na Sljemenu.

Planinari Planinarskog Društva Naftaplin iz Zagreba svake godine, pa tako i ove, završavaju svoj program planinarskih pohoda tijekom godine noćnim usponom na Sljeme i prisutvom polnočki u kapelici na Sljemenu.

Sakupilo se nas deset oko 20 sati u Gljivi (donja stanica sljemenske žičare), popili po jedno kuhano vino, ostavili automobile na parkiralištu, uzeli svoje naprtnjače i baterijske svjetiljke i uputili se Bikčevića stazom prema Puntijarki. Prvi dio staze, do odmorišta na Njivicama, je širok i nije naporan. Drugi dio je već naporniji, staza je uža i često po noći treba tražiti planinarske markacije po drveću, što je već za iskusnije planinare koji poznaju stazu, u kakve i mi svi spadamo. Temperatura na polazištu je iznad nule, relativno smo, za ovo doba godine, lagano obučeni i već nakon pola sata hoda mnogi skidaju sa sebe jakne ili veste. Snijega na stazi gotovo uopće nema, tek blizu Puntijarke se pojavljuje. Prošle godine ga je bilo mnogo više i to na cijeloj stazi. Svi smo otprilike istih kondicijskih sposobnosti i za sat i četvrt (bez odmora na Njivicama) stižemo do Puntijarke, od znoja mokrih leđa i lica.

Nismo sami na stazi, mnogo je planinara i planinarki koji s lampašima ili baterijskim svjetiljkama uobičajaju polnočku provesti u kapelici na Sljemenu. I svima nama je prva stanica - odmorište u restoranu na Puntijarki, koja

je već puna planinara. Mi nismo dugo ostali, samo jedno piće i nastavljamo do naše kuće (Risova Jazbina) na Sljemenu još desetak minuta. Stigli smo oko 22 sata. Dočekao nas je naš dežurni planinar Dragec sa suprugom s toplim čajem i drugim napitcima. Risova Jazbina je ugodan i topao ambijent i tu smo se presvukli u suhu odjeću, a mokru stavili na peć da se osuši. U toploj sobi uz jelo, piće, hrvatske božićne pjesme s CD-a i ugodno čavrljanje brzo je došlo vrijeme polaska prema kapelici. Od naše kuće do kapelice ima dvadesetak minuta laganog hoda.

Nažalost Sljeme pohodi i mnogo autoplaninara koji su i ovog puta došli automobilima na polnočku. U kapelici se nije moglo ući jer je to mala crkva, ali ispred i oko crkve bilo je mnoštvo ljudi željnih da u tihoj noći dočekaju Kristovo rođenje i čuju riječ Božju. Noć baš i nije bila tiha jer je puhao dosta jaki vjetar, pa iako je temperatura bila samo oko nule, radi vjetra bilo je dosta hladno. Bilo je lijepo slušati, a i sam sudjelovati, pjevanje božićnih pjesmama iz usta mnoštva ljudi....

Nakon održane mise vratili smo se u Risovu Jazbinu da se ponovo ogrijemo i okrijepimo kuhanim vinom i nešto jela. Nešto poslije dva sata vratili smo se po istoj stazi do automobila, nizbrdo za oko sat vremena, i kući na spavanje.

Božić je, obiteljski božićni ručak, purica s mlincima, i sve drugo što i poštovanim čitateljima Hrvatske Iskre želim osobno i u ime Planinarskog Društva Naftaplin.

U Zagrebu, siječnja 2001. g.

D. Bogavčić
tajnik P.D. Naftaplin

Panorama Zagreba uz božićnu čestitku:

Dragi i nezaboravi!

Vodje, u srcu Zgb i ovoga ću Božića moliti da vam Bog-Božić daruje bar malo pravih božićnih radosti!

Josip Givan

Zgb. 12.1.00.

HRVATSKA DOČEKALA NOVU 2001. GODINU NA ULICAMA I GRADSKIM TRGOVIMA Tisuće želja za novo tisućljeće .....

SPLIT — Oko 20 tisuća Splitsana proslavilo je ulazak u novi milenij na Prokurativama, Rivi i ostalim gradskim javnim okupljalištima. Pozdravnu čestitku je točno u ponoć svojim sugrađanima uputio prof. Ivan Škarić, gradonačelnik Splita, zaželjevši im obilje zdravlja i sreće, te vretan ulazak u novi milenij. I ove godine, već tradicionalno, splitsko je nebo zasjalo u tisuću boja, u vatrometu koji je na ulice, Rivu i ostala javna okupljališta privukao veliki broj građana. Do dugo u noć, doček se slavio po splitskim kafićima, restoranima, hotelima i diskotekama uz svirku prilagođenu svim glazbenim ukusima. A glazbu su stvarale i tone pirotehničkih sredstava koja su oko ponoći, kako su neki primijetili, Split pretvorili u prava ratišta. Na svu sreću, bez ozlijeđenih.

ZAGREB — Novogodišnji doček u metropoli je sudeći po zvučno-vizualnoj kulisi (petarde, rakete i vatreno oružje) bio vrlo buran, no prema preliminarnim policijskim evidencijama relativno miran što se tiče posljedica. U ponoć je gradske ulice i trgove obasjavao vatromet, ispaljivan s nebodera u središtu grada, niz kojega su, inače, pirotehničari kao i lanjske godine kao vizualnu "poslasticu" - spustili "vatreni tobogan". Gradski hoteli, diskoteke i kafići u kojima se organizirano dočekivala prva godina trećega tisućljeća bili su dobro popunjeni, uz bogate trpeze i glazbeni repertoar. Cijene u njima su bile od 200 kuna u klubu Tvornica, do 999 kuna u Intercontinetalu.

Brojni su se građani, pak, "otisnuli" u južne krajeve Lijepe naše, kao i u inozemstvo. Oni boljeg imovnog stanja su bez problema izdvojili od 5400 kuna za aranžman u Tunisu, do 13.300 kuna za Bali. Ipak, većina je Zagrepčana, sukladno sve plićim džepovima iz godine u godinu, najludu noć proslavila u svojim domovima ili na Trgu bana Jelačića, gdje su se na pozomici izmjenjivali brojni izvođači (Josip Katalenić, Paganini bend, Davor Gobac, Sandra Bagarić...). Prilično hladno vrijeme je uvjetovalo da mnogi čekači napuste plato Trga odmah nakon ponoćnoga "pirotehničkog bala", a oni najizdržljivije su svojim hitovima zagrijali Pips Chips & Videoclips, Hladno pivo i Baruni. Na svoje su tada došli brojni Bad Blue Boysi koji su počašćeni pjesmama "Dinamo, ja volim" i "Zbog Dinama sam pio kad je gubio". U okolnim su ulicama, inače, bili instalirani štandovi s kuhanim vinom i kobasicama, a radila je i većina kafića oko trga.

Teško je, zapravo, reći koliko je ukupno slavljenika pohodilo gradski centar kao središnji novogodišnji tulum jer zbog niskih "celzija" mnogi nisu stajali u mjestu već su šetali uokolo, a uz to su se neki

"sklonili" u okolne ulice i s pristojne udaljenosti promatrali bjescumučnu pucnjavu oko Jelačićeva spomenika.

Na žalost, i ovaj je doček imao svoje tragičare - uglavnom mlađe osobe koje su se predozirale alkoholom, te su ih prijatelji donosili do vozila Hitne pomoći parkiranih u neposrednoj blizini. Metom neobuzdanih slavljenika bila su stakla na pojedinim trgovinama i tramvajskim čekalištima. Sve pohvale zaslužuju djelatnici čistoće koji su vrlo brzo nakon razlaženja građana očistili gradsko središte, koje je zbog ostataka pirotehničkih sredstava i razbijenih boca izgledalo kao bojno polje.

Sve u svemu, doček novog milenija u Zagrebu se ne može podvesti pod spektakularniji nego prijašnjih godina, ali je ipak bilo prilično bučno i veselo.

ŠIBENIK — Više od pet tisuća osoba novu je 2001. godinu dočekalo u hotelima, ugostiteljskim objektima i diskotekama u Šibensko-kninskoj županiji, a najveći broj gostiju stigao je iz Splitsko-dalmatinske i Zadarske županije. Hoteli "Solaris", pak, ugostili su i stotinjak Poljaka te 50-ak Slovenaca, a "Ivan", "Jure" i "Niko" bili su mjestima novogodišnje veselice za blizu tisuću uzvanika.

Dobar posjet, pretežno susjeda iz Zadra i Splita, zabilježili su i vodiča "Punta" te "Imperijal", ali i hotel "Kristina". Osobito veselo, uz popularnog splitskog pjevača Jolu, Nova je dočekana u primoštenskoj diskoteci "Aurora" u koju je, neslužbeno doznajemo, stalo više od tisuću zabave i provoda željnih gostiju. Slavilo se, također, i u obližnjem hotelu "Zora-Slava", ali i u rogozničkoj marini "Frappa", gdje je od pola noći trajao skoro pola sata veličanstveni vatromet.

ZADAR — Novo tisućljeće na području Zadarske županije dočekano je bučno i veselo. Veliki broj Zadrana okupio se na središnjem gradskom trgu, gdje je doček organizirala zadarska Turistička zajednica. U ponoć je građanima sretnu Novu zaželio predsjednik Gradskog vijeća Davor Aras, nakon čega je Zadrane impresionirao dugotrajni vatromet čija je raskoš nadmašila sve dosadašnje. Međutim, doček na Narodnom trgu uvelike su pokvarile petarde kojih je ispaljeno na tisuće i koje su bacane po pozornici, po ljudima, a ubacivane su i kroz otvorene prozore na okolnim zgradama. U Turističkoj zajednici kažu da znaju da policija ne može intervenirati jer su petarde u ovom razdoblju dozvoljene, ali da su razočarani tolikom pucnjavom u svečanoj noći. Mnogi hoteli na zadarskom području otvorili su za doček Nove godine svoja vrata, pa tako i hotel "Pinija" u Petrcanima, gdje je to prva "fešta" nakon što su deset go-

